

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

03-09 NİSAN 2023 HAFTASI

İÇİNDEKİLER

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR	2
CHP İKTİDARININ İLK HAFTASINDA YAPILACAKLAR	3
VAATLERİMİZ	3
03-09 NİSAN 2023 HAFTASI ÖZEL GÜNLER	7
BRÜT DIŞ BORÇ STOKU 459 MİLYAR DOLAR	7
DIŞ TİCARET AÇIĞINDA YENİ REKOR: YÜZDE 51,5 ARTTI	8
KREDİ KARTI BORÇLARI, BU İKTİDAR DÖNEMİNDE 272 KAT ARTTI.	8
ÜNİVERSİTELİLER İŞKUR KAPISINDA	9
YOKSULLUK SINIRI 31 BİN LİRAYI AŞTI	10
YAPILAN İNDİRİM, ZAMLARI KARŞILAMIYOR	11
SOSYAL YARDIMA MUHTAÇLAR ÜLKESİ	11
OY HESABIYLA YAPILANLARLA MAAŞ DENGESİZLİĞİ BÜYÜTÜLÜYOR!	12
İŞSİZLERİN, YOKSULLARIN ÜLKESİ	13
İKTİDAR, TÜRKİYE'Yİ İNSANCA BESLENEMEYEN ÇOCUKLAR ÜLKESİNE DÖNÜŞTÜRDÜ!	15
EKONOMİ YÖNETİMİNE VE İKTİDARIN POLİTİKALARINA GÜVENİN DİBE VURDU	16
EN BÜYÜK SORUN EKONOMİ	17
BAŞARISIZLIĞI GİZLEMELİK İÇİN PİYASAYI 200 TL'YE BOĞDU!	17
ARANAN DEVLET İHALEDEN ÇIKTI!	18
MAĞDUR EDEN KAMULAŞTIRMA	19
KAMU KURUMLARINA 1,9 MİLYAR TL'LİK KİRALIK TAŞIT: HALKA SIKI KEMER KAMUYA 4 ÇEKER!	19
İHALELER SARAY'IN MÜTEAHHİTLERİNE	20
DİYANET'E MİLYONLUK TEÇHİZAT	22
BİR ASKERİ ALAN DAHA RANTA AÇILIYOR	22
AKYÜZ AİLESİ BU KEZ DE MECLİS KAPISINI ZORLUYOR	23
ÖNCE TEMEL ATMA GÖSTERİSİ SONRA İHALE!	23
TARIMSAL ÜRETİMİN YÜZDE 80'İ KURAKLIK TEHDİDİ ALTINDA	24
TOKİ ORMANLARI BETONA BOĞACAK	24
AKRABA ÜNİVERSİTESİ!	25
ÇOCUK İSTİSMARINDA YÜZDE 33'LÜK ARTIŞ!	26
DEPREMİN EĞİTİME ETKİLERİ RAPORU	27
DEPREMLERE DAİR	29
ÇADIR KENTLERDE HÂLÂ ELEKTRİK YOK	31
CEZANIN BEDELİNİ MİLLETİMİZ DEĞİL; SORUMLULAR ÖDEYECEK	32
BİNLERCE İŞÇİNİN HAYATI RİSK ALTINDA	33
BAKANLAR, SÜRESİNDE İSTİFA ETMEDİKLERİ İÇİN MİLLETVEKİLİ ADAYI OLAMAZLAR	33
'KADINLARI YOK SAYAN' BİR İTTİFAK	34
2022 TÜRKİYE ADALETSİZLİK ENVANTERİ	35
2022 ADALET İSTATİSTİKLERİ'NE İLİŞKİN NOTLAR	39
TÜRKİYE VE SURİYE'YE DEPREM YARDIMI OLARAK 7 MİLYAR EURO TUTARINDA BAĞIŞ TAAHHÜDÜ	43
İRAK'A DEMOKRASİ GETİRMEYİ' VAAT EDENLER ÜLKEYİ İSTİKRARSIZLIĞA SÜRÜKLEDİ	44
YALAN, DOLAN... İŞTE SİZE ERDOĞAN	44

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR

*Kutlama mesajlarının dışında dini konulara girilmemeli. Röportaj ve Televizyon programlarında konu ile ilgili gelen ısrarlı sorulara, laiklik vurgusu ile dini konuların siyasilerin değil konu ile ilgili çalışan İlahiyat kökenli akademisyenler ile din alimlerinin vermesi gerektiğine vurgu yapılmalı. Siyasilerin din konuşmasının dini siyasete alet etmek olduğu vurgusu yapılabilir. Camiye, kışlaya ve okullara siyaset sokulmamalı.

*Ak Parti'nin kendi içerisinde yaşadığı tartışmalara girilmemeli, konu ile ilgili sorular cevaplanmamalıdır. Bu konudaki en önemli yaklaşım "Biz de izlemekteyiz, demokrasimiz açısından gözlemekteyiz." yanıtıdır.

*Türk Ordusu ve Genel Kurmay Başkanlığı ile ilgili eleştirel söylemlerde bulunulmamalı. AKP'nin millet(Milliyetçilik) ve ümmet(Din) siyaseti üzerinden rant elde etmeye çalıştığı, bu ideal doğrultusunda

duyguları sömürerek oyunu arttırma çabasında olduğu unutulmamalıdır. Doğruda olsa söylenecek tek bir cümle dahi rakibin eline çok önemli bir fırsat verebilir.

*Türkiye'nin etnik ve mezhepsel, cinsiyet ve sınıfsal yapılanmalarına yönelik daima birleştirici bir söylemde bulunulmalı. Söylemlerimiz Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı ortak paydasından hareket etmeli. Kurtuluş savaşındaki birliktelik ruhundan dem vurulmalı, hak arayışlarımızı ve adalet söylemlerimizi belirli zümreler ve olaylar için değil kavramlar ve olgular için kullanmaya dikkat edilmeli.

*Parti'nin iç organlarında konuşulması gereken hususlar medya önünde konuşulmamalı. Ülkenin menfaati için ilkemiz daima 'Kol kırılır yen içinde kalır' olmalıdır. Parti içi sorunların çözüm noktası medya ve kamuoyu değil parti içi organlardır. Parti sorunlarını kamuoyunda konuşmak 'Bunlar daha kendi sorunlarını çözemezken ülkeyi nasıl yönetecekler' algısı oluşturup, CHP'ye ve ülkenin geleceğine zarar vermektedir.

*Söylem oluştururken unutulmaması gereken yegane husus; doğru, güncel ve ilkeleri kapsar olmasıdır. Aynı zamanda unutulmaması gereken bir diğer önemli hususta; söylemlerinizi tamamen doğru olabilir fakat onun yeri, zamanı ve kime söylendiğidir. Püf noktası, kimin, ne zaman ve nerede söylediğidir. Zira; Doğru, doğru yerde ve doğru zamanda doğrudur.

*Sosyal medya hesaplarından yapılacak paylaşımlarda bireysel görüşler yerine parti politikasına uygun söylemler tercih edilmeli. Zamanlamanın önemi paylaşımın hedef kitlesi ve paylaşım yapılan mecraya göre belirlenmeli.

*Diğer önemli bir husus, bir şeyi sizin kaç kere söylediğiniz değil karşındakinin duyup duymadığıdır. Doğruları defalarca söylemekten çekinmeyin. Sizin tekrar dediğiniz karşınızdakinin ilk kez duyduğu olabilir. Tekrarın gücüne inanın.

*Eleştirel söylemlerimizi, projelerimizle desteklemeliyiz. Yanlışı gösterip, doğruyu anlatmalı, bunun adresinin de CHP iktidarı olduğu vurgusunu yapmalıyız.

*Her açıklamaya, herkese ve her soruya cevap verilmemeli. Düşük seviyeli söylemlerle ilgili sorulara muhatap almayarak cevap verilmeli. Muhatap almamak çoğu zaman en güzel cevaptır. Muhatap almadığımız ya da o seviyeye inmeyeceğimiz dile getirilmeli. Zira o tarz söylemlerde bulunan insanların amaçları bizleri o polemige sokmaktır, amaçlarına ulaştırmamak için verilecek tek cevap 'muhatap almıyoruz' olmalıdır.

CHP İKTİDARININ İLK HAFTASINDA YAPILACAKLAR

***Katar ordusuna peşkeş çekilen Sakarya'daki Tank-Palet Fabrikası'nı hemen geri alıp, şanlı ordumuza iade edeceğiz.**

*Esnafın, pandemi döneminde bankalardan aldığı kredilerin faizlerini silecek, anaparayı ise makul ölçülerde taksite bağlayacağız.

***Bir kararname ile esnafın stopaj vergisini kaldıracağız.**

*Çiftçilerin, bankalardan veya tarım kredi kooperatiflerinden aldıkları kredilerin faizlerini sıfırlayacak, anaparayı ise makul ölçülerde taksite bağlayacağız.

***KYK borçlarından ötürü başlatılan tüm hacizleri durduracak, borçların faizlerini silecek; borçlu iş sahibi olduğunda, anaparayı makul taksitlere böleceğiz.**

*Beşiktaş'taki terör saldırısında hayatını kaybeden 39 polis, 8 sivil toplam 47 şehidimiz için toplanan paraların tamamını faizleriyle birlikte, hak sahiplerine teslim edeceğiz

***15 Temmuz Şehit ve Gazileri için vatandaştan toplanan paraların tamamını faizleri ile birlikte hak sahiplerine vereceğiz**

*Hangi koşulda bedeli ne olursa olsun; vatan topraklarına sahip çıkacak, Süleyman Şah Türbesi'ni vatan toprağına geri götürerek, orada şanlı bayrağımızı dalgalandıracacağız.

VAATLERİMİZ

TARIM

*Tarımsal üretimde kullanması için çiftçiye ÖTV'siz KDV'siz **kırmızı mazot** vereceğiz.

- *Ziraat Bankası kuruluş amacına uygun olarak, çiftçiye **üretim için ucuz kredi** verecek.
- *Çiftçimizin kredi, **su ve elektrik borç faizlerini sileceğiz**, anaparayı ise yapılandıracağız.
- *Her köye **en az bir teknik personel** ataması yapacağız.
- *Çiftçiye verilecek destek **milli gelirin en az %1'i** olacak. Ödeme her yıl Ekim ayında yapılacak.
- *Ürün taban fiyatlarını bir yıl önce açıklayacağız. Hububat, yağlı tohum, baklagiller gibi belli ürünlerde **alım garantisi** vereceğiz.
- *Tarımsal sulamada kullanılan **elektrik ve sulama faturaları hasattan sonra** ödenecek.
- ***Tarım kooperatiflerinin** yaygınlaşmasını teşvik edeceğiz.
- ***Tarım destekleri ve araçları hacedilemeyecek**, desteklerden kesinti yapılamayacak.
- *Hasat döneminde **ithalatı yasaklayacağız**.
- *Kadınların ve gençlerin tarımda istihdamının artması için **sosyal güvenlik primlerinin devlet tarafından** ödenmesini sağlayacağız.

SANAYİ ve TEKNOLOJİ

- *Sanayicinin ve esnafın **elektrik borçlarının faizlerini** sileceğiz.
- ***Aritma tesislerinin enerji bedellerini** devlet ödeyecek.
- *FABKA projesi ile girişimcilere **düşük maliyetli anahtar teslim fabrikalar** inşa edeceğiz.
- *Her OSB'de teknik eğitim veren 6 yıllık ve yatılı **Teknoloji Lisesi** kurulacak.
- ***Enerji Kooperatiflerinin** yaygınlaşmasını teşvik edeceğiz
- ***Yenilenebilir enerji** için YEKDES adında yeni bir **destekleme mekanizması** kuracağız.
- *Sanayicimizin ihtiyaç duyduğu **teknik personeli yetiştirecek** mesleki eğitim politikaları kararlılıkla takip edeceğiz.
- *Mesleki eğitim almış gençlerimizin, **kendi alanlarında çalışmalarını** teşvik edeceğiz.

KOBİLER

- ***Şirketlerin KDV alacaklarını** gecikmeden ödeyeceğiz.
- *KOBİ kredilerinden alınan **Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisini sıfırlayacağız**.
- ***Katma değeri yüksek ürün üretecek firmalar** için özel kredi ve vergi desteği sağlayacağız.
- *KOBİ'lerin **devletten alacaklarını ödeyeceğiz**.
- *OSB'lerde KOBİ'ler için **enerjiyi özel olarak fiyatlandıracağız**.
- *KOBİ'lere **vergi indirimi** teşviki vereceğiz.
- ***Kara liste** bir defaya mahsus sileceğiz.

VERGİ İNDİRİMLERİ

- *Motor hacmi 1600 cc ve altındaki otomobillerde **ÖTV'ye 1/4 oranında indirim** uygulayacağız.
- ***Gazilere ve şehit yakınlarına** 3 yılda bir vergilerden muaf araç alma hakkı vereceğiz.
- ***Damga Vergisi'ni** kademeli bir şekilde kaldıracacağız.
- ***İlk internet aboneliklerinden** vergi almayacağız.
- *Ücretlilerin **eğitim ve sağlık harcamalarını**, gelir vergisinde indirim konusu yapacağız.

GENÇLER

- *Gençlerin alacağı **ilk sıfır otomobilde, cep telefonunda ve oyun konsolunda ÖTV'yi** kaldıracacağız.
- *Gençlere **pasaport ücretsiz olacak**; yurtdışına çıkışta **harç ödeme** uygulamasını kaldıracacağız.

*Gençler, sigorta kapsamında olduğu aile bireylerinin vefatı halinde **ilk sigortalı işgününe kadar sigorta hizmetinden yararlanmaya** devam edecek.

*İşe ilk giren yeni mezunların **2 yıl süreyle vergi ve prim ödemelerini devlet karşılayacak.**

*ADS kapsamındaki ailelerde gençlere **kamu istihdamında öncelik** sağlanacak.

***Yurt sorununu** bir yılda çözeceğiz

*Yeni evli çiftlerin **ilk satın alacağı evde KDV'yi yarıya** düşüreceğiz.

***Evlilik öncesi bütün taramaların ücretsiz** olarak yaptırılmasını sağlayacağız.

*Üniversiteli gençlere **kültür-sanat etkinliklerine** katılmaları için, içine belli miktarda para yüklenmiş kart vereceğiz.

KADINLAR

***İstanbul Sözleşmesi'**ne 1 hafta içerisinde yeniden taraf olacağız.

*Kadın cinayetlerinin failleri için **ceza indirimi uygulanmayacak.**

***Doğum için işten ayrılan** kadınların işe dönmesi halinde işverene **vergi teşviki uygulayacağız.**

***Kadınların ve gençlerin kooperatif** kurmalarını teşvik edeceğiz.

*Aile Destekleri Sigortası kapsamında "**Yeni Başlangıçölar Fonu**" kuracağız İhtiyaç duyan boşanmış kadınlara ev kurma desteği sağlayacağız.

*Ebeveynler için çocuk iznini yeniden düzenleyeceğiz, **babalık izninin süresini** uzatacağiz.

***Kreşlerin ve sığınma evlerinin** sayısını artıracacağız.

*Rahim ağzı kanserini önleyen **HPV aşısı ücretsiz** olacak

ESNAF

*Ticaret erbabına **sicil affı** getireceğiz.

***Kira stopajını** kaldıracacağız.

*BAĞ-KUR prim borcu olsa dahi **esnafın ve bakmakla yükümlü oldukları ailelerinin sağlık** hakkından yararlanmasını sağlayacak net yasal düzenlemeleri yapacağız.

*Esnafımıza **emeklilik için geriye doğru borçlanma** hakkı tanıyacağız.

***Esnaf Destekleri Sigortası Fonu'**nu kuracağız.

ÖĞRETMENLER

*Öğretmen **atamalarını gerçekleştirecek**, alımlarında **sözlü sınavı kaldıracağız.**

***Öğretmen maaşlarını** iyileştireceğiz.

***Bütün öğretmenler kadrolu olacak**, ücretli ve sözleşmeli öğretmen ayırımına son vereceğiz.

*Her yıl 24 Kasım Öğretmenler Günü'nde öğretmenlere **bir maaş ikramiye** vereceğiz.

*Öğretmenlere sağlayacağımız **3600 ek gösterge** imkânının yanında, eğitim-öğretim tazminatlarını da artıracacağız.

***Ek ders ücretini** iki katına çıkaracağız.

*Okullar açık olduğunda **toplu taşıma araçları tüm eğitim çalışanlarına ücretsiz** olacak.

*Öğretmenlerin **aile bütünlüğünü** her koşulda sağlayacağız.

SAĞLIK HİZMETLERİ

***Yurttaşımızın prim borcuna bağlı olmaksızın**, Genel Sağlık Sigortası kapsamı içinde yer alabilmesini sağlayacağız.

*Katkı payı, ilave **ücret ve fark ücretlerini** kaldıracağız.

*Yurttaşlarımızın **periyodik sağlık kontrollerini ücretsiz** gerçekleştireceğiz.

*Şehir hastaneleri açılırken **kent merkezlerinde kapatılan** devlet hastanelerini yeniden açacağız.

***Askeri hastaneleri** yeniden açacağız.

***Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü'nü** yeniden açacak, ilaç, aşı, serum, tıbbi malzeme ve tıbbi cihaz üretimini stratejik sektörlerindeki **AR-GE çalışmalarına** destek vereceğiz.

***Tıp teknoparklarını** kuracağız.

***Meslek Hastalığı Hastaneleri'ni** ve **Çocuk Hastaneleri'ni** yaygınlaştıracacağız.

SAĞLIK ÇALIŞANLARI

***Sağlıkta şiddetin önlenmesi** için caydırıcı bir yasa çıkaracağız.

***Sağlık personeli atamalarını** derhal yapacağız.

***Aile Hekimlerinin** iş yükünü azaltmak için yardımcı sağlık çalışanı ataması yapacağız.

*Her bir sağlık mesleği üyesi tek tipte devlet memuru olarak istihdam edilecek.

***Sağlık çalışanlarının ek göstergeleri 3600'den başlamak üzere** kademeli olarak yükseltilecek.

***Çalışma saatlerini** Uluslararası Çalışma Örgütü normlarına uygun hale getireceğiz.

MUHTARLAR

*Tek bir **muhtarlık kanunu** olacak.

*Muhtarlık seçimleri için **birleşik oy pusulası** esası getirilecek.

*Bağımsız bir **muhtarlık evi** olacak.

*Muhtarlıklara **yardımcı büro personeli** tahsis edilecek.

*Kaldırılan **köy tüzel kişilikleri yeniden oluşturulacak.**

*Her muhtarlığın ayrı bir **bütçesi** olacak.

***Sosyal yardımlar, muhtarlıklar aracılığı ile dağıtılacak.**

*Belediye meclisinde, muhtarın seçildiği mahalleyle ilgili bir karar alınacaksa, o kararın görüşüldüğü **belediye meclisi toplantısına muhtar da katılacak**, toplantıda söz ve karar sahibi olacak.

*Muhtar, belediye ile birlikte **sosyal projeler geliştirecek.**

*"**Türkiye Muhtarlar Birliği**" kurulacak.

ÇALIŞANLAR

*Asgari ücret enflasyona yenilmeyecek **asgari ücrete 6 ayda bir zam** yapılacak.

***Kıdem tazminatı çalışma yılı şartı olmaksızın** kullanılabilen bir hak olacak.

*Esnek çalışma modellerine son verecek, **güvenceli istihdama** öncelik vereceğiz.

*İşsizlik Sigortası Fonu'nu amacına uygun kullanacağız.

*Kapsam dışı bırakılan **taşeron işçileri kadroya** alacağız.

***3600 Ek Gösterge ve EYT** meselesini çözeceğiz.

*KHK ile ihraç edilip, hakkında **beraat ve göreve iade kararı** verilenleri görevine iade edeceğiz.

ÇOCUKLAR

***Eğitim parasız olacak** çocuklarımıza eşit olanaklar sunacağız.

*Öğrencilerin **kitap, kırtasiye, çanta, kıyafet ve hatta servis ihtiyaçları ücretsiz** karşılanacak.

*Okullarda öğrencilerin **su ve öğle yemekleri ücretsiz** olarak MEB tarafından karşılanacak.

***Yetiştirme yurdundan ayrılmak** zorunda kalanlara **kamuda istihdam olanağı** sağlayacağız.

YAŞLILAR

***Huzurevinde yaşayan yoksul** yaşlıların harçlıklarını arttıracamız.

***Eşi vefat eden kadınlara** yapılan sosyal yardım miktarını arttıracamız.

*65 yaş üzerindeki yurttaşlarımızın **kültür, sanat ve spor etkinliklerinden ücretsiz** yararlanmalarını sağlayacağız.

*Emeklilerimize, Turizm Bakanlığı ve TÜRSAB iş birliği sayesinde **makul ücretlerle gezi ve tatil** olanağı sağlayacağız.

***Uzun Dönem Yatılı Kurum Bakımı** hizmeti için sırada beklemeyi sonlandıracağız.

***Kısa Süreli ve Geçici Bakım hizmetlerini** etkin ve yaygın hale getireceğiz.

*Alzheimer/Demens hastalarına yönelik **yatılı ve gündüz hizmetlerini** yaygınlaştıracamız.

03-09 NİSAN 2023 HAFTASI ÖZEL GÜNLER

*3 Nisan 1930'da Türkiye'de **kadınlara, belediye seçimlerinde seçme ve seçilme hakkı** verildi.

*4 Nisan **Paskalya Bayramı**

*4 Nisan 1953'de Deniz Kuvvetleri'ne bağlı Dumlupınar denizaltısı, NATO tatbikatından dönerken Çanakkale Boğazı'nda İsveç gemisi Naboland'la çarpışarak battı; 81 Türk denizcisinin öldüğü gün, "**Deniz Şehitlerini Anma Günü**" ilan edildi.

*4 Nisan 1997 'de asker ve siyaset adamı, Milliyetçi Hareket Partisi'nin kurucu genel başkanı **Alparslan Türkeş hayatını kaybetti.**

*4 Nisan **NATO Günü** 4 Nisan 1949'da 12 ülke tarafından imzalanan Kuzey Atlantik Antlaşması'na dayanarak kurulan ve farklı dönemlerde 18 ülkenin daha katıldığı uluslararası askerî ittifaktır.

*4 Nisan **Dünya Sokak Hayvanları Günü**

***05 Nisan Avukatlar Günü**

***06 Nisan 1920'de Anadolu Ajansı**, Türk Kurtuluş Savaşı hakkındaki haberleri duyurmak amacıyla Mustafa Kemal Atatürk'ün talimatıyla Halide Edip Adivar ve Yunus Nadi tarafından Ankara'da kuruldu.

***06 Nisan Öldürülen Gazeteciler Günü** Yazı işleri müdürü ve başyazarı olduğu Serbesti Gazetesi'ndeki yazılarında İttihat ve Terakki yönetimini sert bir dille eleştiren gazeteci, 6 Nisan 1909 günü vurularak öldürülmüş ve Türkiye'de ilk basın şehidi olarak tarihe geçmiştir. Öldürülmesinden sonra gelişen olaylar, İttihat ve Terakki yönetimine karşı gelişen 31 Mart Ayaklanması'nı tetikledi. Öldürüldüğü 6 Nisan günü, Türkiye'de "Öldürülen Gazeteciler Günü" olarak kabul edilir.

***07 Nisan Dünya Sağlık Günü**

*07 Nisan 1948'de **Dünya Sağlık Örgütü (WHO)**, Birleşmiş Milletler'e bağlı olarak kuruldu.

*07 Nisan 1969, **İnternet'in sembolik doğum günü** olarak kabul edilir.

*07 Nisan 2019'da **Atatürk Havalimanı yolculu seferlere kapatıldı. İstanbul Havalimanı tam kapasite ile seferlerine başladı.**

*08 Nisan 1923'de Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk **9 Umde**'yi açıkladı. Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin seçim bildirisi niteliğindeki bu ilkelerin başında, '**Egemenlik Ulusundur**' maddesi gelmekteydi.

***08 Nisan Dünya Romanlar Günü**

BRÜT DIŞ BORÇ STOKU 459 MİLYAR DOLAR

Hazine ve Maliye Bakanlığı dış borç stoku verilerini açıkladı. Türkiye'nin brüt dış borç stoku 31 Aralık itibarıyla 459 milyar dolar, net dış borç stoku ise 235,3 milyar dolar oldu. Hazine garantili dış borç stoku 15,9 milyar dolar, kamu net borç stoku da 2 trilyon 522 milyar lira olarak gerçekleşti

Hazine ve Maliye Bakanlığı, Türkiye'nin brüt dış borç stokunun 31 Aralık itibarıyla 459 milyar dolar, net dış borç stokunun ise 235,3 milyar dolar olduğunu bildirdi.

Bakanlık, 31 Aralık 2022 itibarıyla brüt ve net dış borç stoku, Hazine garantili dış borç stoku ve kamu net borç stoku ile Avrupa Birliği (AB) tanımlı genel yönetim borç stoku verilerini açıkladı.

Net Dış Borç Stoku 235,3 Milyar Dolar

Buna göre, Türkiye'nin brüt dış borç stoku 459 milyar dolar olarak gerçekleşirken stokun milli gelire oranı yüzde 50,7 oldu.

Aynı tarihte net dış borç stoku 235,3 milyar dolar olarak kayıtlara geçti. Stokun milli gelire oranı yüzde 26 seviyesinde gerçekleşti.

Hazine garantili dış borç stoku ise 15,9 milyar dolar olarak hesaplandı.

Kamu net borç stoku bu dönemde 2 trilyon 522 milyar lira olarak kaydedildi. Stokun milli gelire oranı yüzde 16,8 oldu.

AB tanımlı genel yönetim borç stoku 4 trilyon 763 milyar lira, bu rakamın milli gelire oranı ise yüzde 31,7 olarak kayıtlara geçti.

DIŞ TİCARET AÇIĞINDA YENİ REKOR: YÜZDE 51,5 ARTTI

TÜİK'in verilerine göre, ihracat 2023 yılı Şubat ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 6,4 azalarak 18 milyar 635 milyon dolar, ithalat yüzde 10,1 artarak 30 milyar 714 milyon dolar olarak gerçekleşti. Şubat ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 51,4 artarak rekor seviyede gerçekleşti. Dış ticaret açığı, 7 milyar 980 milyon dolardan 12 milyar 79 milyon dolara yükseldi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Ticaret Bakanlığı işbirliğiyle oluşturulan şubat ayına ilişkin geçici dış ticaret verilerini açıkladı.

Verilerine göre; ihracat 2023 yılı Şubat ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 6,4 azalarak 18 milyar 635 milyon dolar, ithalat yüzde 10,1 artarak 30 milyar 714 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Genel ticaret sistemine göre ihracat 2023 yılı Ocak-Şubat döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 1,4 artarak 37 milyar 992 milyon dolar, ithalat yüzde 15,4 artarak 64 milyar 320 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Dış Ticaret Açığında Rekor

Şubat ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 51,4 artarak rekor seviyede gerçekleşti. Dış ticaret açığı, 7 milyar 980 milyon dolardan 12 milyar 79 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2022 Şubat ayında yüzde 71,4 iken, 2023 Şubat ayında yüzde 60,7'ye geriledi.

Ocak-Şubat döneminde dış ticaret açığı yüzde 44,1 artarak 18 milyar 270 milyon dolardan, 26 milyar 328 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2022 Ocak-Şubat döneminde yüzde 67,2 iken, 2023 yılının aynı döneminde yüzde 59,1'e geriledi.

En Fazla İhracat Ve İthalat Yapılan Ülkeler

Şubat ayında ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 1 milyar 697 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 1 milyar 119 milyon dolar ile İtalya, 1 milyar 86 milyon dolar ile ABD, 1 milyar 13 milyon dolar ile Rusya, 851 milyon dolar ile Birleşik Krallık takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın yüzde 30,9'unu oluşturdu.

İthalatta Rusya ilk sırayı aldı. Şubat ayında Rusya Federasyonu'ndan yapılan ithalat 4 milyar 214 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 3 milyar 526 milyon dolar ile İsviçre, 3 milyar 103 milyon dolar ile Çin, 2 milyar 80 milyon dolar ile Almanya, 1 milyar 163 milyon dolar ile İtalya izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın yüzde 45,9'unu oluşturdu.

KREDİ KARTI BORÇLARI, BU İKTİDAR DÖNEMİNDE 272 KAT ARTTI.

Bireysel kredi ve kredi kartı borçları toplumsal çöküşe zemin hazırlayacak boyuta ulaştı. Bir ayda 117 milyar TL artan bireysel banka borçlarının tutarı, AKP'nin iktidara geldiği 2002'de 6,4 milyar TL idi. BDDK'nın 10 Mart 2023 verileriyle 1 trilyon 745 milyar TL'ye yükselen bireysel kredi ve kredi kartı borçları, bu iktidar döneminde 272 kat arttı. Vatandaş, borç batağına sürüklendi!

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun (BDDK) yayınladığı son verilere göre 10 Mart 2023 itibarıyla vatandaşların bireysel banka kredisi ve kredi kartı borçlarının toplam tutarı 1 trilyon 745 milyar 807 milyon TL'ye yükseldi.

Bireysel banka-kart borçları bir ayda 117 milyar TL arttı.

AKP'nin iktidara geldiği 2022 sonu itibarıyla bireysel banka kredisi ve kredi kartı borçlarının toplamı 6,4 milyar TL idi. BDDK'nın açıkladığı son verilere bakıldığında bu iktidar döneminde 272 kat artan bireysel banka ve kart borçlarıyla 85 milyon nüfusun, milyonlarca ailenin tamamına yakını ağır borç batağında!

Bankalara olan 1,7 trilyon liralık bireysel kredi ve kart borçları dolar bazında hesaplandığında 92 milyar dolara ulaşıyor. Pek çok ülkenin devlet borcundan daha yüksek bir borç yükü hanelerin, ailelerin, bireylerin sırtında. Uygulanan ekonomi politikalarının yoksullaştırdığı, alım güçlerini aşındırdığı geniş kitlelerin ancak borçla yaşayabildiklerinin en somut kanıtı BDDK'nın yayınladığı bu veriler.

BDDK'nın açıkladığı rakamlara göre geri ödenemeyen, yasal takibe intikal eden banka kredi ve kart borçlarının tutarı ise 160 milyar TL'ye yaklaştı!

Bu yıl geri ödenmesi gereken kamu ve özel kısa vadeli dış borçların 196 milyar dolara ulaştığı, hazinenin sadece bu yılın ilk iki ayında 120 milyar lirayı aşan tutarda yeni borç aldığı dikkate alındığında iktidar uyguladığı politikalarla hem devleti hem vatandaşları hem şirketleri ve KOBİ'leri ayakta kalabilmek için borçlanma, borç bulma dışında seçeneksiz konuma getirdi!

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) geçen hafta açıkladığı Açılan-Kapanan Şirketlere ilişkin şubat ayı rakamları, kurulan şirket sayısının geçen yılın aynı ayına göre yüzde 33 azaldığını, kapanan şirket sayısının yüzde 52 arttığını gösteriyor. Kapanan şirketlerin yüzde 52 artmış olması, bu işletmelerin mevcut ekonomik atmosferde ayakta kalmalarının olanaksız hale gelmesi ve bankalara, devlete, ticari ilişkide oldukları diğer şirketlere yükümlülüklerini yerine getiremediğini gösteriyor!

Mevcut tablo kötüye doğru gidişin somut sinyallerini veriyor! Devletin, ailelerin, bireylerin geleceğini ipotek altına alan **bu borçlar giderek ekonomik bağımsızlığı tehdit eden bir milli güvenlik sorununa dönüşme** yönünde ilerliyor. Önümüzdeki süreçte; geri ödenemeyen ve yasal takibe düşen borçların, icra ve hacizlerin, mal varlıklarına el konulması uygulamalarının hızla artması, karşılıksız çek ve senetlerin patlama yapması öngörülebilir!

ÜNİVERSİTELİLER İŞKUR KAPISINDA

İŞKUR'un 2022 yılına yönelik verileri de işsizliğin ulaştığı noktayı bir kez daha gözler önüne serdi. İş bulmak ümidiyle İŞKUR'un mesleki eğitim kurslarına başvuranların yüzde 25'inin üniversite mezunu olduğu öğrenildi.

AKP iktidarında Cumhuriyet tarihinin rekor seviyesine ulaşan genç işsizlik, hemen her yıl Türkiye'nin en yakıcı sorunları arasında yer aldı. AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, "İsteyen herkese iş var" dese de giderek derinleşen ekonomik krizin de etkisiyle işsizlik, artık kronik hale geldi. İŞKUR'un 2022 yılına yönelik verileri de işsizliğin ulaştığı noktayı bir kez daha gözler önüne serdi. 2022 yılında iş bulmak ümidiyle İŞKUR'un mesleki eğitim kurslarına başvuranların yüzde 25'inin ön lisans, lisans ya da yüksek lisans mezunu olduğu bildirildi.

2022 yılında İŞKUR bünyesinde 514 mesleki eğitim kursu düzenlendi. Kurslara, yüzde 54'ü kadın olmak üzere toplam 10 bin 763 yurttaş katıldı. 2022 yılında kursiyerler en fazla, "İstihdam garantili" olduğu belirtilen kurslardan yararlandı. Mesleki eğitim kurslarından yararlananların için istihdam garantili mesleki eğitim kurslarını tercih edenlerin oranı yüzde 97 oldu.

2022 yılında en çok mesleki eğitim kursiyeri olan meslekler de İŞKUR'un raporunda paylaşıldı. Toplam 3 bin 571 kursiyer ile "Dokuma Konfeksiyon Makineci" mesleği kursiyer sayısı itibarıyla ilk sırada yer alırken "Kadım Giyim Modelist Yardımcısı" mesleği bin 249 kursiyer ile ikinci, "Montaj İşçisi" mesleğinin ise 453 kursiyer ile üçüncü sırada yer aldığı belirtildi.

Üniversiteliler Meslek Kurslarında

Mesleki eğitim kurslarından yararlanan kursiyerlerin öğrenim durumlarına göre dağılımı ise Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, "Her üniversite bitiren iş bulacak diye bir şey yok" sözlerini anımsattı. Buna göre, 2022 yılında iş bulmak amacıyla mesleki eğitim kurslarına toplam 2 bin 692 ön lisans, lisans ve yüksek lisans mezunu başvurdu.

Toplam kursiyer sayısının yüzde 25'ini oluşturan üniversite mezunları ile diğer kursiyerlerin mezuniyet durumlarına göre dağılımı ise şöyle sıralandı:

Okuryazar olmayan: 12

Okuryazar: 907

İlköğretim: 4 bin 242

Ortaöğretim: 2 bin 910

Ön lisans: 959

Lisans: Bin 684

Yüksek lisans: 49

Her Üç İşsizden Biri Üniversiteli

Türkiye'deki işsizliğin 20 yılda kronik hale geldiğini ifade eden CHP Milletvekili Burhanettin Bulut, İŞKUR'un verilerine yönelik değerlendirmelerde bulundu. Cumhuriyet tarihinin en yüksek işsizlik oranının AKP döneminde yaşandığını altını çizen Bulut, "Genç işsizlik oranı ise her geçen gün artıyor. İktidarın, 'Her ile bir üniversite' sloganıyla nitelikten, alt yapıdan yoksun üniversiteler işsizliğe çare olmak yerine daha da büyüttü" dedi. Resmi verilerin, her üç işsizden birinin üniversite diplomalı olduğunu ortaya koyduğuna dikkati çeken Bulut, "Milyonlarca genç eğitimi aldığı mesleği yapamıyor, asgari ücrete veya daha düşük bir paraya güvencesiz işlerde çalışmak zorunda kalıyor. İŞKUR kapısındaki kuyrukların büyük çoğunluğunu gençler oluşturuyor" ifadelerini kullandı.

YOKSULLUK SINIRI 31 BİN LİRAYI AŞTI

Türk-İş tarafından hazırlanan 'Açlık ve Yoksulluk Sınırı' araştırmasına göre, martta dört kişilik bir aile için açlık sınırı 9 bin 590 liraya, yoksulluk sınırı 31 bin 240 liraya yükseldi. Açlık sınırıyla yeni asgari ücret arasındaki fark 1084 lira.

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Türk-İş) tarafından hazırlanan 'Açlık ve Yoksulluk Sınırı' raporuna göre, mart ayında açlık sınırı 9 bin 591 TL'yi, yoksulluk sınırı ise 31 bin 241 TL'yi aştı.

Araştırmaya göre gıda fiyatları martta aylık bazda yüzde 1,76, yıllık bazda ise yüzde 94,62 yükseldi. Bekar bir çalışanın aylık yaşama maliyeti ise 12 bin 459 lira oldu.

Dört kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken aylık gıda harcaması tutarı (açlık sınırı) 9.591,13 TL'ye; gıda harcaması ile giyim, konut (kira, elektrik, su, yakıt), ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri ihtiyaçlar için yapılması zorunlu diğer aylık harcamalarının toplam tutarı (yoksulluk sınırı) 31.241,48 TL'ye yükseldi.

Raporda, gıda enflasyonunda iki aylık değişim oranı yüzde 17,96, on iki ay itibarıyla değişim oranı yüzde 94,62, on iki aylık ortalamalara göre değişim oranı yüzde 114,03 olarak hesaplandı.

Sütün Litresi İlk Kez 25 TL'yi Geçti

Peynir ve yoğurt fiyatları gerilerken süt fiyatı artarak ilk kez litresi 25 TL'nin üzerine çıktı.

Raporda, "Et, tavuk, balık, yumurta, kuru baklagiller, yağlı tohum ürünlerinin bulunduğu grupta;

Yılbaşı öncesi bakanlar kurulu çiftçilere destek olmak amacıyla gübrede yüzde 13, yemde yüzde 5 indirim yapılacağını ve Nisan 2023 sonuna kadar fiyatların sabitleneceğini açıkladı. Fakat 1 Ocak 2023 tarihinden geçerli olmak üzere Gübre Takip Sistemine (GTS) yüzde 98 zam yapıldı. Sonuçta çiftçiye ve son tüketiciye yansıyan bu zam, hayvansal ürünlerin fiyatının artmaya devam etmesinin sebeplerinden birisi olmuştur. Ayrıca ülkemizdeki küçükbaş hayvan varlığının yüzde 20'si deprem bölgesindeydi ve bunların bir kısmı telef oldu.

Dana Eti 250 TL'nin Üzerine Çıktı

Depremlerde hayatını kaybeden hayvan üreticilerinin yanı sıra yem tedarikinde ve süt ile et satışında problem yaşadığından bu işi bırakmak isteyenler dolayısıyla bölgede hayvancılığın olumsuz etkilendiği ve toparlanmasının zaman alacağı öngörülmekte. Hayvansal protein kaynaklarında bu ay ciddi fiyat yükselişleri yaşandı. Bir ayda dana etinde yüzde 13, kuzu etinde yüzde 18, tavukta yüzde 4, yumurtada yüzde 16, balıkta yüzde 8 fiyat yükselişleri gerçekleşti. Dana eti ilk kez ortalama 250 TL'nin üzerine çıktı. Baklagillerden fasulye

fiyatı yüzde 10 geriledi. Yeşil ve kırmızı mercimek fiyatları yüzde 4 yükseldi. Nohudun sınırlı düzeyde fiyatı arttı. Yağlı tohumlarda fiyat değişimi yaşanmadı" denildi.

Ekmek Ve Tahıllar Grubu

300 gramlık ramazan pidesi Ankara'da 9 TL'den satılmaya başlandı. Bir ayda pirinç, makarna un, irmik fiyatlarında sınırlı düzeyde artış gözlemlendi. Bulgur hafif düzeyde geriledi.

Taze Meyve-Sebze Grubu

Semt pazarlarında yeşil soğan, kıvırcık gibi salata yeşilliklerinin ve pırasa, lahanası gibi yeşil yapraklı sebzelerin fiyatları geriledi. Patates 12,5 TL'den satılmaya devam etti. Örtü altı sebzelerden kabak, sivribiber, domates, salatalık fiyatları düştü. Balkabağı zamlandı. Kış meyvelerinden portakal mandalina ve greytun fiyatları da azaldı. Ayva ve nar fiyatları arttı. Ortalama sebze kg fiyatı 19,63 TL, ortalama meyve kg fiyatı 18,15 TL oldu. Hesaplama 26'sı sebze ve 9'u meyve olmak üzere toplam 35 üründeki fiyat değişimi dikkate alındı. Ortalama meyve-sebze kg fiyatı bu ay 18,29 TL olarak tespit edildi.

Son bir ayda ayçiçek yağı ve tereyağı sınırlı düzeyde zamlandı, margarin ve zeytinyağı hafif şekilde fiyat gerilemesi yaşadı.

Bir ayda ihlamur yüzde 13, yeşil zeytin yüzde 7, pekmez yüzde 9 zamlandı. Reçel, salça, siyah zeytin fiyatları sınırlı düzeyde yükseldi. Bal, baharatlar, çay ve şeker fiyatı sabit kaldı"

YAPILAN İNDİRİM, ZAMLARI KARŞILAMIYOR

Siyasi iktidar, hemen her seçim döneminde önce elektrik ve doğalgaz fiyatlarında indirim açıklamaları yapıyor. En son 31 Mart yerel yönetim seçimleri ve 23 Haziran İstanbul seçimlerinde de aynı taktiği uygulamıştı.

Elektrik ve doğalgazda yapılacak açıklanan indirim son yıllarda katlanarak artan faturaların yükünü azaltmaya yetmeyecek.

Elektrik fiyatlarına son bir yılda yüzde 26,3, 2019-2023 döneminde ise yüzde 222,7 oranında zam geldi. Geçen yıl mesken aboneleri için 1,3733 TL olan ilk kademe bedeli 2023 Ocak ayında 1,73458 TL oldu. İkinci kademe birim fiyatı ise 2,06 TL'den 2,60187 TL'ye çıktı.

İktidar, seçim yatırımı olarak BOTAŞ'ın doğalgaz satış tarifelerinde konutlar ve küçük işletmeler için yüzde 10, elektrik santralleri için yüzde 8,8 indirim uygulamıştı. Ancak, seçimlerden sonra yapılan zamlarla, 2019 içinde doğalgaz satış fiyatları konut ve küçük işletmeler için yüzde 41,1, büyük sanayi için yüzde 14,1, elektrik santralleri için yüzde 3,8 arttı. Covid-19 salgını dönemi olan 2020'de ise konut ve küçük işletmelere satış fiyatı aynı kalırken büyük sanayide kullanılan doğalgazda yüzde 8,8, elektrik santrallerinde ise yüzde 11,6 indirim yapıldı.

Her Ay Artış

2021 içinde ise politika değişti ve doğalgaz fiyatlarına her ay zam yapıldı. Makina Mühendisleri Odası Enerji Çalışma Grubu'nun raporuna göre satış fiyatları konut aboneleri için yüzde 47,15, küçük sanayi işletmeleri için yüzde 76,92, büyük sanayi işletmeleri için yüzde 345,54, elektrik santralleri için de yüzde 290,38 arttı. Zam furçası, 2022 içinde sürdü. BOTAŞ, bu dönemde doğalgaz satış fiyatlarını konutlar için yüzde 119,37, küçük ve orta işletmeler için yüzde 219,20, büyük sanayi için yüzde 41,31, elektrik santralleri için ise yüzde 226,09 artırdı.

Yerel seçimlerin yapıldığı 2019 ile 2023 arası dönemde, BOTAŞ doğalgaz fiyatları konutlarda yüzde 153,9, küçük işletmelerde yüzde 238,6, büyük sanayide yüzde 599, elektrik santrallerinde ise yüzde 805,5 artırdı. Aynı dönemde enflasyondaki artışın yüzde 211,8 olduğu dikkate alındığında, BOTAŞ'ın, konut haricindeki doğalgaz satış fiyatlarında yaptığı artış enflasyon oranından yüzde 34,8-yüzde 605,6 daha fazla oldu.

SOSYAL YARDIMA MUHTAÇLAR ÜLKESİ

Ülkeyi adeta uçuşa geçireceği söylenen Başkanlık Sistemi, Türkiye'nin ekonomik felaketi oldu. 2019 yılında 688 bin olan gıda yardımı alan kişi sayısı 2023 itibarıyla 936 bine, 1,3 milyon olan elektrik tüketim desteğinden yararlanan kişi sayısı ise 3,6 milyon kişiye yükseldi.

AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 19 Haziran 2018 tarihinde yaptığı bir konuşmada, "24'ünde bu kardeşinize yetkiyi verin, ondan sonra faizle, şunla bunla nasıl uğraşılır göreceksiniz" diyerek yurttaştan yetki istedi. 24 Haziran'daki referandumla da Türkiye, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçiş yaptı. Yeni

sistemde Türkiye ekonomisinde vaat edilenler gerçekleştirilemediği gibi Türkiye, tarihinin en büyük ekonomik krizlerinden birine sürüklendi.

İktidar eliyle yaratılan ekonomik kriz nedeniyle yoksulluk artık Türkiye için kalıcı hale geldi. İşsiz sayısı sürekli tırmanırken Türkiye, “Sosyal yardıma muhtaçlar” ülkesi haline getirildi. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’nın sosyal yardım verileri, iktidarın ekonomik krizi sosyal yardım yamasıyla gizlemeye çalıştığını gözler önüne serdi. Milyonlarca yurttaş, yaşamını ancak sosyal yardımlar ile sürdürebildi.

Barınma Sorunu Giderek Büyüdü

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’nın, Türkiye’nin Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile yönetildiği yıllara yönelik verileri, AKP eliyle yaratılan krizin yeni sistemde daha da can yakıcı hale geldiğini ortaya koydu. 2019 yılında 22 bin 413 olan barınma yardımı alan kişi sayısı yüzde 19 arttı. Türkiye’de, “Oturulamayacak derecede bakımsız ve eski” konutlarda yaşadığı belirtilen kişi sayısı, 26 bin 688’e ulaştı.

Karnını ancak sosyal yardım ile doyurabilen kişi sayısındaki dramatik artış da dikkati çekti. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi’nin ilk yılı olan 2019’da 688 bin 507 olan gıda yardımı alan kişi sayısı 2023 yılı itibarıyla 936 bin 683’e dayandı. Gıda yardımı alan kişi sayısındaki artış oranı ise yüzde 36 olarak kaydedildi.

Elektrik dağıtımının özelleştirilmesinin bir yansıması olan elektrik zamları da yurttaşları cebini doğrudan etkiledi. Hemen her yıl katlanarak artan elektrik faturaları nedeniyle elektrik dağıtım şirketlerine borçlu kişi sayısı katlandı. İhtiyaç sahibi hanelerin elektrik fatura giderlerine destek olmak amacıyla yürütülen, “Elektrik Tüketim Desteği (ETD)” kapsamındaki hane sayısında 2019-2022 döneminde kaydedilen artış oranı yüzde 174 olarak ifade edildi. Buna göre, 2019 yılında elektrik tüketim desteğinden 1 milyon 343 bin 109 hane yararlanırken 2023 yılı itibarıyla bu destekten 3 milyon 690 bin 582 hane yararlandı.

OY HESABIYLA YAPILANLARLA MAAŞ DENGESİZLİĞİ BÜYÜTÜLÜYOR!

İktidarın seçimde oy kapma hesabıyla en düşük emekli aylığını 7.500 TL’ye çıkartma kararı, emekliler arasındaki maaş dengesizliğini daha ileri boyuta taşıyacaktır. Emeklilerin kök maaşında artış sağlamayan, aradaki farkın hazine tarafından SGK’ya aktarılmasıyla 7.500 TL’ye yükseltilecek maaşlarda ileride yapılacak artışlar bu tutar üzerinden değil, kök maaş üzerinden yansıtılacak!

İktidar yaklaşan seçim öncesi en düşük emekli maaşını 5.500 TL'den 2.000 TL artışla 7.500 TL'ye yükseltme kararı aldı. SGK yasasında değişiklik gerektiren bu artış, hazırlanan torba yasayla TBMM'de bu hafta görüşülecek.

CHP'nin yıllardır ısrarlı şekilde en düşük emekli aylığının asgari ücretle eşitlenmesini dile getirmesine önce sessiz kalan iktidar, 2018 ve 2019 seçimleri öncesinde en düşük emekli aylığının artırılmasını gündemine almak zorunda kaldı. Emekliye birer maaş bayram ikramiyesini de iktidar bu mecburiyetle bir maaş değil 1000 TL olarak yürürlüğe koydu. Geçen yıl ikramiyeye 100 TL artış yaparak adeta emekliyle alay ettiler. Şimdi de seçim öncesi bayram ikramiyesini 900 TL artırarak 2 bin liraya çıkaracaklarını vaat ediyorlar. İktidar, bu son düzenlemelerle aynı aldatmacayı bir kez daha sahneliyor.

En düşük emekli aylığında yapılan bu artış emeklinin asıl-kök maaşına yansımayacak. Kök maaş aynı kalmaya devam edecek. Halen SGK'nın ödediği en düşük emekli kök aylığı 3.777 TL. Hazineden SGK'ya aktarılan ödenek ile kök maaşlar 7.500 TL'ye tamamlanacak. Temmuz ayında emekli aylıklarına yapılacak zam en düşük emekli maaşı alanlar açısından 7.500 TL üzerinden değil, 3.777 TL'lik kök maaşa uygulanacak. Dolayısıyla en düşük maaş alan emekliler 3.777 liralık kök maaşları 7.500 TL düzeyine gelene kadar enflasyon ve maaş zamlarından yararlanamayacak ve 7.500 TL almaya devam edecek.

AKP iktidarı 2008 yılında çıkarttığı 5510 sayılı yasayla aylık bağlama oranlarını düşürdüğü için, 2008 öncesi ve sonrası emekli olanlar arasında çok ciddi maaş farkları oluştu. Emekli aylıklarının açlık sınırı altına inmesi, sefalet ücreti düzeyine gelmesinin en büyük sorumlusu 2008'deki yasayı çıkartan bu iktidardır. Açıklamaya göre en düşük emekli maaşı artışından 14 milyon emeklinin sadece 4 milyonu yararlanacak. Kalan 10 milyon emekli bu artıştan yararlanamayacak. Adaletsizlik ve mağduriyetler daha da büyüyecek.

Akılcı ve adil olan aradaki farkın hazine tarafından tamamlanması yerine, yasa değişikliğinde en düşük kök emekli aylığının asgari ücrete eşitlenmesi ve her asgari ücret artışında otomatik olarak en düşük emekli aylığının da artmasıdır. Böylece yılda iki kez yapılan enflasyona endeksli maaş zamları en düşük emekli aylığına da yansıtacaktır.

En düşük emekli maaşındaki 2 bin liralık artış 7.500 TL üzerinde maaş alan emeklilere de seyyanen uygulanmalıdır. Aksi halde 10 milyon emekli mağdur edilecektir. Emekliye verilen bayram ikramiyesi de ya bir maaş tutarına ya da asgari ücret düzeyine yükseltilmelidir. 14 Mayıs sonrası iktidar **değişikliğinde** ilk yapacağımız işlerden birisi, **emeklilerle ilgili bu söylediklerimizi derhal hayata geçirmek olacaktır.**

İŞSİZLERİN, YOKSULLARIN ÜLKESİ

AKP iktidarından geriye kayıp nesiller kaldı

20 yılı aşkın süredir ülkeyi yöneten AKP iktidarının en kritik seçimlerine bir buçuk ay kaldı. İktidarda olduğu yıllarda ümitsiz işsizler yaratan AKP öğrenciden emekliye herkesi borçlu hale getirdi, yoksulluğu giderek derinleştirdi.

Ülke son yılların en kritik seçimlerine hızla ilerliyor. Siyaset sahnesi ısınırken işsizliğin kronikleştiği, hayat pahalılığın can alıcı noktaya geldiği, herkesin borçlandığı bu dönem, yapılacak seçimin de temel belirleyeni olacak.

AKP iktidarının yarattığı kriz, toplumu derin bir bunalıma sürüklerken ülkenin en temel ve kronikleşen üç sorununda yaşanan seyir, 20 yılın "kayıp yıllar" olduğunu gözler önüne seriyor.

İşsizlik Kronikleşti

AKP'nin 20 yılı aşkın iktidarı döneminde işsizlik ortalaması yüzde 10'un üzerine çıktı. AKP iktidarı öncesinde yüzde 8 dolayında olan işsizlik, 2001 krizinde ilk kez yüzde 11 düzeyine çıktı ve bu tarihten itibaren çift haneli rakamların arasında gitti geldi.

AKP döneminde yeni işsizlik türleri de toplumun hafızasına yerleşti. "Ümitsiz işsizler" ve "ne eğitimde ne istihdamdaki gençler" işsizliğin AKP döneminde kronikleştiğinin de göstergesi oldu.

Son açıklanan verilere göre 15 ve üzeri yaştaki 1 milyon 648 bin kişinin iş bulma ümidi kalmadı. Üstelik bu sayının 352 bini 15-24 yaş arasındaki gençlerden oluşuyor. Başka bir ifadeyle 100 ümitsiz işsizden 21'i genç.

Genç işsizliğinde en önemli istatistiği ne eğitimde ne de istihdamda yer alan gençlere ilişkin veriler oluşturuyor. TÜİK verilerine göre 2022 yılında ülkede 12 milyon genç nüfus bulunuyor. Ancak bu gençlerin 2 milyon 900 bini

ne eğitimde ne de istihdamda yer alıyor. Ülke genelinde 858 bin kişi bir yıldan daha uzun süredir işsiz. Bunların yüzde 12'sini ise 3 yıldan daha uzun süredir aktif olarak iş arayanlar oluşturuyor.

Herkes Borçlu

Ekonomik kriz döneminde geçinemeyen halk, bankalara mecbur bırakıldı. AKP döneminde borca girmeden zorunlu ihtiyaçlar bile karşılanamaz hale geldi. Geçmişte ikramiyesi ile araba, konut alabilen emekliler geçinebilmek için bankalara borçlanmaya başladı. Öğrenciden emekliye toplumun her kesimi bankalara borçlu durumunda.

Bireysel kredi kullananların sayısı son bir yılda 2 milyon kişi artarak 38,3 milyon kişiye ulaştı. Yüksek enflasyon karşısında düşük kalan kredi faizleri borçlanmayı daha da tetikledi. Ortalama kredi bakiyesi 42,9 bin TL düzeyine çıktı.

Ancak bu süreçte kredi borcunu ödeyemeyen kişi sayısı da milyonlarla ifade edilmeye başlandı. Sadece 2022 yılında bireysel kredi borcunu ödeyemeyen kişi sayısı 1 milyonu aştı. 2023'ün ilk ayında ise 92 bin kişi bireysel kredi borcunu ödeyemedi. Bireysel kredilerin toplam bakiyesi ise 1,7 trilyon TL'yi aştı. Bu yıl ilk kez kredili mevduat hesabı (KMH) kullanan kişi sayısı ise 547 bin ile rekor seviyeye çıktı. Geçen yılın aynı döneminde ilk kez KMH kullanan kişi sayısı 427 bin olarak açıklandı, bir yılda bu sayı da yüzde 28 oranında arttı.

İcra iflas dairelerindeki dosya sayısı ise sürekli artarak 23 milyon 141 bin oldu.

ÜMİTSİZ İŞSİZLER ORDUSU

1,6 milyon
İş bulma ümidi kalmayanların sayısı
2,9 milyon
Eğitimde ve istihdamda olmayan gençlerin sayısı
1,1 milyon
Geçen yıl kredi borcunu ödeyemeyen sayısı
858 bin
Bir yıldan uzun süredir işsiz kalanların sayısı
23,1 milyon
İcra dairelerindeki dosya sayısı

2002-2022 arası enflasyon (%)

2002	29,8
2004	9,3
2006	9,6
2008	10,1
2010	6,4
2012	6,2
2014	8,2
2016	8,5
2018	20,3
2020	14,6
2021	36,1
2022	64,3

AKP döneminde IMF programının da desteğiyle enflasyon bir süre düşerken 2013 sonrası kopuş dikkat çekiyor.

Uçurum Büyüdü

Bataklığa sapsanan ülke ekonomisi, toplumun cebine de darbe vuruyor. Her kesimden yurttaş, hayat pahalılığından şikâyet ediyor. Enflasyon ve kur artışlarıyla vücut bulan makroiktisadi istikrarsızlıklar topluma yoksulluk olarak yansıdı. Özellikle son iki yılda uygulanan ekonomi politikaları işsiz, emeklinin, asgari ücretlinin, asgari ücrete yakın gelir elde edenlerin hızla yoksullaşmasına neden oldu. Gelir ve servet dağılımındaki uçurum derinleşti.

AKP, iktidara geldiği kriz döneminde yüzde 29,7 olan enflasyonu IMF programlarının da etkisiyle düşürdü. Ancak 2022 sonunda enflasyon oranı yüzde 64,3'e çıktı. Pandeminin ardından artan gıda fiyatları tüm dünyada düşerken Türkiye'de artmaya devam etti. Gıda enflasyonu üç haneli rakamları gördü.

"Ekonomideki Büyüme Şaibeli"

Prof. Dr. Öner Günçavdı, 20 yıllık AKP döneminin çözölemeyen ve giderek kronikleşen sorunlarını büyüme perspektifinde değerlendirmek gerektiğini söyledi. "Büyümenin niteliğine bakmak gerekiyor" diyen Günçavdı, büyümenin kâğıt üzerinde gerçekleştiğini belirterek şunları söyledi: "AKP'li yıllarda büyüme ağırlıklı olarak inşaat faaliyetlerinden oluştu ve bir de bankacılık ile sigortacılık faaliyetlerinden sağlandı. Büyümenin bu niteliği istihdam yaratmıyor. Buradan elde edilen büyüme sorunlu bir büyümedir. Gerçek anlamda bir büyümenin sanayi üzerinden gerçekleşmesini bekleriz. Bizim gibi ülkeler bunu gerçekleştiremiyor. Bu da beraberinde işsizlik ve enflasyonu getiriyor. Ekonominin temel sıkıntısı aslında buradan kaynaklanıyor."

Hormonlu Refah

Borçla yapılan harcamanın 'hormonlu' bir refah olduğunu kaydeden Günçavdı, "İnsanlar geçmişte daha çok gelirlerinden harcama yapıyordu" dedi ve ekledi: "Son yıllarda finansallaşmayla insanlar borçlanarak daha fazla harcama yapabilme imkânına erişti. Bu da harcama ile refahın artmasına neden oldu. Biz buna 'ödünç refah' ya da 'hormonlu refah' diyoruz. Daha sonra bu borçların üretim yapılarak kapatılması lazım ancak bu da olmadı. Aşırı finansallaşma ile borcun borçla kapanması dönemi başladı. ABD'de başlayan bu kriz, Türkiye'de siyasi alanda AKP gibi bir parti çıkardı. Türkiye'nin son 20 yılına damga vurdu."

AKP'nin zayıflamasının temel nedenini geçmişteki mali imkânlarla sahip olamamasına bağlayan Günçavdı, "AKP'nin temel çıkması da bu oluyor. Türkiye elverişli konjonktürü lehine kullanamamıştır. Boşu boşuna geçen bir 20 yıl olmuştur. Boşu boşuna kaynaklar heba edilmiştir. Netice elimizde giderek artan borçlu ve enflasyon kalmıştır. Büyüme şaibeli bir noktaya gelmiştir" ifadelerini kullandı.

Gelir dağılımındaki bozulmanın tesadüf olmadığını altını çizen Günçavdı, şöyle konuştu: "Gelir dağılımı ve yoksulluk meselesi ülkede izlenen politikaların sonucudur. Eskisi kadar ucuz kaynak bulamaz hale geldik. Burada kaynakların dağılımı eskisinden çok daha önemli hale gelir. İşte burada herkese yetecek kaynak olmadığı için tercihte bulunmak gerekiyordu. Bu bir çaresizlikti çünkü mevcut politikayı sürdürülebilmek için kaynağa ihtiyaç var dışarıdan bulamayınca içeride farklı kesimlerin gelirine el koymak zorunda kaldı. Gelir dağılımındaki bozulma tipik bir müdahaleci ekonominin sonucu olarak bizim karşımıza çıktı."

İKTİDAR, TÜRKİYE'Yİ İNSANCA BESLENEMEYEN ÇOCUKLAR ÜLKESİNE DÖNÜŞTÜRDÜ!

UNICEF ile TÜİK'in ortak yürüttüğü '2022 Türkiye Çocuk Araştırması' sonuçlarına göre çocuklarımızın yüzde 62'si her gün ekme ve makarna ile besleniyor! Sadece yüzde 12'si et-tavuk-balık yiyebiliyor. İktidar, Türkiye'yi gıda yoksunluğu çeken, insanca beslenemeyen çocuklar ülkesine dönüştürdü. Deprem bölgesinde çocuklara otobüsten oyuncak fırlatarak empati yoksunluğunu sergiledi!

Akdeniz ve Ege bölgelerinde günlerce müdahale edilmeyen orman yangınlarında, Karadeniz bölgesindeki sel felaketinde yaşanan can kayıpları, evleri, köyleri yok olan insanlara otobüsten çay fırlatan iktidar, hâlâ enkaz altından cansız bedenlerin çıkarıldığı deprem bölgesinde ise Cumhurbaşkanlığı otobüsüyle şehir turu yapıp oyuncak fırlatarak, çocukları umursamazlığını bir kez daha gösterdi.

Açılış töreninde kurdeleyi erken kesen küçüğün başına mikrofon vuranlar, Şanlıurfa'daki sel felaketinde ise çamur içinde üstü-başı perişan ayağı çıplak çocuklara sahip çıkmak, ayağına bir çift çizme-kundura vermek yerine yanlarında gezdirip medyaya poz vermeyi tercih etti. Deprem bölgesinde ailelerini yitiren, kaybolan, sahipsiz kalan yüzlerce çocuğun yanı sıra, kaçırıldığı iddia edilen, organ mafyasının, tarikatların eline düştüğü öne sürülen çocuklarla ilgili gerçeklerin araştırılması, ortaya çıkarılması için TBMM'de verilen öneriler, AKP ve MHO oylarıyla reddedildi!

İktidarın çocuklara yönelik bu zihniyeti, Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) '2022 Türkiye Çocuk Araştırması Raporu'na çok acı şekilde yansıdı.

TÜİK'in Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) ile ülke genelinde 0-17 yaş arası en az bir çocuğun yaşadığı 9010 hanede gerçekleştirdiği araştırma çocuklarımızın büyük bölümünün açlık ve sefalet içinde yaşadığını, zihinsel ve bedensel gelişimlerini sağlayacak beslenme imkanına sahip olmadıklarını ortaya çıkarttı. Muhtemelen araştırma UNICEF'le ortak yürütülmeseydi, iktidar ve TÜİK bu sonuçları kamuoyundan gizleyecek ya da üstünü örtecekti. **Yayınlanan raporda;** anne-baba ve çocuklarla yapılan anketlere göre, çocuklarımızın yüzde 62,4'ü her gün ağırlıklı ekmek, makarna veya tahıl içeren diğer gıdalarla besleniyor. Her gün tavuk, et veya balıktan birisini tüketebilen çocuklarımızın oranı sadece yüzde 12,7! Peynir, yoğurt gibi süt ürünleriyle beslenebilen çocuklar yüzde 57,8 olurken, hemen hemen gelişme çağındaki çocuklarımızın yarısı süt ürünlerine erişemiyor. Çocuklarımızın yarısı düzenli olarak günlük meyve tüketemezken, üçte ikisi ise sebze yiyemiyor. Düzenli meyve yiyebilen çocukların oranı yüzde 50,5, sebze tüketebilenler yüzde 33. Fasulye, nohut, mercimek vb. gıdaları tüketebilen çocuklar yüzde 10,9'da kalırken, 90'ı kuru bakliyat vb. gıdalara erişemiyor.

Ülkenin geleceği, toplumun temeli olan çocuklarımızın içine düşürüldüğü bu tablo, açlık ve sefaleti yaygınlaştıran, bedava un-makarna dağıtıp, muhtaçlık istismarını siyasi nema ve oy hesabına çeviren 21 yıllık iktidar politikalarının sonucudur. **Bedensel-zihinsel gelişimi yetersiz, açlık çeken, en temel gıdaya erişemeyip özelemlenmiş canı çeken milyonlarca çocuk bu iktidarın eseridir!**

EKONOMİ YÖNETİMİNE VE İKTİDARIN POLİTİKALARINA GÜVENİN DİBE VURDU

Mart ayı Tüketici Güven Endeksi (TÜGE) anket sonuçları, deprem bölgesindeki illeri kapsamamasına rağmen ekonomi yönetimine ve iktidarın politikalarına güvenin dibe vurduğunu gösterdi. Hanelerin gelecek 12 aya dönük maddi durum beklentisi hızla gerilerken, genel ekonomik durum beklentisindeki sert düşüş iktidarın vaatlerinin inandırıcı bulunmadığını, toplumsal karşılığının olmadığını ortaya koydu!

Yaklaşan seçimler öncesi hemen her gün bir kamuoyu araştırma şirketi veya anket firmaları, seçim, oy dağılımı, deprem, ekonomik durum vb. konularda yaptıkları araştırmaları yayınlıyor. Anket şirketleri üzerinden yürütülen tartışmalar sürerken, iktidar açısından en çarpıcı anket sonucunu doğrudan iktidara bağlı Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ve Merkez Bankası (MB) açıkladı.

TÜİK ve Merkez Bankası'nın her ay ortaklaşa gerçekleştirdikleri Tüketici Güven Endeksi (TÜGE) anketinin geçen hafta açıklanan mart ayı sonuçları, iktidarın topluma büyük bir endişe ve karamsarlık yaydığını gösterdi. Deprem bölgesindeki illerde anket yapılamadığı için TÜGE mart ayı sonuçları sadece 70 ildeki katılımcıların eğilimini yansıtıyor.

Şubat ayında depremin yıkımına rağmen TÜGE'nin 4,3 arttığını açıklayan TÜİK-MB'nin bu verisi yine tartışma yaratmıştı. Şimdi ise deprem illerini kapsam dışı tutarak, TÜGE'deki düşüşün gerçek boyutunu örtme çabasındalar. Buna rağmen şubat ayına göre yüzde 2,9 azalan genel güven 82,5'tan 80,1 puana indi. Muhtemelen anket yapılamayan deprem bölgesindeki illerde depremedelerin yanıtları ve içinde buldukları duruma ilişkin gerçek kaygıları ankete yansısaydı TÜGE'deki gerileme çift haneli yüzdelerle ifade edilecekti.

TÜGE anketinde ortaya çıkan duruma bakıldığında;

Gelecek 12 ayda hanenin maddi durum beklentisi endeksi şubatta 84,2 iken martta yüzde 5,5 azalarak 79,6'ya geriledi.

Gelecek 12 ayda genel ekonomik durum beklentisi şubatta 85,8 iken martta yüzde 3,3 düşüşle 83 düzeyine indi.

Gelecek 12 ayda dayanıklı tüketim mallarına harcama yapma düşüncesi endeksi ise şubatta 94,5 iken martta yüzde 2,7 azalarak 92 oldu.

TÜGE'deki bu tablonun gerçek boyutu gizlenmeye çalışılsa da toplumda, hanelerde, bireylerde kaygıların ve mevcut durumdan, iktidardan memnuniyetsizliğin yaygınlaştığını işaret ediyor. İktidara bağlı iki resmi kurumun anket sonuçlarına da yansıyan bu gizlenemez durum, CB Erdoğan'ın 6 Şubat depreminden sonra 'sorunları bir yılda çözmeye' söylemlerinin toplumsal karşılığının olmadığını sergiliyor.

Özellikle 'gelecek 12 aya' dönük beklentilerdeki belirgin kötüleşme, depremedelere bir yılda 700 binden fazla ev, ekonomiyi düzeltme vb. vaatlerinin inandırıcı bulunmadığının göstergesi. 21 yıl boyunca ülkeyi ve ekonomiyi

enkaza çeviren, insanları 'dününü arar' hale getiren bir yönetimin şimdi her şeyi bir yılda halletme söylemine kimse kanmıyor!

EN BÜYÜK SORUN EKONOMİ

Ipsos'un "Türkiye Barometresi 2022 Yılı Değerlendirmesi" araştırmasından çarpıcı sonuçlar açığa çıktı. Araştırmaya göre ülkenin en yakıcı sorunu bu yıl da ekonomik kriz olurken onu deprem felaketi izledi.

Türkiye, bir buçuk ay kalan seçimlere Saray yönetiminin bıraktığı enkazın gölgesinde giriyor. Ekonomik krizin yanı sıra deprem gündemiyle sarsılan ülke her alanda yıkım yaşadı.

Kamuoyu yoklamaları, halkın yaşadığı sıkıntıları gözler önüne sererken Ipsos'un 2023'ün Şubat ayını da içine alan geniş kapsamlı "Türkiye Barometresi 2022 Yılı Değerlendirmesi" ekonomiden siyasete, depremden toplumsal psikolojiye dek pek çok alana ilişkin önemli veriler ortaya koydu.

Ekonomik Kriz

Son yılların en can alıcı sorunu olan ekonomik kriz halkı perişan etti. Rekorlar kıran enflasyon nedeniyle alım gücü her geçen gün azaldı. Asgari ücrete yapılan zam iki ay içinde eridi. Milyonlar en temel ihtiyaç maddelerini bile karşılamakta zorlanırken ucuz gıda satışı yapılan kurumların önlerinde kuyruklar oluştu. Depremle birlikte krizin yükü daha da arttı. Ipsos'un araştırmasına göre ülkenin en yakıcı sorunu açık ara farkla ekonomik kriz ve geçim sıkıntısıyken 6 Şubat'taki felaketlerin ardından deprem de en yakıcı sorunların başında yer aldı. Araştırma sonuçlarına göre halkın yüzde 47'si en önemli sorunu ekonomik kriz olarak görürken yüzde 38'lik bir kesim bu soruya "deprem" yanıtını verdi. Mülteci, pandemi gibi diğer sorunlar ise yüzde 15'lik oranda kaldı. Araştırmada ayrıca "Türkiye ekonomisini nasıl buluyorsunuz?" sorusuna "olumlu" yanıtını verenlerin oranı sadece yüzde 13'te kaldı. Araştırma sonuçlarına ilişkin değerlendirmelerde bulunan Ipsos CEO'su Sidar Gedik, ekonomiye ilişkin "2022 yılına iyimser başlayan her altı-yedi kişiden biri artık kötümser tarafa geçmiş." 36 ülke ortalamasında her on kişiden sekizi 2023'te ülkesinde fiyatların gelirinden daha fazla artacağı düşüncesinde, Türkiye'de de oran aynı" ifadelerini kullandı.

Depremler

Araştırmanın en can alıcı konularından biri de deprem gündemi oldu. Resmi rakamlara göre 50 binin üzerinde yurttaşın yaşamını yitirdiği Maraş merkezli depremlerden 11 il etkilendi. Depremin yıkıcı etkilerini önlemeye yönelik bir çalışma yürütmeyen hükümet, depremin ardından da sınıfta kaldı. Bölgeye arama kurtarma çalışmaları geç ulaştı. Havaalanları ve yollar çöktü. Enkaz altında kalanlar sesini hükümete duyurmaya çalıştı. Devletin yetersiz kaldığı bölgede dayanışma faaliyetleri örgütlendi. Hükümet, muhalefet belediyelerinin yardımlarını engelledi, AHBAP gibi yardımlaşma derneklerini hedef aldı. Kızılay gibi kurumlar skandallarla gündeme geldi. "Arama kurtarma destek çalışmalarında en başarılı kurumların" sorulduğu Ipsos'un araştırmasına göre halkın en başarılı bulduğu kesim yüzde 71 ile arama kurtarma çalışmalarına katılan madenciler oldu. AFAD yüzde 70'le ikinci sırada yer alırken onu yüzde 67 ile sanatçı Haluk Levent'in kurucusu olduğu AHBAP derneği izledi. "Dışarıdan gelen yardımlar" şikkini işaretleyenlerin oranı yüzde 53 olurken "hükümet" yanıtını verenler yalnızca yüzde 30'da kaldı.

Halk Mutsuz

Ekonomik kriz toplumun ruh halini de olumsuz etkiledi. Araştırmaya göre milyonların kaygılı, karamsar, ümitsiz ve öfke düzeyinin yüksek olduğu ortaya çıktı. Aralık 2022 verilerinin ölçüldüğü araştırmada çoktan seçmeli sorular yer aldı. Araştırmaya katılanlara göre kendini 'yorgun' hissedenlerin oranı yüzde 53 oldu. 'Endişeli' ve 'bıkkın' olduğunu söyleyenlerin oranı yüzde 40 bandında yer alırken yüzde 31'lik bir kesim 'üzgün' olduğunu belirtti. Yüzde 27'lik bir kesim ise 'kafası karışık' şikkini işaretledi. Şubat ayında gerçekleşen depremler şüphesiz 'kaygılı' olduğunu söyleyenlerin oranını artıracaktır.

BAŞARISIZLIĞI GİZLEMELİK İÇİN PİYASAYI 200 TL'YE BOĞDU!

Merkez Bankası'nın piyasadaki banknot miktarını yansıtan emisyon verileriyle açıklanan resmi enflasyon rakamlarının tümüyle gerçek dışı olduğu açığa çıkıyor. En değerli kâğıt para olan 200 TL'lik banknot sayısı 1 milyar 4 milyon adete yükselirken 10 TL'lik kâğıt para basımı ise yaklaşık yüzde 50 arttı. Bu tablo 200 TL'nin 'kâğıt parçasına', 10 TL'nin ise 'bozuk madeni para' haline geldiğini gösteriyor!

2023 Şubat sonu itibarıyla **Merkez Bankası'nın** (MB) emisyon hacminin ulaştığı boyut ve kullanımdaki banknotların kupür dağılımı, iktidarın TL'yi 'kâğıt parçası' konumuna dönüştürmesinin yanında, TÜİK'in resmi enflasyon rakamlarının da gerçek enflasyonun gizlenmesi için manipüle edildiğini apaçık ortaya koyuyor.

Piyasaya sürülen kâğıt para miktarındaki artış ve özellikle en yüksek değerli kupür olan 200 TL'lik banknot adedindeki yükseliş, TL'nin değersizleşme sürecinin hızlandığının göstergesi!

MB'nin tedavüldeki parayı gösteren şubat ayı emisyon hacmi verileri, geçen yılın aynı ayına kıyasla enflasyonun TL'nin değeri üzerindeki tahribatını, alım gücündeki kaybı ve uygulanan ekonomik modelin para politikalarının iflasını sergiliyor.

Aynı zamanda gerçek enflasyonun açıklanan resmi verilerin çok üstünde olduğu 200 TL'lik banknot sayısındaki artışla somutlaşıyor.

Şubat sonu itibarıyla geçen yılın aynı ayına göre;

200 TL'lik banknot adedi yüzde 102 artışla 1 milyar 4 milyon 257 bin 875

100 TL'lik banknot adedi yüzde 3,4 artışla 1 milyar 171 milyon 467 bin 287

50 TL'lik banknot adedi yüzde 19,6 artışla 206 milyon 779 bin 987

10 TL'lik banknot adedi yüzde 48,3 artışla 443 milyon 174 bin 103

5 TL'lik banknot adedi yüzde 14,9 artışla 372 milyon 769 bin 673 oldu.

Dolaşımdaki banknotların yüzde 70'i aşan kısmı, 2 milyar 175 milyon 725 bin 162 adeti 200 ve 100 TL'lik banknotlar. TL'den altı sıfır atılması sonrasında piyasaya sürülen en yüksek değerli 200 TL'lik banknotlardan Ocak 2009'da sadece 8,8 milyon adet basılmıştı.

İlk tedavüle çıktığı 2009 başında dolar/TL kuru 1,52 ve 200 TL'nin karşılığı 131 dolardı. Şu anda geçen hafta dolar/TL kurunun 19 lirayı aşmasıyla 200 TL'nin karşılığı 10,5 dolar!

Başta 100 ve 50 TL'lik banknotlar olmak üzere daha küçük kupürlü kâğıt paralar harcama ihtiyaçlarını karşılamada tümüyle işlevsiz kaldığı için iktidar 200 TL basımını rekor düzeye çıkarttı.

İktidar, Yeni Ekonomi Modelinin (YEM) başarısızlığını gizlemek ve seçim öncesi **daha yüksek tutarlı banknot basma zorunluluğunu ertelemek** için adeta piyasayı 200 TL'ye boğdu. Asgari ücret alan bir kişi bile cüzdanında 42 adet 200 TL taşımak zorunda!

ARANAN DEVLET İHALEDEN ÇIKTI!

Halk enkaz altındayken halı saha ihalesi

Maraş merkezli depremlerin büyük yıkıma yol açtığı Antep'te yurttaşlar enkaz altındayken 6 Şubat günü valiliğe bağlı YİKOB'un dört okula halı saha yapımı için ihale düzenlediği ortaya çıktı.

Maraş merkezli 6 Şubat depremlerinde arama kurtarma ve yardım konusunda devletin yetersiz kaldığı tartışılırken Antep'te skandal bir detaya ulaşıldı. 6 Şubat günü yurttaşlar enkaz altındayken Gaziantep Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı'nın (YİKOB) halı saha yapımı için ihale düzenlediği açığa çıktı.

Gaziantep YİKOB "Saha işleri yaptırılacaktır" başlığıyla 20 Ocak tarihinde bir ihale açtı. Yapılan duyura göre Oğuzeli'ndeki Dokuzyol İkokulu ile Yeşildere Ortaokulu, Karkamış ilçesindeki Çiftlik İlkokulu, Nizip ilçesindeki Gevence Ortaokulu'na da halı saha yapılması planlandı. Yapılan duyuruda, ihalenin 6 Şubat'ta gerçekleştirileceği ve ihaleye son teklif saatinin 10.00 olduğu belirtildi.

Ülke, 6 Şubat sabahına Maraş merkezli depremlerle uyandı. 11 kentte hissedilen depremler nedeniyle Antep'te de büyük yıkıma meydana geldi. Ancak buna rağmen depremin gerçekleştiği gün Gaziantep YİKOB bünyesinde oluşturulan ihale komisyonu, halı saha yapımı için verilen teklifleri değerlendirmekle meşgul oldu. Kamu ihale Bülteni'nde yer alan bilgilere göre, ihalenin sonuç ilanı 16 Mart tarihinde yayımlandı. Avan Mühendislik Proje isimli şirketle bu ihale kapsamında 2 milyon 572 bin TL'lik sözleşme, 16 Mart tarihinde imzalandı.

Binlerce yurttaş 6 Şubat'taki depremin ardından enkaz altındayken AKP'li Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin de aynı gün saat 14.00'te "Ramazan" ihalesi düzenlediği ortaya çıkmıştı. Bu kapsamda 5,5 milyon TL'ye imza atılmıştı. Deprem günü ihale düzenlenmesi tepkilere neden olmuştu.

MAĞDUR EDEN KAMULAŞTIRMA

Daha önce mahkeme tarafından durdurulan dini tesis ile rekreasyon alanı projesini AKP'li Samsun Büyükşehir Belediyesi 2021 yılında mecliste tekrar kabul etti. Belediyenin mallarına çöktüğünü belirten esnaflar dava açtı.

Mahkeme kararlarına rağmen Gülsan Sanayi Sitesi'ni dini tesis ile rekreasyon alanı ilan eden Samsun Büyükşehir Belediyesi ile esnaf karşı karşıya geldi. Düşük kamulaştırma bedellerine tepki gösteren esnaf belediyeye dava açtı.

2015 yılında yıkılma kararı verilen 3 yıl sonra mahkemenin tarafından iptal edilen dini tesis ile rekreasyon alanı olarak yapılmak istenen proje 2021 yılında AKP'li Samsun Büyükşehir Belediyesi tarafından tekrar kabul edildi. Belediyenin 'yeni' projesinden Gülsan Sanayi Sitesi'nde bulunan yaklaşık 2 bin esnafa kamulaştırma tebligatları gönderilmeye başlanırken, düşük kamulaştırma bedellerine esnaf tepkili.

Gülsan Sanayi Sitesi Koruma ve Yaşatma Derneği Başkanı İbrahim Ülker, sanayi esnafı istimlak bedeli önerisinin çok düşük olduğunu ifade ederek tapu maliklerine ait yeşil alanları ticaret alanına çevirip sattığı iddiası ile dava açtıklarını söyledi. Öte yandan projeye Mimarlar Odası Samsun Şubesi'nin de dava açtığı öğrenildi. Sanayi sitesinin içinde bulunduğu alanı dönüştürecek olan Samsun Büyükşehir Belediyesi burayı Millet Bahçesi'ni içine alacak şekilde tasarlayacak. Alanın içinde Selattin Camii külliyesi, kültür ve eğitim alanları, 252 dönümlük botanik bahçesi yer alacak. Dernek başkanı Ülker, sitenin dönüşüne karşı olmadıklarını ancak modern bir ticaret merkezi olmasını talep ettikleri belirtti. Ülker, belediye başkanına örnek proje sunduklarını ancak reddedildiğini aktardı. İptal edilen projenin ikinci kez 2021 yılında onaylandığını ancak yeni haberdar olduklarını belirten Ülker şöyle konuştu: "Böyle bir alanda metrekare birim fiyatı 2 bin TL, yapı içinde olanlar için metrekare birim fiyatı da 2 bin 500 TL olarak teklif ediliyor. Binalarımızın kullanım-yıpranma bedelleri düşüldüğünde bu fiyat metrekare başına bin TL'ye denk gelecek. Bu fiyatlara halı dahi alınmaz. Bu da ne kadar büyük hak kaybına uğradığımızı gösteriyor. Gülsan Sanayi Sitesi'nin karşı tarafında bulunan 1. Sanayi Sitesi'nde Samsun Belediyesi tarafından yeşil alandan ticari alana çevrilen bir parselin metrekare fiyatı 2021 yılında 20 bin TL üzerinden kamulaştırıldı."

KAMU KURUMLARINA 1,9 MİLYAR TL'LİK KİRALIK TAŞIT: HALKA SIKI KEMER KAMUYA 4 ÇEKER!

Ekonomik krize karşı yurttaşla, "Kemer sıkma ve tasarruf" önerilerinin sıkça dile getirildiği geçen yıl, kamunun taşıt kiralama gideri yüzde 256 arttı. İdarelerin taşıt kiralama gideri, 2022 yılında 1,9 milyar TL'ye fırladı.

Yurttaştan kemer sıkmasını bekleyen iktidar, bakanlıklar ve AKP'li yerel yönetimler eliyle fahiş harcamalarına her geçen gün yenilerini ekliyor. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idarelerinin 2021 ve 2022 yıllarındaki giderlerine yönelik raporları, 'itibardan tasarruf edilmediğini' ortaya koydu. Bu veriler, AKP'li Cumhurbaşkanı Erdoğan imzasıyla yayımlanan ve kamunun harcamalarına kısıtlama getiren tasarruf tedbirleri genelgelerinin etkisizliğini gözler önüne serdi.

Pandemi Etkilemedi

Verilere göre, merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki idareler 2021'de taşıt kiralama için 552 milyon 309 bin TL harcadı. 2021'de en fazla taşıt kiralama harcaması gerçekleştirilen ay, 86 milyon 385 TL'lik harcama ile aralık oldu. Covid-19 salgının ekonomide en yıkıcı etkisinin hissedildiği aralık ayının ardından, en fazla para harcanan ilk dört ay ve harcanan tutar şöyle:

- Kasım: 53 milyon 166 bin TL
- Ağustos: 53 milyon 81 bin TL
- Temmuz: 46 milyon 942 bin TL
- Nisan: 44 milyon 142 bin TL

2022'de Rekor Kırıldı

Geçen yıl ise kamu taşıt kiralama için önceki yıla oranla yüzde 256 daha fazla harcamaya imza atıldı. 2021'de 552 milyon 309 bin TL olan kamunun taşıt kiralama gideri, geçen yıl 1 milyar 968 milyon 318 bin TL'ye yükseldi. 2022 yılında kamunun kasasından çıkan para bazı aylara göre şöyle gerçekleşti:

- Aralık: 325 milyon 871 bin TL

- Kasım: 231 milyon 133 bin TL
- Ekim: 206 milyon 498 bin TL
- Temmuz: 160 milyon 875 bin TL

Bu Yıl Da Hız Kesmiyor

Kamunun tasarruf tedbirlerini kâğıt üzerinde bırakan taşıt kiralama harcamaları bu yıl da devam ediyor. Taşıt kiralama için harcanan para Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın verilerinde ocak ayı için 114,5 milyon TL, şubat ayı için ise 222,1 milyon TL oldu.

İHALELER SARAY'IN MÜTEAHHİTLERİNE

TOKİ'nin 11 ilde yaşanan deprem sonrası pazarlıkla verdiği ihalelerden en büyükleri tanıdık müteahhitlere gitti. Ankara'daki Cumhurbaşkanlığı Sarayı ile Okluk'taki yazlık sarayı yapan Rönesans Holding'e bağlı REC İnşaat ile KKTC Cumhurbaşkanlığı'nın yapımını üstlenen Siyah Kalem isimli şirkete milyonlarca liralık ihaleler verildi.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, deprem sonrası büyük yıkımın yaşandığı 11 ile yönelik deprem konutlarının pazarlıkla yapılan ihalelerini aralıksız sürdürüyor. 21 Şubat'tan bugüne gerçekleştirilen ihalelerin arasında tutarları ile öne çıkan ihaleler, pazarlıkla yapılan kamu ihalelerinin gözde şirketlerine veriliyor. Cumhurbaşkanlığı'nın Beştepe ve Okluk saraylarının yanı sıra büyük kamu ihalelerini üstlenen Rönesans Holding'e bağlı REC İnşaat ile KKTC Cumhurbaşkanlığı Sarayı'nı inşa eden Siyah Kalem isimli şirketler pazarlıkla iki büyük ihaleye en makul teklifleri vererek sözleşme imzalama aşamasına geldi.

İktidarın tüm itirazlara karşın hızla sürdürdüğü ve seçimde oy kaybına uğramamak için riski göze alarak geri adım atmadığı kalıcı afet konutları için 17-24 Mart tarihleri arasında 19 ihale daha tamamlandı. Bunların yanı sıra geçici barınma merkezlerinin ihaleleri de yapıldı.

Bugüne kadar yapılan afet konutu ihalelerinin en büyüklerinden birini Cumhurbaşkanlığı'nın Beştepe ve Okluk Koyu'ndaki saraylarının inşaatını yapan, 11 şehir hastanesinin işletmesine sahip olan, Atatürk Havalimanı pistleri üzerine hastane inşa eden, son olarak da Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nin binalarını yenileme inşaatını üstlenen Rönesans Holding'e bağlı REC İnşaat'ın almasına kesin gözüyle bakılıyor. REC İnşaat, pazarlıkla yapılan Antep'in İslahiye ilçesine bin 115 konut inşaatı ihalesine 2 milyar 222 milyon lira en düşük teklifi sunan şirket oldu.

Kuzey Kıbrıs'a inşa edilen 2 milyar 497 milyon lira maliyetli Cumhurbaşkanlığı Sarayı'nın yapımını da üstlenen ve EPDK'nın tartışmalı bir ekilde Kuzey Irak'tan Türkiye adına doğalgaz alım yetkisi verdiği Siyah Kalem İnşaat da yine bir büyük ihaleye en makul teklifi veren şirket oldu. Siyah Kalem'le Hatay'da inşa edilecek 500 deprem konutu için 1 milyar 670 milyon liralık sözleşme imzalanma aşamasına geldi.

Hep Aynı Şirketler

TOKİ'nin verilerine göre,17 Mart'tan sonra yapılan ihalelerden çoğunluğu, aralarında daha önceki ihaleleri de üstlenen ve pazarlıkla verilen kamu ihalelerinin gözde şirketlerinden olan gruplara gidecek. Sözleşme imzalanma aşamasına gelen deprem konutu ihalelerinden bazıları ile teklif tutarları ve şirket isimleri şöyle:

Malatya

- Yazihan İlçesi 2.Etap 157 Adet Konut Ve 3 Dükkanlı Ticaret Merkezi İnşaatı (257 milyon lira /HALİL KOÇ İNŞAAT)

Osmaniye

- Merkez İlçe Akyar Mahallesi 1 Etap 1001 Adet Konut İnşaatları İle Altyapı Ve Çevre Düzenlemesi İşi (1 milyar 827 milyon lira/OTTOTEK İNŞAAT+ENAM İNŞAAT)
- Hasanbeyli İlçesi Merkez Mahallesi 504 Adet Konut İnşaatları İle Altyapı Ve Çevre Düzenlemesi (1 milyon 119 bin lira/GÜNEŞTEKİN İNŞAAT)

Urfa

- 1'inci Etap Kırsal 300 Deprem Konutu Yapımı (993 milyon lira/MİLENYUM YAPI+BRG TAAHHÜT)

Adıyaman

- 5'inci Etap Kırsal 500 Deprem Konutu Yapımı (1 milyar 575 milyon lira/ENAM İNŞAAT)
- Merkez İlçesi Örenli Mahallesi 2. Etap 996 Adet Konut İnşaatları İle Altyapı Ve Çevre Düzenlemesi (1 milyar 666 milyon lira/PİLON YAPI+MD İNŞAAT+ZERKON BETON)

Hatay

- İskenderun İlçesi Aşkarbeyli Mahallesi 499 Adet Konut Ve Cebike Mahallesi 460 Adet Konut Ve 1 Adet 3 Dükkanlı Ticaret Merkezi (1 milyar 772 milyon lira /SİBAR YAP)
- 4'üncü Etap Kırsal 500 Deprem Konutu Yapım İşi (1 milyar 670 milyon lira/SİYAH KALEM MÜHENDİSLİK)
- 2'nci Etap Kırsal 500 Deprem Konutu Yapım (1 milyar 672 milyon lira/MAY İNŞAAT)
- 3'üncü Etap Kırsal 500 Deprem Konutu Yapımı (1 milyar 673 milyon lira /EGEMEN İNŞAAT+OKYANUS ENERJİ)
- Belen İlçesi Atik Mahallesi 292 Adet Konut Ve 1 Adet 4 Dükkanlı Ticaret Merkezi İnşaatları (518 milyon lira/BAHADIR MÜHENDİSLİK+GÜRTAŞ YAPI)
- 5'inci Etap Kırsal 500 Deprem Konutu Yapım İşi (1 milyar 483 milyon lira /BER GRUP+CENGİZLER YOL+LINE GROUP)

Diyarbakır

- 1'inci Etap Kırsal 300 Deprem Konutu Yapım İşi (897 milyon 967 bin TL/ESKİKALE İNŞAAT+İMAJ ALTYAPI)
- Bağlar İlçesi Oğlaklı Mahallesi 1. Etap 1122 Adet Konut İnşaatları (1 milyar 980 milyon lira/NESMA YAPI MAKİNE)

Antep

- İslahiye İlçesi 3. Etap 1. Bölge 1115 Adet Konut İnşaatları (2 milyar 222 milyon lira/REC ULUSLARARASI İNŞAAT)

Kilis

- 3'üncü Etap Kırsal 300 Deprem Konutu Yapımı (896 milyon 988 bin lira/SİGMA İNŞAAT+İBM İNŞAAT)

Maraş

- Göksun İlçesi Yantepe Mahallesi 2. Etap 605 Adet Konut İnşaatı (1 milyar 195 milyon lira/OTTOTEK İNŞAAT+BİNBAŞI YAPI)

DIYANET'E MİLYONLUK TEÇHİZAT

Dev bütçesi ve harcamaları nedeniyle sıkça tartışılan Diyanet İşleri Başkanlığı, dikkat çeken bir harcamaya imza attı.

Başkanlık kameralar, fotoğraf makinaları, kurgu kartları ve tripodları da içeren teçhizat için 3 milyon TL'nin üstünde para harcadı. Başkanlık, bu harcamalar için bir günde beş farklı ihale sözleşme imzaladı.

24 Ocak'ta Diyanet İşleri Başkanlığı Dini Yayınlar Genel Müdürlüğü koordinesinde gerçekleştirilen beş farklı ihaleden ilki, "Beş adet sine kamera aksesuarlarından 12 adet alım" ihalesi oldu.

"Film kamerası" olarak anılan sine kameraların aksesuarları için öngörülen maliyetin çok üzerinde harcama yapıldı. Diyanet, 589 bin 639 TL'lik harcama öngördüğü aksesuarlar için 723 bin TL'ye imza attı.

İhalelerden ikincisi ise "13 parça yarı profesyonel kamera ve aksesuarları alım" ihalesi olarak kayıtlara geçti. İhale kapsamında imzalanan sözleşmenin bedelinin, 722 bin 100 TL olduğu bildirildi.

Harcamada hız kesmeyen başkanlık, 24 Ocak günü saat 14.30'da ise 365 bin 240 TL harcıyarak 17 adet fotoğraf makinesi, bir sine line kamera ve aksesuar satın aldı.

Başkanlığın yine 24 Ocak'ta dijital kurgu kartları, video çeviriciler ve kurgu yazılımları satan bir markanın ürünlerinden de toplam 18 adet alarak 559 bin 300 TL harcadığı belirtildi. Aynı gün yedi adet tripod, monitör ve objektif alımı karşılığında 687 bin TL harcama yapıldı.

BİR ASKERİ ALAN DAHA RANTA AÇILIYOR

İzmir Bornova'da bulunan Cemal Gürsel Askeri Kışlası İzmir Ticaret Odası'na devredileceğinin açıklanmasına ŞPO İzmir Şubesi itiraz etti. Yapılan açıklamada, böyle bir devirin kamu yararına ve Anayasa'ya aykırı olduğu belirtildi.

İzmir Ticaret Odası (İZTO) mart ayı olağan meclis toplantısında konuşan İZTO Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Özgener, şehir içinde kalan sanayi sitelerinin daha uygun alana taşınmasına yönelik adım attıklarını belirtip, Cemal Gürsel Kışlası arazisinin, üyelerimize yönelik çarşı ve site yapmak amacıyla odaya devri konusunda Milli Savunma Bakanlığı'na talepte bulduklarını açıkladı.

Özgener, Milli Savunma Bakanlığı'nın talep ettiği tesislerin yapılması şartıyla bu araziye ait parsellerin yaptırılan kıymet takdiri sonucu belirlenen 2 milyar 732 milyon 500 bin lira bedel karşılığında odaya devrinin yapılabileceğini bildirdiğini ifade ederek, "Kışla 681 bin 965 metrekare olup 24 parselden oluşuyor. Bunlardan brüt 563 bin 833 metrekareye tekabül eden 4 parsel, çarşı ve site olarak kullanılabilir alanlardır. Net kullanılabilir alanlar imar uygulaması sonucunda belirlenmiş olacaktır" dedi.

Sanayi sitesi yapılmak istenen arazi için Şehir Plancıları Odası (ŞPO) İzmir Şubesi'nden itiraz geldi. Yapılan açıklamada, "Kentsel alanlarda yapılan her yeni uygulama ile bu yetersizlik daha da artarken, mevcut kamusal alanların önemi daha da artmaktadır. Birçok kentsel sorunun çözümü için öncelikli olarak ele alınarak iyileştirilmesi ve geliştirilmesi gereken kamusal alanların, zıt bir tutumla gözden çıkarılarak yapılaşmaya açılması kentlerde yaşadığımız gündelik sorunlar ile birlikte doğal afetler gibi sorunlarda da kentlerimizi çaresiz ve dirençsiz bırakmaktadır" denildi.

"Kamu Arazilerine Göz Dikildi"

"Askeri alanın, sanayi ve ticaret kullanımına dönüştürülmesine yönelik girişimin iş dünyasına arsa bulmak amacıyla yapıldığı iddia edilmektedir" denilen açıklamada, "İzmir kentinde yürürlükte bulunan üst ölçekli plan kararları dikkate alındığında istihdam ile doğrudan ilişkili kullanım kararlarının bulunduğu, üst ölçekli planlarda

ayrılmış fakat günümüzde yetersizliklerini ortaya koyan somut analizler olmadan bahsi geçen iddianın da temelsiz olduğu açıkça görülmektedir. Hali hazırda planlarda yer alan bu alanları kullanmak yerine kamu arazilerine göz dikilmesinin rant dışında bir gerekçesi olabilir mi?" ifadelerine yer verildi.

Yıllardır kamu kullanımının tasarrufu altında kalmış bu alanın kamu niteliğinden çıkarılarak özel mülkiyete dönüştürülmesinin kamu yararına aykırı olduğu belirtilen açıklamada, "Yıllardır İzmir gündeminde olan İzmir İli, Bornova İlçesi, Hacılar Kırı olarak bilinen bölgede yer alan askeri alan ticari fonksiyonların getirilmesi amacıyla yapı yoğunluğunun artırılması suretiyle, şubemiz ile diğer meslek odalarının yoğun hukuk mücadelesine rağmen, büyük oranda yok edilmiştir. Özellikle 15 Temmuz darbe girişimi sonrası kentsel yerleşmeler içerisinde yer alan askeri alanların kent dışına çıkarılması tartışması sermayenin bu alanlara dönük ilgisinin artmasına neden olmuştur. Askeri alanların kent içerisinde sahip oldukları konum nedeniyle bu alanların askeri alan niteliğinden çıkarılması halinde yurttaşın aktif olarak kullanacağı kamusal mekânlara dönüştürülmelidir" denildi.

Askeri alanların mevcut kullanım ve kamusal kullanım dışında bir kullanıma ayrılmasının Anayasa da aykırı olduğu vurgulanan açıklamada, şunlar dile getirildi: "İzmir kentinin sahip olduğu mevcut yapı stoku, kamusal alan yoksunluğu ve deprem gerçeği dikkate alındığında askeri alanların askeri alan dışına çıkarılması durumunda vatandaşlarımızın en temel ihtiyacı olan kamusal alan dışında bir kullanıma dönüştürülemeyeceği açıktır."

AKYÜZ AİLESİ BU KEZ DE MECLİS KAPISINI ZORLUYOR

Adı birçok usulsüzlüğe karışan Türkiye Wushu Federasyonu'nun Başkanvekili Abdurrahman Akyüz'ün kızı Zeynep Akyüz AKP'den vekil aday adayı oldu. 2020'de Türkiye Şampiyonası'nda hem hakem hem sporcu olarak yer alan ve şampiyon olan Elif Akyüz de Yeniden Refah Partisi'nden aday adayı olmak için başvuru yaptı.

İsmi birçok usulsüzlüğe karışan Türkiye Wushu Federasyonu'nun Başkanvekili Abdurrahman Akyüz'ün kızları Zeynep Akyüz ve Elif Akyüz, milletvekili aday adayı olmak için başvuruda bulundu.

Wushu sporcusu Elif Akyüz, Türkiye Wushu Federasyonu Başkanvekili babası Abdurrahman Akyüz'ün kurucu üyelerinden olduğu Yeniden Refah Partisi'nden milletvekili aday adayı oldu.

Elif Akyüz'ün kardeşi ve bir başka wushu sporcusu ise AKP'den aday olmak için başvuruda bulundu. Akyüz, sosyal medyadan yaptığı açıklamada adaylığını şu ifadelerle duyurdu: "Geçmişte rahmetli Erbakan hocamızın dizinin dibinde almış olduğumuz feyzin zekatını vermek adına çıktığım bu yolda milli görüş davasını en iyi şekilde temsil etmeye çalışacağım inşaAllah, Rabbim ülkemi spor alanında en güzel ve en başarılı şekilde temsil etmeyi nasip etti, bu alanda da hem ülkeme hem camiamıza en güzel hizmetleri yapmayı nasip etsin."

Hem Hakem Hem Sporcu

Adı birçok usulsüzlüğe karışan Türkiye Wushu Federasyonu'nun 2020'de düzenlediği Türkiye Şampiyonası'nda hem hakem hem sporcu olarak yer alan Elif Akyüz annesi Fatma Akyüz'ün de oylamasıyla Türkiye şampiyonu olmuştu.

Haber sonrası Elif Akyüz hakkında herhangi bir soruşturma açılmazken Akyüz, hem hakemlik hem de sporculuk yapmaya devam etti.

ÖNCE TEMEL ATMA GÖSTERİSİ SONRA İHALE!

Erdoğan'ın 'temel atma' törenine katıldığı hastanelerin 3 gün sonra ihaleleri yapılmış

AKP'li Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın depremin büyük bir yıkıma neden olduğu Hatay'da temel atma törenine katıldığı hastanelerin ihalelerinin üç gün sonra yapıldığı ortaya çıktı.

Kamu İhale Bülteni'nde yer alan bilgilere göre Erdoğan'ın 24 Mart'ta temelini attığı Hatay Erzin'deki 50 yataklı acil durum hastanesi yapım işi ihalesi 27 Mart 2023'te düzenlendi. Pazarlık usulüyle davet etme yöntemiyle yapılan ihalede en düşük teklifi veren YDA İnşaat Şirketi oldu. YDA, 425 milyon 410 bin TL teklif etti.

Erdoğan, 24 Mart'ta Hatay İskenderun'da 600 yataklı devlet hastanesinin temelini de attı. İskenderun Devlet Hastanesi için de ihale, temel atma töreninden üç gün sonra 27 Mart 2023'te gerçekleşti.

İhale yine pazarlık usulüyle firmalar davet edilerek yapıldı. İhaleye en uygun teklifi 2 milyar 289 milyon 966 bin TL bedelle Akfen İnşaat-Dost İnşaat ortaklığı kazandı. İki hastane ihalesini kazanan YDA İnşaat Şirketi ile Akfen İnşaat, AK Parti döneminde kamudan milyarlarca TL'lik ihale alan ve son dönemde de en çok ihale alanlar şirketler arasında yer alıyor.

"İhalelerin Hangi Şirkete Gideceği Bile Belli"

CHP Adana Milletvekili Burhanettin Bulut, konuya ilişkin şunları söyledi:

"Yandaş kanallarda kameraların kadrajına sığdırdıkları küçük alanlara attıkları temelleri, canlı yayın bittikten hemen sonra kaldırdılar. İhalelerin hangi şirkete gideceği bile belli. Yalan, dolan üzerine kurulu bu iktidar 15 Mayıs sabahı son bulacak. Depremzedeler için yapacağımız konutları tek bir kuruş almadan teslim edeceğiz."

Ne Olmuştu?

Erdoğan, depremlerden büyük ölçüde zarar gören Hatay'da inşa edilmesi planlanan 4 yeni devlet hastanesi ve konutlar için dün temel atma törenine katılmıştı.

Cumhurbaşkanı'nın talimatı ile canlı yayında yapılan törenin ardından, İYİ Partili Turhan Çömez'in, Defne Devlet Hastanesi'nin temeli olduğu iddia ettiği görseli paylaşmıştı.

TARIMSAL ÜRETİMİN YÜZDE 80'İ KURAKLIK TEHDİDİ ALTINDA

Türkiye son yılların en ağır kuraklığını yaşıyor. Tarımsal üretimin yüzde 80'i kuraklık tehdidi altında. Çok ciddi üretim düşüşleri yaşanması büyük olasılık. İvedi olarak su stratejisi planı ve ulusal su seferberliğinin devreye alınması zorunludur. Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi'ndeki (Tarım-GFE) artışın yüzde 95,99'a yükselmesi, üretim düşüşüne bağlı ürün fiyat artışlarının hızlanacağını gösteriyor!

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2023 Ocak ayında **Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi'nin** (Tarım-GFE) aylık yüzde 6,24, yıllık yüzde 95,99 ve 12 aylık ortalamalar itibarıyla da yüzde 118,18 arttığını açıkladı.

Ana gruplarda bir önceki aya göre tarımda kullanılan mal ve hizmet endeksinde yüzde 5,77, tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmet endeksinde yüzde 9,62 artış gerçekleşirken, bu oranlar geçen yılın aynı ayına kıyasla sırasıyla yıllık yüzde 95,54 ve yüzde 99,13 oldu. Tarım-GFE'de en düşük yıllık artış yüzde 46,16 ile veteriner harcamalarında görülürken, en yüksek artışlar yüzde 117,25 ile hayvan yeminde, yüzde 115,38 ile de tohum ve fidan dikimi girdilerinde yaşandı.

Tarımsal üretime dönük girdi maliyetlerinde yaşanan bu yüksek artışlar, doğrudan üretimde ve ürün fiyatlarında yüksek düzeyli artışları beraberinde getirecek.

Girdi ve maliyet artışlarına paralel olarak, başta kuraklık ve susuzluk olmak üzere doğrudan üretimi ve verim alınmasını olumsuz etkileyecek, üretimde ciddi düşümlere, ürün kıtlığına neden olacak bir süreç söz konusu.

Ziraat Mühendisleri Odası, Türkiye Ziraat Odaları Birliği, çeşitli üniversitelerin Ziraat Fakültelerinden önde gelen akademisyenler geçtiğimiz hafta art arda açıklamalar yaparak, kuraklığın çok ciddi bir tehdide dönüştüğü, tarımsal üretimin yüzde 80'inin kuraklık riski altında olduğunu duyurdular.

Başta buğday olmak üzere ekimi yapılan pek çok ürünün kuraklık ve yağışların yetersizliği ile tarlalarda kurumaya başladığı uyarısında bulundular.

Deprem bölgesinde yaşanan yıkım, tarım alanları ve canlı hayvan varlığında ortaya çıkan ciddi kayıplar, ülkemizin tarımsal üretiminin yüzde 16-18'ini gerçekleştiren bu yöreden gelecek katkının azalacağını, ciddi bir üretim açığı yaşanacağını ortaya çıkarttı. Tüm ürünlerde üretim ve rekolte düşüşleri yaşanması, Tarım-GFE'deki yükselişe ilave olarak fiyat artışlarının daha da tırmanması, gıda enflasyonunun iyice artması kaçınılmaz olacaktır!

Avrupa'nın en büyük su kaynaklarına sahip olan Almanya, kentlerde, ormanlardaki köylerde 'su rezervuar alanları kurulması ve korunmasını' öngören **Acil Ulusal Su Stratejisi Planı** hazırlayarak uygulamaya koydu. Türkiye'de de ivedi olarak **'stratejik su planlaması ve su kaynaklarının korunmasını'** içeren bir planlama süratle devreye konulmalı, **'ULUSAL SU SEFERBERLİĞİ'** ilan edilmelidir.

TOKİ ORMANLARI BETONA BOĞACAK

TOKİ Muğla, Aydın ve Manisa illerinde ormanlık alanlarda konut yapmak için harekete geçti. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ise projelere "ÇED gerekli değildir" kararı verdi.

Orman alanları ranta açılmaya devam ediyor. Toplu Konut İdaresi Başkanlığı(TOKİ) tarafından Muğla, Aydın ve Manisa illerinde ormanlık alanlarda konut yapılmak istendiği ortaya çıktı. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ise projelere "çevresel etki değerlendirme (ÇED) gerekli değildir" kararı verdi.

TOKİ Aydın'ın Karacasu ilçesine bağlı Büyükdağlı mahallesinde 42 bin 195 metrekarelik alanda '324 Adet Konut ve Ticaret Merkezi İnşaatı ile Altyapı ve Çevre Düzenlenmesi' projesi yapmak istiyor. Proje alanı tarım ve orman arazisi içerisinde yer alıyor. Proje bedeli ise 196 milyon 208 bin 982 lira olarak planlanıyor. Proje kapsamında bölgede bin 296 kişinin ikamet etmesi öngörülüyor.

Adım Adım Proje İşgali

TOKİ'nin bir diğer projesi ise Manisa'nın Kula ilçesinin Bey Mahallesi'nde yer alıyor. 97 bin 50 metrekarelik alanda '3. Etap 633 Adet Konut, 7 Kapıcı Dairesi ve 8 Adet Dükkân İnşaatı ile Altyapı ve Çevre Düzenlenmesi' projesi hazırlandı. Proje alanı çayır ve mera alanı içerisinde kalıyor. Proje için 423 milyon 269 bin 319 lira bedel belirlendi. Proje kapsamında ise 2 bin 562 kişinin ikamet etmesi planlanıyor.

TOKİ'nin diğer projesi ise Muğla'nın Seydikemer ilçesinde yer alan Kemer Mahallesi'nde olacak. Orman alanı içerisinde yer alan 41 bin 985 metrekarelik bölgede '304 Adet Konut (+2 KD), 8 Adet Dükkân İnşaatı ile Altyapı ve Çevre Düzenlenmesi' projesi için çalışmalara başlandı. Bin 224 kişinin ikamet etmesi planlanan projenin bedelinin ise 190 milyon 256 bin lira olması öngörülüyor. TOKİ, Aralık 12 Aralık 2022 tarihinde ise Milas'ın İsmetpaşa Mahallesi'nde ormanlık alan içerisinde konut ile altyapı ve çevre düzenlenmesi projesi için ÇED süreci başlatmıştı.

Öte yandan TOKİ, her yıl 100 bin konut projesi iddiasıyla sürdürdüğü projelerde ÇED dosyalarında ormanlık alanda yapılacak projeye ilgili, "Proje alanı bulunduğu yer itibarıyla, ana yollar yakınında olup, ulaşımına uygun bir noktadadır. Bu nedenle proje sahasının seçimi konut yerleşimi açısından oldukça doğru bir yerdedir. Ayrıca proje alanının, imar durumu ve konut projesinin yapılacağı arazinin bulunduğu yerin çevresel etkilerden az etkilenecek bir konumda olması yer seçiminde etkili olmuştur" iddiasında bulundu.

En Çok Etkilenen Muğla

Orman yangınlarıyla mücadele etmeyen AKP iktidarı, ormanlık alanları ranta açıyor. Orman Genel Müdürlüğü tarafından açıklanan verilere göre; geçen yıl en çok Muğla'da orman yangını meydana geldi. Yılbaşından ekim ayına kadar kent genelinde 189 orman yangını çıkarken yaklaşık 5 bin 593 hektar alan zarar gördü. 2021'de ise kentte 66 bin 231 hektar ormanlık alan kül oldu.

AKRABA ÜNİVERSİTESİ!

Üniversitelerin hali sık sık tartışılırken Muş Alparslan Üniversitesi'nde yaşananlar yok artık dedirtti. Neredeyse akraba olmayanların giremediği üniversitede onlarca ismin ya karı koca ya da akraba olduğu açığa çıktı.

Depremi ardından "Şanınıza yakışanı yapın" diyerek zorunlu bağış kampanyası başlatılan Muş Alparslan Üniversitesi'ne akraba ve yandaşların doldurulduğu ortaya çıktı.

18 Mart 2015 tarihinde AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından Muş Alparslan Üniversitesi Rektörlüğü'ne atanan Prof. Dr. Fethi Ahmet Polat'ın, şoförü Yasin Baba'yı Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Sekreteri yaptığı ortaya çıkmıştı. Şimdi de Yasin Baba'nın eşi Ruken Ekici Baba'nın üniversitenin Kariyer Uygulama ve Geliştirme Merkezi'nde memur olarak çalıştığı açığa çıktı.

Şoförüne kıyak atamayla yüksekokul sekreteri yapan Rektör Prof. Dr. Fethi Ahmet Polat ise kısa bir süre önceye kadar iktidara yakınlığıyla bilinen gerici İlim Yayma Cemiyeti'nin Muş Şube Başkanlığı görevini de yürütüyordu.

AKP'li Başkanın Akrabaları

Üniversitenin her biriminde, fakültesinde ve yüksekokulunda çok sayıda akrabalık ilişkisi var. Yandaşlarla da doldurulan üniversite kadrosundaki bazı dikkat çekici isimler şu şekilde:

- AKP'li Muş Belediye Başkanı Feyat Asya'nın akrabaları Furkan Asya İslami İlimler Fakültesi'nde araştırma görevlisi iken Gökhan Asya ise Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu'nda öğretim görevlisi.
- 2011 yılında AKP'den Muş milletvekili aday adayı olan, üniversitenin emekli öğretim görevlisi Nihat Demir'in kızları Esra Öztürk Demir ile Canan Demir Yıldız da üniversite öğretim görevlisi. Ayrıca Demir'in damadı Ali Öztürk de Makine ve Metal Teknolojileri bölümünde öğretim görevlisi olarak görev yapıyor.
- Muş Alparslan Üniversitesi'nin Personel Daire Başkanı Sabri İnci'nin oğlu Mehmet Akif İnci üniversitede öğretim üyesi olarak görev yaparken diğer oğlu Recep İnci ise işçi kadrosunda çalışıyor.
- Üniversitenin Strateji Daire Başkanı Ahmet Türk'ün oğlu Mücahit Türk de Ulaştırma Hizmetleri Bölümünde öğretim görevlisi.

Çocukları, Eşleri, Yakınları...

- Eski Yapı İşleri Daire Başkanı da olan Öğretim Görevlisi Ramazan Özdemir'in oğlu Muhammed Reşid Özdemir öğretim görevlisi ve kardeşi Mehmet Salih Özdemir ise sürekli işçi kadrosunda üniversitede çalışıyor. Ramazan Özdemir'in yeğeni İlknur Özdemir de üniversitede sürekli işçi kadrosunda çalışan bir diğer akrabası.
- Üniversitede daha önce dekan yardımcısı olarak görev yapan Doç. Dr. Zeynal Topalcengiz eşi Emine Topalcengiz de araştırma görevlisi kadrosunda.
- Dekan yardımcısı Özer Kurt'un akrabası Ayşe Nida Kurt da Bitkisel Üretim ve Teknolojileri bölümünde araştırma görevlisi.
- Eğitim Fakültesi'nde bölüm başkanlığı görevini yürüten Fatih Yaman'ın eşi Nihal Dulkadir Yaman, Bilişim Sistemleri ve Teknolojileri bölümünde öğretim üyesi.
- Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Müdürü Mehmet Özalper eşi Büşranur Özalper Tarih Bölümünde Öğretim Görevlisi.
- Dış Hekimliği Fakültesi Dekanı Talat Körpınar eşi Zeliha Körpınar işletme bölümünde öğretim görevlisi.
- Fen Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Harun Polat'ın oğlu Cüneyd Polat üniversite sürekli işçi kadrosunda çalışırken akrabası Murat Polat ise öğretim üyesi olarak görev yapıyor.
- Üniversitede öğretim görevlisi olan Zekeriya Artun'un kardeşi Yakup Artun da araştırma görevlisi.
- Spor Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Alper Karadağ'ın eşi Tuba Fatma Karadağ da spor yöneticiliği bölümünde öğretim üyesi.
- Adem Şehitoğlu, İhsan Şehitoğlu ve Mustafa Şehitoğlu kardeşler de üniversitede öğretim görevlisi.
- Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı'nda Şube Müdür olarak görev yapan Fırat Aykan'ın akrabaları olan Ahmet Aykan ile Rabia Sümeyye Aykan da üniversite öğretim üyesi ve görevlisi olan bir başka aile.
- Daha önce üniversitede dekan yardımcısı olan Mustafa Önder Şekeroğlu'nun eşi Bengü Şekeroğlu yönetim ve Organizasyon Bölümü'nde öğretim görevlisi olarak görev yapıyor.
- Fen Bilimleri Enstitü Müdür Yardımcısı Harun Önlü'nün eşi Şeyma Önlü de üniversitede öğretim üyesi.

Rektör Polat'tan Skandal Kampanya

Muş Alparslan Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fethi Ahmet Polat, 17 Şubat tarihinde üniversite personeline bir yazı göndererek zorla bağış toplamaya başladı. Rektör Polat'ın imzasının yer aldığı yazıda, "Dünyadaki hiçbir devlet böyle bir afetin yükünü tek başına taşıyamaz, yaralarını saramaz. Herkes elini taşın altına koymalıdır" denildi.

Rektörün imzasının yer aldığı yazıda şu skandal ifadelere yer verildi: "Akademik yöneticilerimizden en az bir çıplak maaşını, idari birim amirlerimizden maaşlarının en az yarısını, kalan tüm personelimizden bir ayda ellerine geçen tüm devlet ödemelerinin en az yüzde 10'unu ve tabii ki gönüllerinden koparsa daha fazlasını vermelerini istiyorum, bekliyorum. Evlatlarımıza övünçle miras bırakacağımız bu asil kampanyada ismimizin bulunması fırsatını kaçırmayın; şanınıza yakışanı yapın."

ÇOCUK İSTİSMARINDA YÜZDE 33'LÜK ARTIŞ!

Adalet Bakanlığı'nın istatistiklerine göre dolandırıcılık suçu geçen yıl, 2021'e göre yüzde 41, çocuklara yönelik cinsel istismar ise yüzde 33 artış gösterdi.

Adalet Bakanlığı'nca yayımlanan istatistikler, ülkedeki suç oranlarında yaşanan artışı ortaya koydu. 2022'de bir önceki yıla oranla dolandırıcılık suçunda yüzde 41, çocuklara yönelik cinsel istismar suçunda yüzde 33, hırsızlık suçunda yüzde 30, uyuşturucu suçunda ise yüzde 25'lik artış yaşandı.

Cumhuriyet başsavcılıklarında 2020'de 8 milyon 996 bin 173, 2021'de 9 milyon 857 bin 295 olan soruşturma dosyası sayısı, geçen yıl 10 milyon 598 bin 645'e yükseldi. Başsavcılıklardaki 10 milyon 598 bin 645 dosyanın 5 milyon 40 bin 427'si karara bağlandı. Ceza mahkemelerindeki toplam dosya sayısının suç karar türlerine göre dağılımı da dikkat çekti. 2022'de ceza mahkemelerinde 2 milyon 9 bin 860 dosyanın 867 bin 397'sine yönelik mahkûmiyet kararı çıktı. Ağır ceza mahkemelerinde alınan mahkûmiyet karar sayısı ise kayıtlara 102 bin 92 olarak geçti.

On Binlerce Çocuk

Suçta sürüklenen çocuk sayısında da ciddi artış yaşandı. 2021’de 50 bin 114 olan çocuk ceza mahkemelerindeki dosya sayısı, geçen yıl 52 bin 612’ye yükseldi. 2022’de çocuk ceza mahkemelerindeki dosyalara yönelik karar türleri şöyle:

Mahkûmiyet: 20 bin 800

Beraat: 9 bin 607

Diğer kararlar: 9 bin 324

Herkes İcralık

İcra ve iflas dairelerindeki dosya sayıları da ülkenin içinde bulunduğu ekonomik darboğaza ayna tuttu. İcra ve iflas dairelerinde 2020’de 30 milyon 384 bin 443 olan dosya sayısı, 2021 ve 2022 yılı itibarıyla sırasıyla 32 milyon 169 bin 150 ve 33 milyon 275 bin 632 olarak gerçekleşti.

Cumhuriyet başsavcılıklarında geçen yıl açılan soruşturma evresine geline dosyalardaki şüpheli ve suç sayıları ise şöyle:

Malvarlığına karşı suçlar: 5 milyon 847 bin 538 dosya, 6 milyon 552 bin 641 şüpheli

Cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar: 121 bin 242 dosya, 114 bin 78 şüpheli

Hürriyete karşı suçlar: 914 bin 175 dosya, 1 milyon 34 bin 167 şüpheli

Kamunun sağlığına karşı suçlar: 402 bin 126 dosya, 286 bin 296 şüpheli.

On Binlerce Dosya Açıldı

“İfade özgürlüğünün önündeki en büyük engellerden” olan ve “Cumhurbaşkanı’na hakaret suçu”nu da kapsayan TCK 299 ile 301’inci maddeleri uyarınca 2022’de açılan dosya sayısı da dikkat çekti. Bu kapsamda geçen yıl 25 bin 513 dosya açıldı. Bu dosyalardaki şüpheli sayısı 18 bin 737, suç sayısı ise 30 bin 505 oldu.

TCK 299 ile 301’inci maddeler kapsamında ceza mahkemelerinde geçen yıl toplam 17 bin 752 dosya görüldü. Bu kapsamda yargılananların 53’ünün 12-14 yaş aralığında, 249’unun ise 15-17 yaş aralığında olduğu kaydedildi.

Savcılıklardaki Dosya Sayısı

2020: 8,9 milyon

2021: 9,8 milyon

2022: 10,5 milyon

DEPREMİN EĞİTİME ETKİLERİ RAPORU

Çocuğun ve toplumun gelişimi için eğitimde yapısal dönüşüme nitelikli veri, yapıcı diyalog ve farklı görüşlerden ortak akıl oluşturarak katkı yapma amacı taşıyan **Eğitim Reformu Girişimi (ERG)**, **6 Şubat Tarihli Kahramanmaraş Merkezli Depremlerin Eğitime Etkileri Raporunu paylaştı.**

“Afetlerin çocuklar, gençler, öğretmenler ve eğitim sistemleri üzerindeki etkisi çok katmanlı ve uzun sürelidir. Yakın zamanda COVID-19 salgını, orman yangınları, seller, Türkiye’nin farklı bölgelerinde yaşanan depremler eğitimi çeşitli şekillerde ve kimi açılardan köklü biçimde etkiledi” uyarısıyla başlayan rapordan önemli ve özet noktalar şöyle:

- **İçinde bulunulan iklim ve biyolojik çeşitlilik krizleri nedeniyle yaşanan afetlerin etkisinin ve sıklığının artacağı** biliniyor. Bu krizler de göz önünde bulundurulduğunda, eğitimi etkili biçimde ve hak temelli yaklaşımla izlemenin önemi ile eğitimin içeriğini, ortamlarını ve diğer unsurlarını yeniden tasarlama ihtiyacının aciliyeti aşikardır.
- **Afetlerin etkileri, her çocuğun hakkı olan nitelikli eğitimin kesintiye uğramasına, eğitim hakkının ihlaline yol açabiliyor.** Bu hakkın hayata geçirilememesi, çocukları ihmal, istismar ve şiddet riskleriyle de karşı karşıya bırakıyor.

- Afetlerde okulların hasar görmesi veya yıkılması; okulların barınma, depolama alanı gibi eğitim amacı dışında kullanılması; afet riskini önlemeye ve azaltmaya dönük politikalara yeterince önem verilmemesi ve kaynak ayrılmaması nedeniyle eğitimde eşitsizlikler de derinleşiyor.
- **Afetlerde eğitim alanına dikkatle ve çocuk hakları odağında yaklaşılmalı; eğitim, tüm çocuklar için erişilebilir, çocukların ihtiyaçlarına göre esnek ve olumsuz koşullara uygun olmalıdır.**
- 6 Şubat 2023 tarihli depremler fiziksel altyapının dayanıklılığının, güvenlik önlemlerinin ve afetlere hazırlığın önemini bir kez daha gösterdi. Depremlerin etkisi çocuklar ve eğitim açısından da son derece ağır oldu.
- Depremden en çok etkilenen 10 ilde yükseköğretim öncesi kademelerde, 2021-22 eğitim öğretim yılı istatistiklerine göre toplam 12 bin 550 okul, 3 milyon 972 bin 75 öğrenci ve 209 bin 719 öğretmen bulunuyordu. Bu bölgelerde bulunan mülteci öğrenci sayısı ise 358 bin

Tablo 1: İllere göre okul, öğrenci, mülteci öğrenci ve öğretmen sayıları

	Okul sayısı	Öğrenci sayısı			Mülteci öğrenci sayısı**	Öğretmen sayısı
		Kız	Oğlan	Toplam*		
Şanlıurfa	2.620	355.482	400.063	755.545	67.990	34.761
Gaziantep	1.539	340.883	367.171	708.054	99.295	33.797
Adana	1.456	275.165	297.499	572.664	44.158	30.828
Diyarbakır	1.892	253.429	275.529	528.958	4.734	27.703
Hatay	1.558	242.620	258.905	501.525	71.834	27.840
Kahramanmaraş	1.105	157.497	168.519	326.016	25.381	18.184
Malatya	823	90.904	97.650	188.554	7.839	12.808
Adıyaman	852	85.697	94.835	180.532	6.004	11.189
Osmaniye	497	72.274	78.528	150.802	9.852	9.230
Kilis	208	28.941	30.484	59.425	21.289	3.379
Toplam	12.550	1.902.892	2.069.183	3.972.075	358.376	209.719

Kaynak: [MEB \(2022\)](#) ve [MEB HBÖGM \(2022\)](#) verileri kullanılarak ERG tarafından hesaplanmıştır.

* Açıköğretim öğrencileri toplam öğrenci sayısına dahildir. Toplam 294 bin 263 öğrenci açıköğretim kurumlarına kayıtlıdır.

** Mülteci öğrenci sayısı, toplam öğrenci sayısına dahil değildir.

376'ydı.

- Eğitim-öğretimin onarıcı, iyileştirici, koruyucu ve önleyici rolleri açısından, depremden etkilenen çocukların okula dönebilmesi, eğitim-öğretime ilişkin rutinlerinin gecikmeden başlaması çok önemlidir.
- **Afet süreçlerinde okullar aracılığıyla, çocukların yanı sıra eğitimcilerin, ailelerin ve toplulukların iyi olma hâlleri de doğrudan desteklenebilir.**
- Afetlerde okula dönüş, deprem bölgesinde okulların fiziksel güvenliklerinin sağlanarak açılmasıyla, geçici barınma alanlarında çocuk dostu mekânların oluşturulmasıyla ya da afetten etkilenen öğrenci ve öğretmenlerin bölge dışındaki okullara devam etmeleriyle sağlanabilir.
- Depremin ardından Öğretmen Ağı, deprem bölgesindeki öğretmenlere, Türkiye'nin farklı illerinden ağda yer alan Değişim Elçisi öğretmenlere ve il millî eğitim müdürlükleri, STÖ'ler gibi paydaşlarına 24 Şubat 2023 tarihinde bir ihtiyaç anketi yolladı. Bu ankete gelen cevaplar hem deprem bölgesindeki hem de bölge dışındaki ihtiyaçlara yönelik önemli konulara dikkat çekiyor.
- **Anket sonuçlarına göre öğretmenler, dayanışma ve yardımın sürdürülebilirliğine, psikososyal desteğe, buldukları okullarda ve mekânlarda kendilerini güvende hissetmeye, afet ve deprem yönetimi konusunda güçlenmeye, öğrencileriyle yapacakları psikososyal destek çalışmalarında etkili kaynaklara erişmeye ihtiyaç duyuyorlar.** Şubat ayının sonlarında iletilen ihtiyaçlar arasında barınma, kıyafet, erzak gibi kişisel ihtiyaçlar; kırtasiye, bilgisayar gibi eğitime dair fiziksel ihtiyaçlar bulunuyor.
- Hem göç eden öğretmenlerin hem de bölgede kalan öğretmenlerin barınma, ulaşım, kişisel hijyen gibi temel ihtiyaçları ile psikososyal desteğe olan gereksinimleri devam ediyor. Öğretmenlerin yaşam

koşullarının niteliği, desteklerin sürdürülebilirliği vb. konularda nasıl bir planlama yapıldığının açıklanması önemlidir.

- **Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası da deprem bölgesindeki özel okullarda çalışan öğretmenlerin iş bulma ve barınma sorununa dikkat çekiyor.**
- Hem deprem bölgesinde hem de bölgeden göç eden çocuklar arasında özel gereksinimli çocuklar da bulunuyor. **Özel gereksinimli çocuklar bu süreçte barınma, yiyecek, hijyen, kıyafet, ilaç gibi temel ihtiyaçlara ek olarak, rutinlerinin bozulması gibi nedenlerle de zorluklar yaşıyorlar.**
- Afetlerde toplumsal cinsiyet eşitsizliği derinleşiyor ve **özellikle ergenlik dönemindeki kız çocuklar afetlerden en olumsuz etkilenen gruplar arasında yer alıyor.**
- Çocukları kırılganlaştıran, yoksulluk, engellilik gibi kişisel durumlarda riskler kız çocuklar için daha da artıyor. 2021-22 eğitim-öğretim yılında ortaöğretimde kız çocukların okullulaşma oranının en düşük olduğu bölge yüzde 78,6'yla Güneydoğu Anadolu'ydu.
- **Araştırmalar, salgın ve doğal afetler nedeniyle okulla bağı zayıflayan çocukların, afet sonrasında da eğitime dönmeme olasılığının arttığını gösteriyor. Kız çocukların okula dönüşlerinin önceliklendirilmesi, eğitimle bağlarının korunması bu risklere yönelik etkili müdahalelerin başında geliyor.**
- Hem afetten önce eğitim dışında olan çocukların durumunun izlenmesi hem de afetle birlikte eğitim dışına çıkacak çocukların tespit edilmesi afet dönemi eğitim politikaları için öncelikli uygulama olmalıdır. Bu çerçevede afetin hangi özelliklere sahip çocukların eğitim dışına çıkma riskini arttırdığının tespit edilmesi önemlidir.
- Çocuklara yönelik hizmet sunan ve çocuk haklarının yaşama geçmesinde yükümlülüğü bulunan aktörlerin eşgüdüm içinde hareket ettiği, **çocuklara tüm hak alanlarında etkili destek sunulan bir yapı için sosyal refah, eğitim, sağlık, geçim kaynakları ve adli sistemler arasındaki sistemsel bağlantılar güçlendirilmelidir.**
- Geçici barınma alanlarında "çocuk dostu mekânlar" kurulmalı ve bu mekânlarda eğitim ve psikososyal desteklerin yanı sıra onarıcı serbest oyuna, dinlenme alanları ve zamanları, boş zamana da erişebilmeleri sağlanmalıdır.
- Deprem bölgesindeki öğrencilere akademik destekler sunulmasının yanında öğrencilerin ders çalışmaya başlamaya psikolojik olarak hazır olmalarına özen gösterilmeli, **gerektiği durumlarda akademik destek yerini psikososyal desteğe bırakmalıdır.**
- **Hem bölgedeki öğretmenlerin hem de yeni atanacak öğretmenlerin kalıcı konutlarına ulaşması önceliklendirilmeli ve öğretmenlerin bölgedeki görevlerinin sürekliliği sağlanmalıdır.**

DEPREMLERE DAİR

6 Şubat günü saat 04:17'de merkez üssü Pazarcık Mw 7.7, saat 13:24'te ise merkez üssü Elbistan'da Mw 7.6 büyüklüğünde olmak üzere iki deprem olmuştur. Merkez üssü Pazarcık olan deprem 8.6 km yer derinliğinde, merkez üssü Elbistan olan deprem ise 7 km yer derinliğinde meydana gelmiştir.

6 Şubat'taki depremler ve sonrasında yaşanan diğer depremler nedeniyle 50 bin 96 can kaybı yaşanmıştır. 107 Bin 204 kişi yaralanmıştır.

AFAD'a ait 29.3.2022 tarihli resmi verilere göre

- 21.562 adet artçı deprem yaşanmıştır.
- 26032 enkazda arama kurtarma çalışması yapılmıştır.
- Hasar Tespiti Yapılan Toplam Bina 1.989.574
- Hasar Tespiti Yapılan Toplam Bina 2.009.268
- Toplam Bağımsız Bölüm 5.619.915
- Yıkık Bina 37.899
- Yıkık Bağımsız Bölüm 99.083

- Acil Yıkılacak Bina 19.379
- Acil Yıkılacak Bağımsız Bölüm 69.638
- Ağır Hasarlı Bina 206.452
- Ağır Hasarlı Bağımsız Bölüm 545.416
- Orta Hasarlı Bina 48.984
- Orta Hasarlı Bağımsız Bölüm 185.478
- Az Hasarlı Bina 516.352
- Az Hasarlı Bağımsız Bölüm 1.756.124
- Hasarsız Bina 1.046.113
- Hasarsız Bağımsız Bölüm 2.722.273

Afet Öncesinin Değerlendirmesi

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, 9 Kasım 2022 tarihinde bakanlığının 2023 yılı bütçe kanun teklifi sunuşunda, Türkiye’de yaşanan sel, yangın, deprem gibi afetlere dikkat çekerek, “Artık enkazını en kısa sürede kaldıran, vatandaşına en kısa zamanda ulaşan bir Türkiye var. Krizi en doğru ve hızlı şekilde yöneten bir Türkiye var. Devletine güvenen bir millet ve yaraları hızlıca saran bir Türkiye var” demiştir.

Bakan Kurum’a cevaben; "Deprem öncesi tespit, deprem anında yapılması gerekenler, deprem sonrası yapılması gerekenler... Ama maalesef Hükûmetiniz sadece deprem sonrası enkaz kaldırma konusunu anlatıyor bize. Ya, enkaz kaldırma konusu değil, deprem öncesinde ne yapılıyor, deprem öncesine yönelik tedbirler nelerdir, deprem anına yönelik neler yapılıyor, neler planlanıyor; bunlara ilişkin ciddi bir çalışma yok, sadece enkaz kaldırma konusunda burada raporlar var, burada bilgiler var. **Anlaşılan o ki enkaz kaldırma bakanlığına dönmüşünüz**" demiştik.

Ortalık boşken beylik laflar sarf etti. O gün bu sözlerin somut karşılığının olmadığını söylesek, siyaset yapmakla suçlanırdık. Bugünse, Bakanın sözlerinin havada kaldığını, acı bir tecrübeyle gördük. Bakanın sözleri şov amaçlıymış. Gerçekte, enkazını kaldıramayan, insanlarını kurtaramayan bir iktidar varmış. Maalesef deprem bu gerçeği çıkardı ortaya...

Sembolik tatbikat etkinlikleri üzerinden afete hazırlık mesajlarını veren AKP’nin, uygulanabilirlikten uzak ve tamamen kağıt üzerinde kalan afet politikaları sınıfta kalmıştır.

2020 yılında Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD), Kahramanmaraş "*II Afet Risk Azaltma Planı Projesi*"nde pilot şehir seçmiştir.

İRAP’ta Kahramanmaraş il merkezinde 26 adet dere olduğu, İmar Planı kararları ile bu derelerin üstlerinin kapatılıp araç yolu, konut ve başkaca kullanımlara açıldığı, bugün oldukça büyük nüfusları üzerinde barındıran bir alana dönüştürüldüğü bilgisi paylaşılmıştır.

Kahramanmaraş özelinde, derelerin üstlerinin kapatılıp büyük nüfusun barındığı bir alana dönüştürülmesi, yıkımın boyutlarını artırmıştır. Bu risk öngörülmesine rağmen, sonuçlarının ağırlaşmasını önleyecek hamleler gerçekleştirilmemiştir.

Afet riski somut ve samimi olarak her zaman göz önünde bulundurulması gereken uyarıcı bir levha olarak değil, kentsel rantı yükseltmeye yönelik bir araç olarak kullanılmıştır.

Afetten korunmayı bireyin sorumluluklarına indirgeyen iktidar, İmar Barışı gibi uygulamaları vatandaşa ait bir sorun olarak görüp, bu binaların sağlamlığının sorumluluğunu da vatandaşa yükleyen yasal düzenlemeler yoluna gitmiştir.

Afet Sırası Ve Sonrasının Değerlendirmesi

- ❖ 6 Şubat depremleri sonrası süreçte, can kaybının, yıkımın ve yaşanan mağduriyet ve hak ihlallerinin altında, afet yönetimin tekçi bir yapı elinde toplanması gerçeği de yatmaktadır,
- ❖ Afet yönetim şemasında olan Kızılay dahi sürece yabancılaşmış, envanterindeki çadır ve bir kısım gıda malzemesini Ahbap isimli yardım kuruluşuna satma gafletinde bulunmuştur.

- ❖ Aynı anda, 11 ili kapsayan, sadece kent merkezlerini değil kırsal alanları da etkileyen büyük bir deprem karşısında, tüm organizasyonu tek bir yapı ile yürütebilmenin yönetsel krizi oluşmuştur.
- ❖ Enkazdan sağ ya da ölü çıkarılan kişilerin, hastanelere giriş yapan kişilerin kayıtlarının olması gereken dikkat ve özenle yapılmamış olması, oluşan kayıp sayısının artmasına neden olmuştur.
- ❖ Yönetsel krize sebep veren mekanizma, kendi yetemediği ve yönetemediği sürece toplumsal dayanışma güçlerinin katılımını da kısıtlayarak, krizin daha da derinleşmesine yol açmıştır. Dayanışma amacıyla Türkiye'ye gelen birçok yabancı topluluk, bu konuda yakınlıkla çalışmalara dahil olmadığını basın aracılığıyla duyurmuştur.
- ❖ Maden emekçileri, itfaiye çalışanları gibi göçüklere müdahale konusunda yetkin toplulukların sürece dahil olması büyük ısrarlar sonrasında mümkün olabilmektedir. Ancak, bu kararda dahi geç kalınmıştır.
- ❖ Enkaz altında kalanları kurtarmak için gerekli makine, araç ve ekipmanların bölgeye sevki gecikmiş, bu araçları bölgeye götürme imkanına sahip devlete ait hava taşıma araçlarına makam araçlarının eklenmesi gibi tarihi hatalara imza atılmıştır. Bu nedenlerle, can kaybı sayısı artmıştır.
- ❖ Afet anındaki idari kabiliyet kısıtlılıkları, afet sonrasında da devam etmektedir.
- ❖ Afetzedelerin su, gıda, hijyen malzemesi, kıyafet, çadır, seyyar duş ve tuvalet, jeneratör, başka şehirlere tahliye ulaşım, tahliyesi sonrası için barınacak alan, iş, eğitim kurumlarına nakil gibi talepler yoğunlaşmaktadır.
- ❖ Yıkılan köprü ve çöken yollar nedeniyle kentlere erişim dahi belli bir süre mümkün olmamıştır. Kahramanmaraş'a bağlı Nurhak İlçesinin yolları kış koşullarının da etkisiyle hepten kapanmış, 3 gün bu şehirden haber alınamamıştır.
- ❖ Kentlerde, uzun süre güvenlik zafiyetleri yaşanmış, bir çok kişi bu nedenle enkaz altında kalan ya da hasar gören konutlarındaki değerli eşyalarını terk etmemek adına çadır kentlere gitmeyi reddedip, taşınmazlarının yanında çadır kurma gibi yöntemlere başvurmuştur.
- ❖ Deprem sonrasında uygulamaya geçirilen OHAL kapsamında alınan kararnamele ile kentlerin yeniden inşa ve rehabilitasyon aşaması oldu bittiye getirilmeye çalışılmaktadır.
- ❖ 24 Şubat 2023 tarihli 126 sayılı kararname ile Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına, Orman Kanununun Ek 16 maddesi ile Mera Kanunu kapsamında kalan alanlar üzerinde yerleşme ve yapılaşma konusunda alan belirleyebilme yetkisi verilmiştir.
- ❖ Bakanlık yapılaşma için belirleyeceği alanlar için hazırlanacak İmar Planları askıya çıkarılmayacak, yurttaşlara ve kamuoyuna bildirilmeyecektir. Bu yönüyle, acil durum gerekçesiyle denetimden ve yargıdan kaçılmaya çalışılmaktadır.
- ❖ Kararnamenin bu kısmı, alelacele, fay hattına yakın olabilecek, ova-mera gibi alanlarda hızlıca, hiçbir bilimsel görüşü, muhalif görüşleri dikkate almadan hızlıca inşaatlar yapılmasına da yol açmaktadır.
- ❖ Kararname gereğince, deprem bölgesindeki enkaz atıklarının döküleceği sahalarının tespiti ve bu alanlarda yapılacak iş ve işlemler her türlü belgeden muaf tutulmuştur. Yani, Valilik makamının herhangi bir izin şartı aramadan belirlediği alanlarda, hiçbir izne ve belge gerek duyulmadan iş ve işlemler gerçekleştirilecektir.
- ❖ Dere yataklarına, önemli tarım arazilerine moloz ve atıklar bırakılmıştır.
- ❖ Hem yıkım ve enkaz çalışmaları sırasında hem de hafriyat döküm alanlarında gerekli önlemler alınmadan çalışılması, yaşam alanlarına yakın yerlerin ya da doğal alanların hafriyat döküm alanları olarak belirlenmesi bir yandan toz, asbest gibi etkileri uzun vadede ortaya çıkacak olan kanserojen maddelere maruz kalınmasına, kamu sağlığını tehdit eden salgın hastalıkların oluşmasına diğer yandan doğal alanlar ve ekosistemin bozulmasına sebebiyet vermiştir.

ÇADIR KENTLERDE HÂLÂ ELEKTRİK YOK

Deprem bölgesinde 6.5 milyon aboneden 950 bininin elektriğinin kalıcı olarak kesildiği, 17 çadır kent ile 29 konteyner kente hâlâ elektrik verilemediği belirtildi.

Maraş merkezli 11 kentte 6 Şubat'ta yaşanan depremleri araştırmak için kurulan TBMM Deprem Araştırma Komisyonu'nda, yıkımın ardından enerji iletiminde yaşanan sorunlar görüldü. Milletvekillerinin sorularını yanıtlayan bürokratlar, özellikle elektrik sorununun depremin üzerinden geçen yaklaşık iki aya rağmen hala çözülmediğini anlattı.

Komisyonunda konuşan TEDAŞ Genel Müdürü Ömer Sami Yapıcı, yıkımın büyüklüğünü de ortaya koyan enerji kesintisi verilerini açıkladı.

336 Bin Abone Azaldı

Yapıcı, "Depremde toplamda 18 ilde faaliyet gösteren 4 elektrik dağıtım şirketimiz etkilendi. Toroslar Elektrik Dağıtım, AKEDAŞ, Dicle Elektrik ve Fırat Elektrik şirketleri" dedi. Depremi yaşadığı 11 ilde toplam 6 milyon 500 bin abonenin bulunduğunu kaydeden Yapıcı, 950 bin abonenin elektriğinin kalıcı olarak kesildiğini bildirdi. Bu abonelerin binaları yıkılan ve hasar aldığı için kullanılamaz duruma gelen abonelerden oluştuğu bildirildi. Çadır ve konteyner kentlerle ilgili bilgileri de paylaşan Yapıcı, tüm yerleşim yerlerine hâlâ elektrik verilemediğini söyledi. Yapıcı, 17 çadır kentte ve 29 konteyner kentte elektrik arzının sağlanamadığını bildirdi. EPDK Doğal Gaz Piyasası Daire Başkanı Hüseyin Daşdemir ise deprem öncesinde 2 milyon 16 bin olan doğalgaz konut abonesi sayısının depremin ardından 1 milyon 680 bine gerilediğini bildirdi. Daşdemir, sarsıntılardan dört ilde doğalgazın tamamen kesildiğini anlattı. Daşdemir, "Ana iletim hatlarında yaşanan hasarlardan dolayı illerde doğalgaz tamamen sıfırlandı ilk günlerde. Antep, Maraş, Adıyaman, bir de Hatay'da" dedi. Doğalgaz abone sayısındaki düşüşün nedenlerini de anlatan Daşdemir, göçün etkisinin sınırlı olduğunu bildirdi.

Deprem Araştırma Komisyonu'na katılan Diyanet temsilcileri de 6 Şubat sonrasındaki çalışmalarını ve cami ile kuran kurslarının son durumunu anlattı. Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı Kadir Dinç, depremde 303 caminin yıkıldığını, 3 bin 498'inin ise hasar gördüğünü söyledi. Dinç, "Yıkılan cami lojmanı, imamevi 222'dir, hasarlı cami lojman sayısı bin 162'dir. Yıkılan yatılı Kur'an kursu sayımız 8 adettir, hasarlı Kur'an kursu sayımız 60 adettir, gündüzlü Kur'an kurslarımızdan yıkılan 54, hasarlı olan 628'dir, müftülük hizmet binalarımızdan 7'si yıkılmıştır" dedi. Deprem bölgesinde tarikatların da faaliyet gösterdiğine yönelik ifadelerle karşı söz söyleyen Dinç, "İfade ettiğiniz üzere bir çalışma yapılıp yapılmadığına dair bize ulaşmış herhangi bir bilgi yok, Diyanet İşleri Başkanlığımızın bu konuda bir denetim yapma yetkisi yok" dedi.

CEZANIN BEDELİNİ MİLLETİMİZ DEĞİL; SORUMLULAR ÖDEYECEK

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın; uluslararası tahkimin Türkiye'ye 1,4 milyar dolar tutarında ceza vermesine tepki göstererek, "Türkiye'ye ceza verilmesinin nedeni Irak'la yapılan petrol ticareti anlaşmasına aykırı davranılması. Biz iktidara geldiğimizde cezanın bedelini asla milletimize ödetmeyeceğiz. Sorumlulardan hesabını soracağız" açıklamasında bulundu. CHP'li Akın, Türkiye'nin ceza ödemek zorunda kalırken Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın tahkim kararını sanki başarı kazanılmış gibi sunmasını da eleştirdi.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın; Türkiye ile Irak Merkezi Yönetimi arasındaki uluslararası tahkim davasının Türkiye'nin aleyhine sonuçlanması konusunda yazılı açıklama yaptı. CHP'li Akın, şunları ifade etti:

"Türkiye ile Irak Merkezi Yönetimi arasında 2010 yılında yapılan anlaşma kapsamında petrol ticaretinin nasıl yapılacağı düzenlenmiş durumda. İki ülkenin Enerji Bakanlıkları da petrol ticaretinin yalnızca Irak Merkezi Yönetimi'nin yetkilendirdiği SOMO üzerinden yapılacağı yönünde deklarasyon da yayımlandı. Ancak 2014 yılından sonra Türkiye Irak Bölgesel Yönetimi'nde üretilen petrolü merkezi yönetimin bilgisi olmadan Kerkük Yumurtalık boru hattı üzerinden almaya başladı. Yani 2014 yılından sonra uluslararası anlaşmaya uyulmadı."

1,4 Milyar Dolar Tutarındaki Cezanın Hesabını Soracağız

Uluslararası anlaşmaya uyulmaması nedeniyle Irak Merkezi Yönetimi'nin konuyu 2018 yılında uluslararası tahkime taşıdığına işaret eden CHP'li Akın; şunları dile getirdi:

"Türkiye'ye 30 milyar dolar tutarında ceza verilmesi talep edilirken; Paris merkezli Uluslararası Tahkim Mahkemesi'nden 2014-2018 yılları arasında 1,4 milyar dolar tutarında bir ceza kararı verildi. Biz iktidara geldiğimizde Türkiye'ye 1,4 milyar dolar tutarında ceza verilmesine neden olan sorumluları belirleyeceğiz. Türkiye'yi ceza verilmesine neden olan bu kararın sorumluları hesap verecek."

Enerji Bakanlığı Sanki Başarı Kazanılmış Gibi Sundu

CHP'li Akın ikinci bir dava sürecinin de takibinde bulunduğuna işaret ederek şunları ifade etti:

"2018 yılından sonra yapılan ticaretle ilgili de ikinci bir tahkim süreci devam ediyor. Cezanın ardından bu karar emsal kabul edilir ve uluslararası alanda gerekli girişimler yapılmazsa Türkiye ikinci kez ceza ödemek zorunda kalabilir. Tüm bunlar ortadayken; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından dün yapılan açıklamada ceza kararı sanki 'başarı kazanılmış' gibi duyurulmuştur. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın bu konuda kamuoyundaki iddialarla ilgili sessiz kalması dikkat çekicidir. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tahkimde Türkiye'nin kabul edilen ve edilmeyen taleplerini kamuoyuna açıklamalıdır."

BİNLERCE İŞÇİNİN HAYATI RİSK ALTINDA

Çalışma Bakanlığı'nın verileri, her yıl binlerce işçinin ölümüne neden olan iş cinayetlerinden ders alınmadığını ortaya koydu. Programlı teftişlerde ise 86 işyerinin kapısına 'hayati risk' barındırdığı için kilit vuruldu.

Türkiye'nin kanayan yarası iş cinayetleri, hemen her yıl binlerce emekçinin yaşamını yitirmesine yol açtı. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'nin 2022 yılındaki iş cinayetleri bilançosuna göre, 2022'de en az bin 843 işçi çalışırken hayatını kaybetti. Ankara'nın merkezinde Pasifik İnşaat tarafından yapımına devam edilen Merkez Ankara Projesi şantiyesinde fırtına nedeniyle devrilen kolon kalıbının altında kalan stajyer inşaat mühendisi Taha Öztürk'ün ölümü, 2022'deki iş cinayetlerinin en çarpıcı örneklerinden birini oluşturdu.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın, "6735 Sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu" kapsamında yaptığı teftişlerin ardından hazırlanan sonuç raporu, kâr hırsıyla hareket eden patronların iş cinayetlerinden ders almadığını bir kez daha gözler önüne serdi. Raporda, çalışma izni olmadan çalıştırılan yabancıların sayısının fazlalığı ile kritik sektörlerde iş sağlığı ve güvenliği konusunda yaşanan zafiyet ortaya konuldu.

İşyerleri Güvensiz

Bakanlık'ın verilerine göre, 2022 yılında çalışma izni olmadan çalışan toplam 7 bin 578 yabancı tespit edildi. İzinsiz yabancı çalıştırdığı tespit edilen 4 bin 115 işverene de toplam 116 milyon 672 bin 39 TL'lik para cezası kesildi. 2022'de işçi sağlığı ve iş güvenliği yönünden yürütülen 2 bin 81 program dışı teftişte ise toplam 356 işyerinde işçi sağlığını yok sayan uygulamalar belirlendi. Toplam 47 işyerini ise işçi sağlığı ve güvenliği açısından çok riskli görülerek kapatıldı.

Denetim Sonuçları

Raporda, programlı teftişlere yönelik veriler de paylaşıldı. Bazı sektörlerle göre denetim sonuçları ise şöyle kaydedildi:

- Gıda sektöründe faaliyet gösteren 379 işverene ceza kesildi, bir iş yerinin de "Hayati tehlike oluşturan" husus tespit edildiği için faaliyetleri sonlandırıldı.
- Kimyasal madde bulunduran sekiz işyerinin faaliyetlerinin, çalışanlar için hayati tehlike söz konusu olduğundan durdurulması yönünde karar alındı.
- Madencilik sektöründeki toplam 30 işyerinin kapısı, "Çalışanlar için hayati tehlike oluşturan husus tespit edilmesinden" dolayı mühürlendi.
- Yapı sektöründeki işyerlerinde yürütülen çalışmalar kapsamında kapatılan 52 işyerinde, "Çalışanlar için hayati tehlike riski" olduğu belirtildi.

BAKANLAR, SÜRESİNDE İSTİFA ETMEDİKLERİ İÇİN MİLLETVEKİLİ ADAYI OLAMAZLAR

Cumhurbaşkanı Yardımcısı ve 17 Bakanın AKP listesinden milletvekili adaylığı yapılması, Anayasaya ve Seçimlerin Temel Hükümleri yasasına aykırıdır. Aday olabilmeleri için YSK takvimindeki son gün olan 16 Mart'ta istifa etmeleri gerekirdi. Hem bakanlık görevlerini yürütüp hem de 'seçimle gelen' milletvekilliğine aday olmaları hukuksuzdur. YSK'nın bu adaylıkları reddetmesi anayasanın gereğidir!

Cumhurbaşkanı Erdoğan, yardımcısı ve 17 bakanın Cumhurbaşkanlığı-Kurumları listesinden milletvekili adaylığı yapılacağını açıkladı. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne (CHS) göre, tüm icra yetkisi tek kişidedir! Değiştirdikleri anayasaya göre ortada 'bakanlar kurulu-kabine, Cumhurbaşkanlığı kabinesi vb.' diye anayasal-hukuki bir yapı yoktur.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı ve bakan unvanlı kişiler seçimle değil, TÜİK Başkanı, Üniversite rektörü, Ziraat Bankası Genel Müdürü vb. gibi Cumhurbaşkanlığı kararıyla atanmış 'üst düzey kamu görevlileri' statüsündedir.

Seçimde aday olmak isteyen kamu görevlileri anayasa ve yasa uyarınca bu görevlerinden istifa etmek zorundadır. Yüksek Seçim Kurulu'nun (YSK) bu hüküm uyarınca belirlediği takvime göre, aday olacak kamu görevlilerinin görevlerinden istifa süresi 16 Mart saat 17.00'de doldu. Nitekim atamayla göreve gelen Sağlık Bakan Yardımcısı, Hatay Valisi, Kocaeli Emniyet Müdürü vb. pek çok isim bu takvim çerçevesinde adaylık için istifa ettiler. Aynı hukuki ve anayasal mekanizma atamayla görevlendirilen Cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakan unvanlı 'atanmış üst düzey kamu görevlileri' için de yürürlüktedir ve anayasal-yasal zorunluluktur. Nasıl ki, seçimle gelinen milletvekilliğinden, bakan olarak atananlar yeni sisteme göre TBMM üyeliğinden 'istifa etmek' zorundaysa, aynı şekilde milletvekili seçilmek isteyen kamu görevlisi bakanların da diğer üst düzey kamu görevlileri gibi YSK'nın belirlediği tarihte istifa ederek 'GÖREVİ BIRAKMALARI' gerekirdi. Bu hukuki zorunluluğun gereği ilan edilen tarihe kadar görevlerini bırakmadıkları ve istifa süresini geçirdikleri için aday olamazlar! Aksi halde anayasamızın 'seçilmişlerle-atanmışların' hukuki konumlarını belirleyen hükmü çiğnenerek anayasa suçu işlenmiş olacaktır!

Bu 'üst düzey kamu görevlilerinin' Cumhurbaşkanı ve AKP Genel Başkanı tarafından milletvekili aday yapılması anayasa ve yasaya aykırıdır!

Kanımcı YSK üyesi yüksek yargıçlar, bu çok açık yasa-anayasa ihlaline ve anayasa suçuna ortak olma sorumluluğunu üstlenmeyecektir! Atanmış kamu görevlilerinin seçim takviminde ilan edilen tarihte istifa etmedikleri için milletvekili adaylıklarının geçersiz olduğunu belirleyerek reddedecektir!

Yapılan haksızlıkların, hukuksuzlukların, usulsüzlüklerin hesabının sorulacağı yeni bir sürece karşı kendince önlem almayı, talimatlarını uygulattığı bu kişilere 'milletvekili dokunulmazlığı' güvencesi sağlayarak yargılanmaları durumunda 'itirafçı' olmalarını önlemeyi hedeflemektedir. Yüksek Seçim Kurulu (YSK) **bu hukuksuzluğa geçit vermeyecek, tarafsızlık ve saygınlığı çerçevesinde bu adaylıkları reddedecektir!**

'KADINLARI YOK SAYAN' BİR İTTİFAK

Son siyasi pazarlıklarla oluşan tabloda Cumhur İttifakı, demokrasi karşıtlığı-otokrasi yandaşlığının ötesinde; 'Kadını eşit görmeyen, kadına şiddeti umursamayan, kadın haklarının kısıtlanmasını hedefleyen, toplumun yüzde 50'sini oluşturan kadınları yok sayan' bir ittifaka dönüştü. Kadınlar ve gençler, 2022 Küresel Mutluluk Endeksi'nde son sıradaki Afganistan'ı örnek alan Cumhur İttifakı'na 14 Mayıs'ta iyi bir ders verecek!

AKP öncülüğündeki Cumhur İttifakı'na dahil olan iki küçük partinin (HÜDA-PAR ve Yeniden Refah Partisi) özellikle kadın haklarının geriletilmesi, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, Ailenin Korunması ve Kadına Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'da (6284 Sayılı Yasa) değişikliğe gidilerek, kadınların boşanma ve nafaka haklarının kısıtlanması, Milli Eğitim sisteminde ve eğitim müfredatında medrese benzeri bir düzenlemeyle dini ağırlıklı müfredata geçilmesi vb. taleplerinin kabul edilmesi, iktidar ittifakının seçim kaybetme kaygısıyla radikal bir dönüşüme uğradığını, orta çağa dönüş yönünde eksen değiştirdiğini gösteriyor.

İktidar ittifakına dahil olan iki partinin de talepleri birbiriyle örtüşüyor. AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı (CB) Erdoğan'ın koşulları kabul ederek imzaladığı ittifak protokolü, büyük bir zafer olarak kamuoyuna sergilendi.

Siyasetteki bu sürecin sonunda Cumhur İttifakı, kabul ettiği koşullar ve verilen tavizlerden sonra yeni ortaklık yapısıyla, bugüne kadar izlediği demokrasi ile temel hak ve özgürlüklere karşı, otokrasi yanlısı çizgisinin yanında adeta kadın düşmanı, kadın haklarına ve kadın-erkek eşitliğine karşı, kadına yönelik şiddete müsamahakâr, çocukların ve gençlerin çağdaş eğitimden uzaklaştırılmasından yana bir siyasi ittifaka dönüştü!

Toplumun yüzde 50'sini oluşturan kadınlara yönelik tavrını ilk olarak TBMM iradesini yok sayıp, Türkiye'yi İstanbul Sözleşmesi'nden tek imzayla çıkartarak sergileyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, bu zihniyetini daha da ileri taşıyacağını ortaya koydu.

İktidarını sürdürmek uğruna milyonlarca kadının yok sayılmasında, kadınların ikinci sınıf insan konumuna gelmesinde sakınca görmediğini gösterdi. Kadına yönelik şiddeti, kadın cinayetlerini umursamadığını, eşinden şiddet gördüğü için boşanmak isteyen, çocukları için nafaka talep eden kadınların bu haklarının ellerinden alınmasından yana olduğunu ittifak protokolüne attığı imzayla ilan etti.

2023 Küresel Mutluluk Endeksi'nde kadınları karanlığa mahkum eden, eğitimi, çalışmayı, sokağa çıkmayı yasaklayan Taliban yönetimindeki Afganistan yine sonuncu.

Türkiye 2023 Dünya Mutluluk Raporu'nda 137 ülke arasında 106'ncı.

Anlaşılan Cumhur İttifakı, **kadınların yok sayıldığı, 'Afganistanlaşmış bir Türkiye'** hedefliyor. Çocuklara ve gençlere orta çağ eğitimi ve karanlığı layık görüyor. Kadınlar ve gençler, bu karanlığa izin vermeyecektir!

Kendilerine mutlu, özgür, çağdaş bir ülkede yaşamayı çok gören, hayatlarını kâbusa çevirmek isteyen bu zihniyete 'DUR' diyecektir!

2022 TÜRKİYE ADALETSİZLİK ENVANTERİ

“Taammüden Memleketi Batırıyorlar”

Türkiye’de, 2017 yılında OHAL koşullarında bir referandum gerçekleştirildi. Bu referandum ile kuvvetler ayrılığı yok edildi ve sonuçta her alana yansıyan bir adaletsizliğin önü açıldı. Ülkemizde 2018 yılından sonra iyiye giden hiçbir veri yoktur. Bu kapsamda 2020 yılında Saray iktidarının ülkemize yaşattığı adaletsizlikleri “adaletsizlik pandemisi” olarak tanımlamıştık. 2021 yılında ise “adaletsizlik yeni varyantlarla devam ediyor” demiştik. Geldiğimiz aşamada Türkiye’de yurttaşlarımızı, kritik eşiklerde yaşamaya, hukuksuzluklara, adaletsizliklere ve yoksulluğa alıştırmaya çalışan bir iktidar mevcuttur. 2022 yılında gördük ki keyfilikle ve tasarlayarak Türkiye’yi batırıyorlar. Taammüden memleketi batırıyorlar!

Geçtiğimiz yıla şöyle bir dönüp baktığımızda her yerden adaletsizlik saçılmaktadır. Güzel ülkemizde daha önceden eğitimde öyle ya da böyle bir fırsat adaleti söz konusuydu. Geldiğimiz noktada eğitimde adaletten bahsetmek mümkün değildir. İnternete, kitaba, kaynağa ulaşmayı geçtik, temel gıda maddelerini beslenme çantalarına koyamadıkları için okula gidemeyen, açlıktan bayılan öğrencilerin olduğu bir ülke haline geldik.

Sağlık artık “Türk hekimlerine emanet” aşamasından oldukça uzakta, çünkü Türk hekimleri maalesef şiddete maruz kaldığı, değerleri bilinmediği ve hak ettiklerinin çok uzağında özlük haklarına mahkum edildiği için ülkemizi terk ediyorlar. “Sağlıkta kuyruklar son buldu” diyorlardı. Kuyruğuna girecek doktor yok, sırada bekleyip alınabilecek ilaç yok. Görüntüleme randevuları acil hastalar için bile aylarca sonraya verilebiliyor. “Sağlıkta çağ atladık” ifadesinde geriye doğru bir çağ değişikliği olduğu açıktır. Anayasa’nın 56. maddesi “Herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir.” diyerek devlete bu konuda özel bir görev yüklemiştir. Geldiğimiz aşamada Saray iktidarı sağlıkta da adaleti yok etmiştir.

Saray iktidarı, bir avuç yandaş ve yakınları hariç gelir adaletiyle ilgilenmeyi çoktan bıraktı. Ekonomide adaletten değil, uçurumlardan bahsetmek gerekmektedir. İktidarı üzmemek, gerçekleri gizlemek üzere çalışmalarına hız kesmeden devam eden Türkiye İstatistik Kurumu’nun (TÜİK) verilerine göre 2022 yılsonu enflasyonu yüzde 64.27’dir. Oysa Enflasyon Araştırma Grubu (ENAG) ise bu oranı yüzde 137.55 olarak hesaplanmaktadır. Orta sınıf tamamen eritilmiş, siyaset Saray yandaşları için geçim kapısı haline gelmiştir.

Mahkemede adalet yok! Türkiye’de adalete güven yüzde 30’lardadır. Başka bir ifadeyle yurttaşlarımızın yüzde 70’i mahkemeye düştüğünde adaletin tecelli etmeyeceğini düşünüyor.

Millet İttifakı olarak bu tespitleri yapmakla yetinmedik. 2022 yılında Genel Başkanlarımızın önderliğinde altı siyasi parti olarak çalışmalarımıza hız kesmeden devam ettik. 28 Şubat 2022’de Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem Mutabakat Metnimizi, 28 Kasım 2022’de ise Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem Anayasa Değişikliği Önerimizi kamuoyuyla paylaştık. Bu sırada seçim güvenliği, kurumsal reform gibi konularda altı parti çalışmalarımız devam etti. Liderlerimizin yaptığı toplantılarda, Türkiye’nin hem güncel hem de kronik sorunlarına çözüm önerileri açıklandı. 2022 yılı, bir önceki yılın sonundan başlayarak ülkemizin tarihinde görülmemiş bir siyasi deneyime tanıklık etti ve altı parti “demokratik hukuk devleti” asgari müstereğinde bir araya geldi. Çünkü hepimiz biliyoruz ki yaşadığımız tüm adaletsizliklerin temelinde mevcut tek adam sistemi yatmaktadır. Bu değişmeden, demokratik hukuk devleti temelinde yeni bir sistem inşa edilmeden aş da iş de ekmek de olmayacaktır! Bu bilinç ve inançla çalışmaya devam edeceğiz.

Cumhuriyetimizin yüzüncü yılı da olan 2023, tüm adaletsizliklerin adaletle ortadan kaldırılmaya başlanacağı yıl olacaktır. İlk seçimden sonra Adaletsizlik Envanteri Raporu hazırlanmayacak bir sistem kuracağız.

Basın Özgürlüğü İhlalleri:

İlan Yasakları: Tarafsız ve bağımsız basın yayın, iktidarın en temel mücadele alanını oluşturmaktadır. Baskı aracı ve iktidarın tek ses talebinin sopası niteliğinde olan kuruluşların Saray adına basın yayın kuruluşlarına uyguladıkları ekonomik yaptırımlarla 2022 yılında da basın özgürlüğünde geriye gidilmiştir. Üstelik tüm baskılar aksi yargı kararına rağmen devam etmektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından, ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilen, 1982 Anayasası’nda ise ayrıca düzenlenen basın özgürlüğü ülkemizin en temel sorunlarından biri haline gelmiştir.

Basın üzerinde keyfi cezalandırmanın en önemli kurumlarından biri haline gelen Basın İlan Kurumu’nun (BİK) gazetelere haksız ve hukuksuz bir şekilde verdiği ilan durdurma cezalarına karşı açılan davalara 2022’de Anayasa

Mahkemesi dur dedi. Evrensel, BirGün, Cumhuriyet ve Sözcü Gazetelerinin BİK'in ilan kesme cezalarına ilişkin AYM'ye yaptıkları bireysel başvurular, mahkeme tarafından özgürlüğün ihlali olarak değerlendirilmiştir. Anayasaya göre bu kararı uygulamak zorunda olan BİK, karara uymadığı gibi, gazeteleri cezalandırmaya da devam etti. 2019'dan bu yana Evrensel ve Yeni Asya gazetelerine ilan yasağı uygulayan BİK, Evrensel Gazetesi'nin ilan ve reklam hakkını 2022'nin ağustos ayında tümüyle kesti. Karara ilişkin gazetenin yaptığı iki itiraz da reddedildi.

Kendini yargının üzerinde konuşandıran, mahkeme kararlarını tanımayan ve Saray talimatlı hareket etmeyi görev bilen BİK, Anayasa Mahkemesi'nin, "Basın İlan Kurumunun ilan kesme cezalarının basın ve ifade özgürlüğüne aykırı olduğu" kararını uygulamamaktadır.

RTÜK'ün Adaletsiz Cezaları: Yazılı basın üzerinde süren baskılar, 2022 yılında görsel basın üzerinde de devam etti. Temel görevi Saray iktidarının politikalarını eleştiren televizyon programları üzerinden kanallara ceza yağdırmak olan RTÜK, iktidarın sopası olmaya devam etmiştir. RTÜK üyesi İlhan Taşçı'nın ayrıntılı olarak hazırladığı rapora göre, iktidari eleştiren kanallara 2022 yılı içerisinde tutarı 17 milyon 335 bin lira olan 54 ceza verilmiştir. Aynı süreçte haklarında çok sayıda şikâyet bulunan Saray kanallarına ise "dostlar alışverişte bulunsun" niteliğinde tutarı 1 milyon 674 bin lira olan ceza kesilmiştir. Halk TV'ye 23, TELE 1'e 16, KRT'ye 6, FOX TV'ye 5 ve Flash Haber'e 4 olmak üzere toplam 54 idari para cezasıyla bu kanallara "Saraya söz söyletmeyiz" denilmiştir. Aynı süreçte TGRT Haber'e 2, BEYAZ TV'ye 1, ATV'ye 1 olmak üzere toplam 4 ceza kesilmiştir.

Gazeteciliğin Suç Sayılması: Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) örgütü her yıl dünyadaki basın özgürlüğü bilançosunu bir raporla duyurmaktadır. Bu rapora göre, Türkiye 180 ülkenin yer aldığı 2022 basın özgürlüğü listesinde 149'uncu sıradadır. Daha vahimi ise Türkiye, gazeteciler için en tehlikeli ülkeler sıralamasında 3'üncü sırada yer almaktadır.

RSF'ye göre Türkiye hapishanelerinde şu an 9 gazeteci tutuklu. Bu sayı Gazetecileri Koruma Komitesi'ne (CPJ) göre 18, Türkiye Gazeteciler Sendikası'na (TGS) göre ise 38.

Çağdaş Gazeteciler Derneği'nin (ÇGD) 2022 Basın Özgürlüğü Raporuna göre mahkemelerde gazeteciler ve basın kuruluşlarına en az 174 duruşma yapıldı. Bu davalarda en az 263 gazeteci yargılandı. Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS) verilerine göre ise sadece 43 gazeteci 2022 yılını cezaevinde geçirdi.

CPJ'nin hazırladığı rapora göre Türkiye, 2022'de gazetecileri en çok hapse atan ülke sıralamasında 4. sırada yer aldı. Komitenin gazetecileri en çok hapse atan ülkeler sıralamasında ise ilk beş ülke şunlardır:

1. İran
2. Çin
3. Myanmar
4. Türkiye
5. Belarus

Saray iktidarının gazetecilerin özgürlüğü konusuna bakış açısını anlamak için şu örnek yeterlidir. Bilgi edinme hakkını kullanmak ve tutuklu gazeteci sayısını sormak amacıyla CİMER'e yapılan başvuruya Adalet Bakanlığı tarafından "kamuoyunu ilgilendirmeyen bilgi" yanıtı verildi. Bu yanıtın altındaki imza ise çok sayıda gazeteci davasına bakan ve gazetecilere ceza veren, ardından da Adalet Bakanı Yardımcısı olan Akın Gürlek'e ait.

Saray iktidarı üç maymunu oynayan bir basın istemektedir. Her şeye karşın korkusuzca görevini yapan gazeteciler, ülkemizin demokrasi tarihinde yerlerini çoktan aldılar.

İfade Özgürlüğü İhlalleri:

Partimizin Yayın ve Açıklamalarına Karşı Yaptırımlar: Kamuoyunda geniş yankı uyandıran, dolandırıcılık yaptığı, kara para akladığı, rüşvet verdiği ileri sürülen şahıs, holdingi ve iktidar mensuplarıyla kurduğu ilişkileri anlatan ve Genel Merkezimiz tarafından hazırlanan 'SaBıKa Holding' başlıklı broşür ile ilgili daha önce soruşturma başlatılmış, görüldüğü yerde bu kitapçıklara el konulmuştur. İfade özgürlüğü kapsamında değerlendirilecek broşürümüzün dağıtımını gerçekleştiren Partililerimiz gözaltına alınmıştır. Bir kısmının yargılanmasına devam edilmektedir. İstanbul, Çorum, Kadıköy gibi çeşitli il ve ilçe yöneticilerimiz, tamamen siyaset yapma özgürlüğü kapsamında değerlendirilecek bir etkinlikten dolayı yargılanmaktadır. Bir siyasi partinin genel başkanı da olan Cumhurbaşkanı'na yöneltilen sıradan eleştirilerin bile hakaret sayılması, sistemin nasıl bir ucube olduğunun da göstergesidir.

Cumhurbaşkanına Hakaret İddiaları: AK Parti Genel Başkanı da olan, aynı zamanda yurttaşlarının bir kısmına, diğer siyasi parti temsilcilerine “gerizekalı, terörist, haysiyet fukarası, sefil, zavallı, gafil, eşkiya, çürük, sürtük, siyasi eşkiya, haysiyetsiz, onursuz, sanatçı müsveddesi, edep fukarası, ahlaksız, haysiyet celladı, kan emici” demekten bir an bile geri durmayan Cumhurbaşkanı Erdoğan’a karşı yöneltilen eleştiri düzeyindeki sözlere karşı derhal işlem yapılmakta ve Cumhurbaşkanına hakaret suçlamasıyla davalar açılmaktadır.

Adalet Bakanlığı tarafından yayımlanan 2021 yılı Adalet İstatistiklerine göre 2014 yılında Cumhurbaşkanına hakaret suçundan toplamda 110 dava açılmış, 2021’de ise 9 bin 168 dava açılmıştır. Artış oranı yüzde 8 bin 234. 2014’te bir çocuk hakkında Cumhurbaşkanına hakareten dava açılmıştır, 2021’de 305 çocuk. Çocukları bile yargılıyorlar. 22 çocuk da mahkûmiyet kararıyla karşı karşıya bırakılmıştır. Bugün itibarıyla Cumhurbaşkanına hakaret suçlamasıyla soruşturma geçirenlerin sayısı 200 bine yaklaşmıştır.

Boğaziçi Üniversitesi’ne Kayyum Rektör Atanması ve İktidarın Baskısı: Boğaziçi Üniversitesi’nde 4 Ocak 2021 tarihinde “kayyum rektör” atanmasıyla ilan edilen hukuksuzluğa karşı başlatılan direniş 2022 yılında da devam etmiştir. İktidarın kurumsal kimliği yok etme ve özerk üniversite anlayışına yıkma çabasının bir göstergesi olan bu süreçte öğrencilere, akademik ve idari personele çok sayıda haksız ve hukuksuz soruşturma açılmıştır. Hedeflenenin üniversitelerin “iktidarın istediği” biçimde üretimde bulunması ya da hiç bulunmamasıdır. Dolayısıyla her alanda olduğu gibi idari açıdan olduğu gibi, bilimsel özerkliği de yok edilmiş bir yükseköğretim sistemiyle karşı karşıyayız. Türkiye’nin köklü üniversitelerinden biri olan Boğaziçi Üniversitesi tek adam rejiminin baskıları ile itibarsızlaştırılmak istenmektedir.

Belediyelerimiz Üzerindeki Baskılar: 31 Mart 2019 (ve 23 Haziran İstanbul Büyükşehir Belediyesi tekrar seçimi) yerel seçimleri, Cumhuriyet’in yereldeki iktidarını sona erdirmiştir. Saray iktidarının, bu durumu demokrasinin gereği gibi kabul etmeyeceğini, belediyeleri “köşeye sıkıştırma, çalıştırmama” çabalarından anlaşılabilir. Siyasi hazımsızlık örneği açısından 2019 yerel seçimleri tarihi niteliktedir. Ülke nüfusunun yarısından fazlası Millet İttifakı’nın belediyeleriyle yönetilmektedir. COVID-19 Pandemisi süreci ve sonrasında belediyelerimizin insan odaklı hizmetleri gerek mali gerek idari gerekse yargı eliyle baltalanmak istenmektedir. Üstelik bu durum belediyelerimizi değil, halkımızı cezalandırma anlamına gelmektedir.

İstanbul’un iki kez seçilmiş belediye başkanı Ekrem İmamoğlu hakkında açılan ve sosyal medyada “Ahmak davası” olarak adı geçen dava yine iktidarın yargıya müdahalesi sonucunda 2 yıl 7 ay 15 günlük hapis cezası ile sonuçlandırılmıştır. İmamoğlu’nun kararı kesinleşirse siyasi yasakla karşı karşıya kalacaktır. Herhangi bir demokratik hukuk devletinde, böyle bir davanın açılması bile abesle iştirğaldir.

İmamoğlu Davası: Ne zaman ne olmuştur:

6 Mayıs 2019: YSK, 31 Mart 2019 İstanbul Büyükşehir Belediye Seçimlerini iptal etti. 13 bin civarı farkla biten seçim 23 Haziran’da yenilendiğinde İmamoğlu aradaki farkı 800 binin üzerine çıkardı. İstanbul’da iktidarın siyasi hazımsızlığı ve rahatsızlığı bu tarihten itibaren her gün arttı. Belediyenin başarılı çalışmaları da bu rahatsızlığı daha da kronik hale getirdi. Konunun ana mantığını ise ilk kez Eylül 2017’de Erdoğan belirtmişti. O tarihte Erdoğan: “İstanbul’u kaybedersek, Türkiye’yi kaybederiz” demişti. Tüm yaşananlar, hukuk kaynaklı ve adaletle ilgili değil, tamamen bu siyasi zihniyetin sonucudur.

4 Kasım 2019: İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi için gittiği Fransa’da Ekrem İmamoğlu için şunları demişti: “Terörist olmaktan ceza alanları bu ülkenin selameti ve o beldenin selameti için görevden aldığımızda, Avrupa’ya giderek Türkiye’yi şikâyet eden ahmağa söylüyorum. Bunun bedelini bu millet sana ödeyecek. Avrupa Birliği’ne Türkiye’yi şikâyet edeceksin, yazıklar olsun.” Ekrem İmamoğlu ise buna karşılık, “Ben lafa bakarım laf mı diye, bir de söyleyene bakarım adam mı diye. Seviyesine inmeyeceğim bir alan bu. Seçim sürecinde de seviyesine inmeyeceğimi defalarca dile getirmiştik. 31 Mart’ta seçimi iptal edenler ve dünyada, Avrupa’da, onların gözünde nereye düştüğümüz noktasında, o olan şeylere, biten şeylere baktığımızda, tam da işte 31 Mart’ta seçimi iptal edenler ahmaktır. Yine ben onu devlet adamlığı yapmaya davet ediyorum. Üzücü. Bir İçişleri Bakanı’na yakışmadı.” demişti.

28 Mayıs 2021: İmamoğlu’nun, “zincirleme şekilde, kurul hâlinde çalışan kamu görevlilerine karşı görevlerinden dolayı alenen hakaret” suçu iddiasıyla 1 yıl 3 ay 15 günden 4 yıl 1 aya kadar hapisle cezalandırılması istendi. İmamoğlu’nun YSK üyelerine hakaret ettiği gibi zorlama bir iddiayla suç üretilmeye çalışıldı.

20 Nisan 2022: Savcılık esas hakkındaki mütalaasını açıkladı ve İmamoğlu hakkında hapis cezası talep etti.

11 Kasım 2022: Ekrem İmamoğlu'nun avukatlarının duruşmada reddi hakim talebi mahkemece reddedildi.

14 Aralık 2022: Mahkeme, İmamoğlu hakkında 2 yıl 7 ay 15 gün hapis cezası ve siyasi yasak kararı verdiğini açıkladı. Bu esnada “uydurma” terör soruşturmaları da sürdürülmektedir.

Bunun diğer önemli örneklerinden biri de Yalova'dır. Kendisinden önce yapılmış usulsüzlüğü ihbar eden, üstelik tutuksuz yargılanan, Sayıştay ve mali uzman denetimlerinde de suçsuzluğu açıkça görülen, hakkında hazırlanan 3 bilirkişi raporu da lehine gelen Belediye Başkanımız Vefa Salman 27 Şubat 2020 tarihinde İçişleri Bakanlığı kararıyla görevden haksız ve keyfi biçimde uzaklaştırılmış ve hala iade edilmemiştir. Yalova seçmeninin iradesi Saray İktidarı tarafından gasp edilmektedir.

Saray, belediyelerimize gerek hukuk gerekse Bakanlıklar eliyle idari ve mali baskılar kurmaya çalışsa da hiçbir belediyemizi hizmet vermekten alıkoymayacaktır.

Adaletsizliğin Farklı Boyutları:

Kadına Şiddet: Hukuka aykırı biçimde gece yarısı “tek adamın” kararıyla İstanbul Sözleşmesi'nden çıkmış, kadınların savunma hakları ellerinden alınmıştır. İstanbul Sözleşmesi'nin yürürlükteyken tam olarak uygulanmaması nedeniyle kadın cinayetleri hız kesmemişken sözleşmeden çıkılması, durumu daha vahim hale getirmiştir.

2021'de en az 405 kadın cinayeti işlenmişken, 2022 yılında 334 kadın cinayeti, 245 şüpheli kadın ölümü olmak üzere toplamda 579 kadın cinayeti işlenmiştir. Cinayete kurban giden kadınların %54'ünün anne olduğunu unutmamak gerekir. Maalesef evlerinde şiddete maruz kalıp sesini duyuramayan birçok kadın var.

Hukuksuzluğun Genelleşmesi: AK Parti dönemini ifade edecek çok fazla tanımlama olmakla birlikte, “adaletsizlik” bunlar içerisinde en doğrusudur. 2021 yılı ise her türden adaletsizliğin zirveye çıktığı yıl olmuştur. Bizzat iktidar sözcüleri, hukuksuzluğu normalleştirecek açıklamalarda bulunarak, illegaliteyi teşvik etmişlerdir. Tüm bunlarla mücadele etmesi gereken İçişleri Bakanı, aynen şu ifadeleri kullanmıştır: “Muhtarlarımız diyor ki 'Efendim şurada metruk bina var burada metruk bina var. Ama mahkeme kararı var yıkamıyoruz.' Ya arkadaş sen gece yık, mahkeme kararı bizim arkamızdan gelsin.”

Türkiye'nin Hukukun Üstünlüğü Endeksindeki Yeri: 2017 yılında OHAL şartlarında yapılan bir referandumla kabul edilen ve literatürde “tek adamlık, hiper başkanlık, monokrasî” biçiminde yer alan Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi, ülkemizi her alanda geriye götürmeye devam etmektedir. Uluslararası arenada da ülkemiz artık “demokrasi” statüsünden oldukça uzaktadır. Bunun en net göstergelerinden biri de Hukukun Üstünlüğü Endeksi'ndeki ülkemizin yeridir.

Dünya Adalet Projesi (WJP) tarafından gerçekleştirilen Hukukun Üstünlüğü Endeksi'ne göre Türkiye 140 ülke içinde 116. Sıradadır. Endekste ilk on ülke şunlardır:

1. Danimarka,
2. Norveç,
3. Finlandiya,
4. İsveç,
5. Hollanda,
6. Almanya,
7. Yeni Zelanda,
8. Lüksemburg,
9. Estonya,
10. İrlanda.

Dünya Mutluluk Endeksi: Adaletsizliğin her alana etki ettiği bir ülkede mutluluk beklenebilir mi? 146 ülkeyi kapsayan mutluluk raporuna göre Türkiye “mutsuz” bir ülke. Raporda yer alan 146 ülkeden, Türkiye 112. sırada yer bulabilmiştir. Bu rakam bir önceki yıla göre 8 basamak gerileme anlamına gelmektedir. Mutluluk raporundaki ilk on ülke şunlardır:

- 1-Finlandiya,
- 2-Danimarka,
- 3-İzlanda,
- 4-İsviçre,
- 5-Hollanda,
- 6-Lüksemburg,
- 7-İsveç,
- 8-Norveç,
- 9-İsrail,
- 10-Yeni Zelanda.

Gelir Adaletsizliğinde Zirve: Türkiye, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü'nün (OECD) 37 üyesi arasında gelir dağılımı adaletsizliğinin en yüksek olduğu ülkeler arasında 4. sıradadır. İktidarın istediği rakamları tespit etmekten sorumlu TÜİK verilerine göre bile Türkiye'de halkın yüzde 40'ı gelirin sadece yüzde 16,5'ini alırken, en zengin yüzde 20'lik grup ise gelirin yüzde 47,5'ini almaktadır.

Hak İhlalleri: Anayasa Mahkemesi'ne 2022 yılında 109 bin 779 bireysel başvuru yapılmıştır. Bunların 73 bin 36'sı sonuçlandırılmıştır. Bu dosyalardan 35 bin 433'ünden en az bir hakkın ihlali kararı verilmiştir.

2012 yılından bu yana Anayasa Mahkemesi'ne toplamda 470 bin 938 bireysel başvuru yapılmıştır. Bunlardan 375 bin 17'si sonuçlandırılmıştır. Dosyalardan 298 bin 59'u kabul edilmemişken kabul edilen dosyaların 61 bin 264'ünde en az bir hakkın ihlal edildiği tespit edilmiştir. Bu hak ihlallerinin yüzde 80'i makul sürede yargılanma hakkının ihlalidir. Yine yüzde 4.9'u adil yargılanma hakkının ihlalidir. Yüzde 4.3 ifade özgürlüğünün, yüzde 5.4 mülkiyet hakkının, yüzde 1'i toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının ihlalidir. Saray iktidarı, sistemli biçimde hak ihlaline devam etmektedir.

Türkiye İnternette Özgür Olmayan Ülke Statüsünde: Washington merkezli uluslararası insan hakları kuruluşu Freedom House'un 2022 yılı "İnternette Özgürlük Raporu"na göre 70 ülkenin değerlendirildiği raporda; 17 ülkenin özgür, 32 ülkenin kısmen özgür ve 21 ülkenin de özgür olmadığı tespit edildi. 2021 yılında 100 üzerinden 34 puana sahip olan Türkiye'nin puanı 2022'de 32'ye düşmüş ve internetin özgür olmadığı ülkeler arasında yer almaya devam etmiştir.

2022 ADALET İSTATİSTİKLERİ'NE İLİŞKİN NOTLAR

- 2015-2022 yılları arasında Danıştay'a gelen dava dosyalarında 2020-2022 yılları arasında artış olduğu
- Yargıtay Ceza Genel Kurulu ve Ceza dairelerine gelen dava dosyalarında 2020 yılında 2021'in ortalarına kadar artış gözlenirken 2022 itibariyle dava dosyalarında azalama olduğu
- Cumhuriyet Başsavcılıklarına gelen davalarda gözle görünür artışın devam ettiği
- Ceza davalarında 2019-2020 arasında bir düşüş görülse de grafiklerde 2020 sonrası hızlı bir artışın yaşandığı ve 2021-22 arasında sabite yakın dava dosyası geldiği yorumu yapılabilir.
- Hukuk mahkemelerine gelen davalarda 2020 yılından itibaren hızlı bir artış olduğu ve bu artışın 2022 yılında da hızla artmaya devam ettiği benzer bir durumun aynı hızda olmasa da idare ve vergi mahkemelerinde de yaşandığı gözlenmiştir.

Adalet Sistemi

Adalet sistemi evrelerine ilişkin temizleme oranları incelendiğinde, 2022 yılında bir önceki yıla göre en fazla artış %13,7 ile Yargıtay Ceza Genel Kurulu ve ceza dairelerinde, en fazla azalış ise %9,6 ile ceza mahkemelerinde gerçekleşmiştir.

Ceza Mahkemelerinde seçilen on suç türüne göre yıl içinde açılan dosya endeksi başlığı altında yer alan 10 suçtan "Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurmak (TCK 220) haricindeki diğer 9 suçun tamamında 2022 yılında artış gözlenmiştir. Bu suç türlerinden en göze çarpanı 2021 yılından 2022'ye "Çocuk İstismarı" dosya endeksindeki %33'lük artış ve %41'lik artışa sahip olan Dolandırıcılıktır.

Hukuk Mahkemelerinde seçilen on dava türüne göre yıl içinde açılan dosya endeksi başlığına göre ise 2021-2022 yılı arası Alacak dosyalarındaki azalış hariç diğer 9'unda artış gözlenmiştir. Bu dava dosyalarından Boşanma %5'lik artış göstermiştir.

Bünyesinde çalışan hakim ve savcılarının cinsiyet oranları

Adalet teşkilatı hakim ve savcı sayıları incelendiğinde:

Hakim Sayıları:

- **Anayasa Mahkemesi:**

2021 yılında bünyesinde 99 erkek 27 kadın hakim bulundururken 2022 yılında kadın hakimlerin sayısında sadece 1 kişilik bir artışla toplumsal cinsiyet eşitsizliğini azaltmak yerine korumaya devam ederek bünyesinde 101 erkek hakim çalışanı bulunmaktadır.

- **Yargıtay**

Yargıtay ise 2021 yılında bünyesinde çalışan hakimlerin %48.1'i erkek %51.9'u kadinken 2022 yılında 19 erkek hakim 42 ise kadın hakimlerden olmak üzere çalışanlardaki azalış sonucunda bünyesinde çalışanların %51'i kadın %49'u erkek hakimdir.

- **Danıştay**

Danıştay'da ise 2021 yılından 2022'ye çalışanlarda azalma gerçekleşmiş ve bu azalışta kadın hakimlerin sayısı yine erkeklerinkinden fazla olarak 327 erkek hakim sayısı 324'e düşerek %58,5 oranında 239 olan kadın hakim sayısı 230'a gerileyerek %41.5 oranında kadın hakime sahiptir.

- **Bölge Adliye Mahkemeleri**

Bölge Adliye Mahkemeleri'ndeki durum oldukça eşitliksizdir ve bu eşitsizlik 2022 yılında da korunmaya devam etmiştir. Bünyesinde bulunan hakimlerin %63,3 ü erkek iken sadece %36,7'si kadındır.

- **Bölge İdare Mahkemeleri**

Bölge İdare Mahkemeleri de adliye mahkemeleriyle benzer bir eşitsizliğe sahiptir. Bünyesinde çalışanların sadece %31,3'ü kadinken %68.7'si erkektir.

- **Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri**

Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri'nde durumun daha iyi olduğunu söylemek mümkün. 2022 yılında çalışanların %51,4'ü kadinken %48.6'sı erkektir.

- **İdare ve Vergi Mahkemeleri,**

Burada 2022 yılına gelindiğinde kadın hakimlerin sayısında bir azalış olurken oranlarında %0,2'lik bir artışla 2021 yılında %30.2 iken 2022 yılında %30.4 oranında idare ve vergi mahkemelerinde görev almaktadırlar. Erkek hakimlerin oranı ise %69.6'dır.

- **Merkez Teşkilatı**

Merkez teşkilatlarında ise 2022 yılında çalışanların sadece %19.8'i kadın hakimdir.

Savcı Sayıları:

- **Cumhuriyet Başsavcısı (Adli Yargı)**

2022 yılında bünyesinde sadece 6 savcı bulundurarak %2.6 oranında kadın, 222 erkek savcı ile %97.4 erkek savcıya sahiptir.

- **Cumhuriyet Savcısı (Adli Yargı)**

Cumhuriyet savcılarında ise 2022 yılında %17.2 oranında kadın, %82.8 oranında erkek savcıyı barındırmaktadır.

- **Cumhuriyet Başsavcısı (Bölge Adliye Mahkemeleri)**

Hiç kadın savcı bulunmamaktadır. Savcılarının %100'ü erkeklerden oluşmaktadır. Geçen yıl bünyesinde 15 savcı bulundururken 2022'de sayıyı 3 erkek savcı daha alarak 18'e çıkarmıştır.

- **Cumhuriyet Savcısı (Bölge Adliye Mahkemeleri)**

Bünyesinde 21'i kadın (%6.8), 286 (%93.2) sı erkek olmak üzere 307 savcı bulundurmaktadır

- **Danıştay Başsavcısı**

Sadece 1 adet danıştay başsavcısı bulunmaktadır ve bu da erkektir.

- **Savcı (Danıştay)**

2022 yılında %57.8'i kadın, %42.2si erkek olmak üzere 45 savcı bulundurmaktadır.

- **Cumhuriyet Başsavcısı (Yargıtay)**

1 adet danıştay Cumhuriyet Başsavcısı bulunur ve bu da erkektir.

- **Savcı (Yargıtay)**

2022 yılında %16.5'i kadın %83.5'i erkek olmak üzere 200 savcıya sahiptir.

Yorum: Gözleendiği üzere mahkemelerde çalışan kadın hakim ve savcılarının sayısının erkeklerden fazla olduğu durumlarda %1'lik farklar mevcutken erkek hakim ve savcılarının sayısının fazla olduğu yerlerde bu fark çok daha fazladır.

- **Adalet sistemi evrelerine ilişkin bir dosyanın ortalama görülme süresi, Gün, 2015-2022**

	2015	2022
Cumhuriyet Başsavcılıkları	386	383
Ceza Mahkemeleri	228	254
Hukuk Mahkemeleri	222	254
İcra ve İflas Daireleri	742	1037
İdare Mahkemeleri	173	191
BİM	27	151
BAM – Ceza	37 (2016)	215
BAM – Hukuk	44 (2016)	311
Danıştay	381	540
Yargıtay Ceza Genel Kurulu ve Ceza Daireleri	310	538
Yargıtay Hukuk Genel Kurulu ve Hukuk Daireleri	167	174
Anayasa Mahkemesi	376	308
Uyuşmazlık Mahkemesi	19	94

- **Cumhuriyet Başsavcılıkları soruşturma dosya sayıları 2015-2022**

2015 yılında toplam soruşturma dosya sayısı 7.183.711

2015 yılında savcılıklarca karar verilen 3.441.658 dosyanın; 1.967.522'si hakkında KYOK, 1.102.701'i hakkında kamu davası açılması, 371.435'i hakkında diğer kararlar verilmiştir.

2022 yılında toplam soruşturma dosya sayısı 10.598.645

2022 yılında savcılıklarca karar verilen 5.040.427 dosyanın; 2.872.219'u hakkında KYOK, 1.328.405'i hakkında kamu davası açılması, 839.803'ü hakkında diğer kararlar verilmiştir.

- **Ceza Mahkemelerindeki** toplam dosya sayısı 2015 yılında 2.619.651 olurken bu rakam 2022 yılında 3.303.740 olmuştur.

2015 yılında ceza mahkemelerince karar verilen 1.802.427 dosyanın; 624.388'i hakkında mahkumiyet, 394.548'i hakkında beraat, 419.217'si hakkında HAGB, 364.274'ü hakkında diğer kararlar verilmiştir.

2022 yılında ceza mahkemelerince karar verilen 2.009.860 dosyanın; 867.397'si hakkında mahkumiyet, 375.232'si hakkında beraat, 459.636'sı hakkında HAGB, 307.595'i hakkında diğer kararlar verilmiştir.

- **Hukuk mahkemeleri** için toplam dosya sayıları 2015 yılı için 3.400.577 olurken bu rakam 2022 yılı için 4.636.406 olarak gerçekleşmiştir.

2015 yılı için hukuk mahkemelerince karar verilen 2.044.354 dosyanın; 522.525'i hakkında ret, 1.140.340'ı hakkında tam kabul, 220.329'u hakkında kısmen kabul kısmen ret, 161.160'ı hakkında diğer kararlar verilmiştir.

2022 yılı için hukuk mahkemelerince karar verilen 2.655.899 dosyanın; 604.195'i hakkında ret, 1.539.706'sı hakkında tam kabul, 287.229'u hakkında kısmen kabul kısmen ret, 224.769'u hakkında diğer kararlar verilmiştir.

- **İcra ve İflas Dairelerinin** toplam dosya sayıları 2015 yılında 26.177.169, 2022 yılında 33.275.632 olmuştur.
- **İdare ve Vergi Mahkemelerinin** toplam dosya sayıları 2015 yılında 449.735, 2022 yılında 599.346 olmuştur.

2015 yılında idare ve vergi mahkemelerince karar verilen 298.780 dosyanın; 95.140'ı hakkında ret, 120.454'ü hakkında iptal, 15.567'si hakkında kısmen iptal kısmen ret, 67.619'u hakkında diğer kararlar verilmiştir.

2022 yılında idare ve vergi mahkemelerince karar verilen 386.540 dosyanın; 136.176'sı hakkında ret, 124.687'si hakkında iptal, 19.500'ü hakkında kısmen iptal kısmen ret, 106.177'si hakkında diğer kararlar verilmiştir.

- **Bölge İdare Mahkemeleri (BİM)**'nin toplam dosya sayıları 2015 yılında 190.288, 2022 yılında 479.564 olmuştur.
- **Bölge Adliye Mahkemeleri (BAM)**'nin toplam dosya sayıları 2016 yılında 49.709, 2022 yılında 2.067.747 olmuştur.
- **Anayasa Mahkemesi bireysel başvuru dava sayısı** 2015 yılında 36.339, 2022 yılında 168.509 olmuştur.

Anayasa Mahkemesince 2015 yılında karar verilen 15.368 dosyanın; 3.510'u hakkında idari ret, 9.890'ı hakkında kabul edilemezlik, 1.827'si hakkında en az bir hakkın ihlali, 60'ı hakkında hakkın ihlal edilmediği, 81'i hakkında diğer kararlar verilmiştir.

Anayasa Mahkemesinde 2022 yılında karar verilen 73.036 dosyanın; 646'sı hakkında idari ret, 36.763'ü hakkında kabul edilemezlik, 35.407'si hakkında en az bir hakkın ihlali, 120'si hakkında hakkın ihlal edilmediği, 100'ü hakkında diğer kararlar verilmiştir.

Hakim başına düşen dosya sayısı

	2015	2022
Anayasa Mahkemesi	316	1.311
Yargıtay	1.445	975
Danıştay	889	471
BAM	607 (2017)	909
BİM	863 (2016)	1.066
Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri	914	829
İdari ve Vergi Mahkemeleri	400	462

Avukat Sayısı

2015 – 93.573 > 54.864'ü erkek, 38.709'u kadın

2022 – 174.533 > 92.296'sı erkek, 82.237'si kadın

2022 yılında ceza mahkemelerince toplam 2.004.817 sanığın; 682.380'i hakkında mahkumiyet, 466.222'si hakkında beraat, 516.352'si hakkında HAGB, 339.863'ü hakkında diğer kararlar verilmiştir.

Yukarıda bahsi geçen 2.004.817 sanığın; 23.129'u 12-14 yaşlarında, 76.826'sı 15-17 yaşlarında, 1.844.064'ü ise 18 yaş ve üstüdür. Geri kalanlar ise yabancı uyrukludur.

12-14 yaşlarında olan 23.129 çocuğun; 6.114'ü hakkında mahkumiyet, 4.285'i hakkında beraat, 5.526'sı hakkında HAGB, 7.204'ü hakkında diğer kararlar verilmiştir.

15-17 yaşları arasında olan 76.826 çocuğun; 24.936'sı hakkında mahkumiyet, 15.625'i hakkında beraat, 22.407'si hakkında HAGB, 13.858'i hakkında diğer kararlar verilmiştir.

Devletin Egemenlik Alametlerine ve Organlarının Saygınlığına Karşı Suçlar (TCK 299-301) için 2022 yılında hakkında karar verilen 7.712 sanığın; 1.872'si hakkında mahkumiyet, 2.226'sı hakkında beraat, 3.315'i hakkında HAGB, 479'u hakkında diğer kararlar verilmiştir.

2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na Muhalefetten dolayı 2022 yılı içinde hakkında karar verilen 5.081 sanığın; 601'i hakkında mahkumiyet, 3.119'u hakkında beraat, 649'u hakkında HAGB, 712'si hakkında diğer kararlar verilmiştir.

Ceza mahkemelerinde 2022 yılı içerisinde karara bağlanan suçta sürüklenen çocukların dosya ve suç sayıları

Hakkında suça karar verilen 101.635 çocuğun; 30.300'ü hakkında mahkumiyet, 20.449'u hakkında beraat, 29.067'si hakkında HAGB, 21.819'u hakkında diğer kararlar verilmiştir.

Yorum: Önceki senelerde olduğu gibi TCK'nın her maddesi için ayrıştırılmış veri sağlamamışlar. Cumhurbaşkanına hakaret suçuna bakamadık onun için. Devletin Egemenlik Alametlerine ve Organlarının Saygınlığına Karşı Suçlar (TCK 299-301) vb. başlık başlık toplanmış veriler.

TÜRKİYE VE SURİYE'YE DEPREM YARDIMI OLARAK 7 MİLYAR EURO TUTARINDA BAĞIŞ TAAHHÜDÜ

Avrupa Birliği Dönem Başkanı İsveç'in öncülüğünde, AB Komisyonu tarafından Türkiye ve Suriye'ye yönelik deprem yardımı bağışçılar konferansında 7 milyar euro (143,5 milyar TL) tutarında bağış taahhüdü sağlandı. Proje bazında ve AB-BM prosedürlerine göre kullanılacak bu bağışların büyük bölümünün Türkiye'ye ayrılacağı belirtildi.

Daha önce 16 Mart'ta yapılması kararlaştırılan ancak aynı tarihte Türk Devletleri Topluluğu Liderler Zirvesi toplantısı nedeniyle, Türkiye'nin temsil edilememesi üzerine ertelenen **Türkiye-Suriye Deprem Yardımı Bağışçılar Konferansı** geçen hafta 20 Mart'ta Brüksel'de yapıldı.

AB Dönem Başkanı İsveç Başbakanı Ulf Kristersson ve **AB Komisyonu** öncülüğündeki bağışçılar konferansında; AB komisyonu 1 milyar TL taahhütte bulunurken, diğer katılımcılardan gelen bağış taahhütleri ise 6 milyar euro oldu. Konferans sonunda iki ülkedeki depremzedelere yönelik olarak yapılacak insani yardımlar, yeniden inşa faaliyetleri, barınma sorununun çözümü vb. harcamalar için toplam 7 milyar euro (143,5 milyar TL) taahhüt edildiği açıklandı.

Almanya Dışişleri Bakanı Annalena Baerbock daha önce açıkladıkları 120 milyon euro tutarındaki yardım miktarını iki katına çıkartarak 240 milyon euroya yükselttiklerini, Almanya yardımlarının büyük bölümünün Türkiye'ye tahsis edileceğini ifade etti. AB Komisyon Başkanı Ursula von der Leyen ise komisyonun açıkladığı 1 milyar euroluk yardımın 108 milyon euroluk kısmının insani yardımlar için Suriye'ye aktarılacağını, Türkiye ve Suriye'deki mağdurlarla dayanışma içinde olacaklarını dile getirdi.

Türkiye'yi Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun temsil ettiği Bağışçılar Konferansı'na video konferans yoluyla katılan Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'ye karşı gösterilen uluslararası destek ve dayanışma için AB'ye, BM'ye, bağışçı ülkelere ve diğer tüm uluslararası kuruluşlara teşekkür ederken, **depremin yarattığı maliyetin 104 milyar dolar** olduğunu ifade etti.

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Başkanı Achim Steiner tarafından Konferansa sunulan raporda 3 milyon 300 binden fazla kişinin depremde evini kaybettiği ve başka illere göç etmek zorunda kaldığı belirtildi. Depremzedeler için öncelikle gelecek umudunun yaratılması gerektiği vurgulandı. Depremde 900 okul, 42 hastane ve yüzlerce kilometrelik içme suyu-kanalizasyon altyapısının zarar gördüğü, bölgede barınma imkanlarının kısmen de olsa yeniden sağlanmasının en az 2-3 yıl sürebileceği yer aldı.

Toplanan bağışlar doğrudan Türkiye'ye aktarılmayacak. Avrupa Birliği (AB) ve Birleşmiş Milletler (BM) kurumları tarafından yürütülecek şeffaf ihale süreçleriyle proje bazlı kullanılacak. AB Mülteci Anlaşması için sağladığı 6 milyar euronun kullanımında da aynı yöntemi uygulamıştı. **O dönemde Cumhurbaşkanı Erdoğan paranın AFAD'a veya hazineye aktarılmasını istemiş, AB kabul etmeyince tepki göstermişti!**

IRAK'A DEMOKRASİ GETİRMEYİ' VAAT EDENLER ÜLKEYİ İSTİKRARSIZLIĞA SÜRÜKLEDİ

ABD'nin kitle imha ve nükleer silahlara sahip olduğu iddiasıyla 20 Mart 2003'te başlattığı Irak işgalinin 20'nci yılında güney komşumuz Irak; hâlâ iç savaş, istikrarsızlık ve terörle boğuşuyor. ABD yönetimi işgal gerekçelerinde 'Saddam'ı devirip, Irak'a demokrasi getirmeyi' vaat ederken, tam aksine ülke istikrarsızlığa sürüklenerek etnik ve mezhep ekseninde bölündü. Siyasi, insani ve ekonomik yıkıma uğradı!

ABD Başkanı Joe Biden, 28-30 Nisan arasında düzenlenecek Demokrasi Zirvesi'ne ilkinde olduğu gibi Türkiye'yi yine davet etmedi. ABD'nin pek çok ülkeye demokrasi getirme gerekçesiyle başlattığı işgal hareketlerinin hiç birisi bu ülkelere demokrasi getirmedi. Irak'a 20 yıl önce başlattığı işgalin açıklanan gerekçeleri Saddam Hüseyin yönetiminin kitle imha ve nükleer silahlara sahip olması, diktatörlüğün devrilip Irak'a demokrasi getirilmesiydi. Geride kalan 20 yılda tam aksine Irak'ta demokrasi yerine iç savaş, mezhep savaşları, etnik ve mezhep temelinde ülkenin bölünmesi, her gün yaşanan terör saldırıları, siyasi ve ekonomik istikrarsızlık, petrol zengini bir ülke iken ağır insani ve ekonomik kayıplarla karşı karşıya kaldı. Milyonlarca Iraklı ülkesini terk ederek mülteci oldu. ABD'nin kitle imha silahları, nükleer ve kimyasal silahlarla ilgili işgal gerekçelerinin tamamı 'asılsız' çıkarken dönemin Dışişleri Bakanı Colin Powell yıllar sonra 'Dünyaya yalan söylediklerini' itiraf ederek, bu utancı ömür boyu taşıyacağını açıkladı. Irak'ı kuzeyden işgal için Türkiye'deki limanları, askeri üsleri kullanmak isteyen, 60 bin askerini Türkiye'nin Güneydoğusunda konuşlandırmaya hazırlanan ve iktidara 20 milyar dolar vaat eden ABD'nin talebi o dönemde iktidara gelen AKP ve Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından kabul edilmesine karşılık, **hazırlanan tezkere 1 Mart 2003'te TBMM'nin sağduyusuyla reddedildi.**

ABD işgali sonrasında Irak ordusu dağıtılırken, Kuzey Irak'ta Kürt Özerk Bölgesi Kuruldu. Ülke Kürt, Arap, Şii, Sünni bölgelerine ayrıldı. Şii-Sünni mezhep savaşları, ABD'nin hazırladığı anayasayla Cumhurbaşkanı, Başbakan, Meclis Başkanlığının Şii, Sünni ve Kürler arasında paylaşılması siyasi istikrarsızlık ve iç çatışmaları büyüttü. Savaş öncesi dünyanın sayılı petrol üreticisi-ihracatçısı-petrol zengini ülkelerinden birisi olan Irak, ABD-İngiltere koalisyonunun işgali ve bombardımanlarıyla ağır yıkıma uğradı. Enerji, petrol tesisleri, ulaşım altyapısı, sanayisi, beşeri sermayesi, eğitilmiş insan gücü yok edildi. Irak ekonomisi çöktü. Türkiye en önemli ticari, ihracat ve müteahhitlik pazarlarından birisini kaybetti. Ülkedeki siyasi istikrarsızlık ve iç çatışmalarla yok olan güvenlik yapısı, Irak'ı her türlü teröre açık hale getirdi. PKK terörünün üslendiği ve Türkiye'ye yöneldiği bir konuma geldi. Türkiye, terörle mücadele için 20 yıldan bu yana Irak'a onlarca sınır ötesi hareket ve operasyon gerçekleştirdi.

Irak'taki istikrarsızlık Türkiye açısından da ciddi güvenlik sorunlarını beraberinde getirdi. Geçen hafta Ankara'ya ziyaret eden Irak Başbakanı Şiya es Sudani ile terörle mücadelede iş birliği, ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi konuları ele alınarak anlaşmaya varıldı. Ayrıca iki ülke arasındaki 'Sınır aşan sular' mutabakatı çerçevesinde bir ay boyunca **Dicle ve Fırat üzerindeki barajlardan daha fazla su salınarak Irak'a su sağlanması** konusunda mutabakata varıldığı açıklandı.

YALAN, DOLAN... İŞTE SİZE ERDOĞAN

Erdoğan deprem acılarının üstüne, göstermelik beton döküp, sorumluluğunun üstünü örtmeye çalışıyor. Beton mikserlerini sahaya sürüyor. Döktüğü betonu da, sosyete pazarındaki çığırkanlar gibi, 'Deniz kumu değil haa! Micirıyla, çimentosuyla, demiriyle, dört dörtlük' diyerek, bir de pazarlıyor... Ama pazarladığı betonun altında, ne doğru dürüst bir temel var... Ne de doğru dürüst bir demir kalıp var. Birkaç metrekafe zemin üzerine, yalap, şap döşenen demirler, üzerine de dökülen bir beton... Her işleri yalan... Her işleri dolan... İşte size Recep Tayyip Erdoğan....

Özgürlüğün bedeli; devamlı ihtiyattır. Demokrasimizin imkân ve araçlarını kullanarak, demokrasimize ve özgürlüklerimize, tehdit oluşturanlara karşı, ihtiyatı asla elden bırakmamalıyız. Ve seçimlere giderken, tehdit ve şiddet yeniden sahnede. İlahiyatçı yazar Cemil Kılıç, evinin önünde sopalı saldırıya uğradı. İnsanların evlerinin, iş yerlerinin önünde pusuya düşürülmesi, bu Ucube Şahsım Rejiminde, vakayı adiyeden oldu.

Sandığa Günler Kala Hain Pusular

Sandığa sayılı günler kalmışken, sahneye sürülen, bu hain pusuları, bu hain saldırıları, bir kez daha lanetliyoruz. Sayın Cemil Kılıç'a geçmiş olsun diyoruz. Peki, bu çeteler, bu tetikçiler bu cesareti kimden alıyor? Bunları kimler koruyup, kolluyor. Sinan Ateş cinayetinin üzerinden, 87 gün geçti... Sinan Ateş'in gerçek katilleri, cinayeti azmettiren gerçek failer bulundu mu? Hayır! Bulunmadı... Onun yerine, dava dosyasındaki delilleri, karartma girişimleri var... Tabii bu ülkede tehdit altında olanlar, sadece bu ucube rejimin muhalifleri değil... Koltuk için,

makam için, mevki için, mansıp için, siyasi ikbal için, AK Partinin öz evlatları bile, tehdit ediliyor. Saray da buna sessiz kalıyor.

Özlem Hanım Kendisini Yalnız Hissetmesin

İşte en son AK Parti Grup Başkanvekili, Sayın Özlem Zengin bile, “Tehdit ediliyorum” diyerek, isyan etti. Peki, Özlem Hanım neden tehdit ediliyor? “Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, kırmızıçizgimizdir...” dediği için. Özlem Hanım, “Kadına şiddeti engellemeyi amaçlayan yasa, ittifak pazarlıklarına malzeme yapılamaz” dediği için, kendi camiasından saldırıya uğruyor... Peki, bu tehditlere, bu saldırılara Saray neden sessiz? Çünkü Tek Adam Şahsım Rejiminin başı, koltuk telaşına düştü. Onun tek önceliği, ne pahasına olursa olsun, koltuğunu kurtarmak... Koltuk için feda etmeyeceği hiç kimse, feda etmeyeceği hiçbir ilke ve değer yok... O koltuktan kalkmamak için Erdoğan, partisinin Grup Başkanvekilini bile feda etmeye, dünden hazır... Ama Özlem Hanım, kendisini yalnız ve yorgun hissetmesin... Bu ülkenin tüm vicdan sahipleri, kendisinin yanındadır. Şunun şurasında, sandığa 47 gün kaldı... Kadına şiddeti hak görenlere, öncelikle kadınların, sandıkta diyeceği olacak. Cumhuriyet Halk Partili kadınlar, DEVA Partili kadınlar, Demokrat Partili kadınlar, Gelecek Partili kadınlar, İYİ Partili kadınlar, Saadet Partili kadınlar ve tabi ki, AK Partili kadınlar ve MHP’li kadınlar, “Kadına Şiddette Hayır!” diyecek. Sandıkta mühürü, Kemal Kılıçdaroğlu hanesine vuracak... Bu ülkede hiçbir kadın merak etmesin... Millet İttifakının iktidarında, 13. Cumhurbaşkanımız, Kemal Kılıçdaroğlu’nun yönetiminde, hiçbir kadın tehdit edilemeyecek. Hiçbir kadın, kendini yorgun ve yalnız hissetmeyecek. Kadına şiddet, kadın cinayetleri, bu toprakların kaderi olmaktan çıkacak...

Karşımızda Kadına Dayak İttifakı Var

Şu son birkaç günde, ülkemizdeki siyasi manzara daha da netleşmiştir. Saflar belirginleşmiştir. Biz barışmanın, kardeşliğin, helalleşmenin, açık yaraları kapatmanın, makulün, adaletin, hakkın ve hukukun, dünyamızı tahrip etmeden, dünya ile rekabetin ittifakını kurduk. Karşımızda ise, kadına dayak ittifakı var. Kadını domuz bağıyla boğanlara, terörist diyemeyenlerin ittifakı var. Kin ve nefret üzerinden, bölüp, parçalama üzerinden, amaca ulaşmak için, her araç meşrudur anlayışı üzerinden, genişlemeyi seçenler var. Ama bunlar ne bu ülkenin gençlerini, ne bu ülkenin kadınlarını, ne de bu ülkenin asil evlatlarını tanıyorlar... Milletimiz; ne şehit Emniyet Müdürümüz, Gaffar Okkan’ın katillerini unuttur. Ne feminist yazar Konca Kuriş’in katillerini unuttur. Ne domuz bağılarıyla işlenen onca cinayetleri unuttur. Ne de üç beş oy için, tüm bu cinayetlerin faillerine, bir kere dahi, terör örgütü diyemeyenlerle, ittifak yapanları unuttur. Gaffar Okkan’ın katilleri bellidir. O katillere kimin avukatlık yaptığı bellidir. O katillere avukatlık yapana, bugün avukatlık yapmak da, ne acıdır ki Sarayın Bekçisine düşmüştür. Bu zilleti milletini seven, vatanını seven, hiçbir ülkücü kardeşimiz, elbette unutmayacaktır. Milletimiz 47 gün sonra, sandık önüne geldiğinde, bunların hesabını, sorumlularından teker teker soracaktır...

Platon O Sözleri Sanki Bugünün Türkiye’si İçin Söylemiş

Devleti yönetenlerin asli görevi, ülkede, huzur ve refahı sağlamaktır. Vatandaşlarına mutlu bir yaşam sunmaktır. İnsan devlet için yaşamaz. Devlet insan için yaşar. Devletlerin çöküşü ise, her zaman ve her yerde, ahlaki çöküşle başlar. Güce, zenginliğe kapılan yöneticiler yozlaştıkça, devlet de yozlaşır. Yozlaşma büyüdükçe, çöküş de kaçınılmaz olur. Bu nedenle Platon, tam 2400 yıl önce şu hakikatin altını çizmiştir; “Devleti yönetenler, mal ve mülk edinmemelidir. Aksi takdirde devleti korumak yerine, mal ve mülklerini korumayı öncelik yaparlar.” Tam 2400 yıl önce söylenen bu sözler, sanki bugünkü Türkiye’yi yönetenler için söylenmiş. Siyasete tek bir yüzükle başlayanlar, bugün 1001 odalı saraylarda yaşıyorlar. 21 yıl önce, “Harun olacağız” diyenler, 21 yıl sonra Karun oldular. 21 yıl önce “Mücahit olacağız” diyenler, 21 yıl sonra Havuz Müteahhidi oldular. Rant dağıtmak, rant paylaşmak üzerine inşa edilen, yozlaşmış siyaset tarzları, şehirlerimizi talan etti. Yuva dediğimiz evlerimiz, afetlerde canımızı koruyamaz hale geldi.

Bu Düzenin Alametifarıkası Yalan, Dolan Ve Talan

Bu tarz siyaset, ülkemizde görülmemiş bir ahlaki çöküntüye neden oldu. Dünyalıklar için, ahiretler yakıldı. Parayı, imana tercih ettiler. “Parayı bulmak”, “Parayı ezmek” yeni düsturları oldu. Ve bu arsız düzenleri ilelebet sürsün diye, devletimizin tüm taşıyıcı kolonlarını, birer birer kestiler. Köpeksiz köyde, değneksiz gezilemek için, köklü kurumlarımızı birer birer yok ettiler. Yasama, Yürütme ve Yargı tek bir kişinin, iki dudağı arasına sıkıştı kaldı. Devletin adalet direği çökertildi. Müellifi oldukları bu ucubenin adına da, “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi” dediler. Peki, bu ucube sistemle beraber, son beş yılda neler oldu? Neler yaşadık? Devletin kurumları çöktü. Eğitim çöktü. Dış politika çöktü. Ekonomi çöktü. Sağlık çöktü. Ve en sonunda, depremde binalar, yollar çöktü. Her afet bu ucube sistemle felakete dönüştü. 50 binden fazla yurttaşımız, depremde enkaz altında, bağıra, bağıra soğukta donarak can verdi. Bu ucube sistem elinde; askerimiz 48 saat boyunca, enkazın başına gönderilmedi. Sahra hastaneleri, sahra mutfakları, sahra çadırları kurdurulmadı. Enkazdan çıkanlara,

Mehmetçiğin sıcak yardım eli hızla ulaştırılmadı. Beceriksizlikleri, kifayetsizlikleri, ideolojik önyargıları nedeniyle, on binlerce canımızı kaybettik. Depremde milletimiz, her afette yanında gördüğü Kızılay'ı aradı. Kızılay millete çadır kuracağına, millete çadır sattı... Bunların elinde, ülkemizin göz bebeği Kızılay, şaibeli bağışlarla, şaibeli para transferleriyle, vergiden kaçınmaya aracılık eden, paravan bir ticarethaneye dönüştü... 21. yılın sonunda, yalan, dolan ve talan, bu yozlaşmış kadroların, alamet-i farikası oldu.

İşte Size Recep Tayyip Erdoğan

İşte en son Hatay'da yaşananlara bir bakın... Erdoğan deprem acılarının üstüne, göstermelik beton döküp, sorumluluğunun üstünü örtmeye çalışıyor. Beton mikserlerini sahaya sürüyor. Döktüğü betonu da, sosyete pazarındaki çığırkanlar gibi, "Deniz kumu değil haa! Micirıyla, çimentosuyla, demiriyle, dört dörtlük" diyerek, bir de pazarlıyor... Ama pazarladığı betonun altında, ne doğru dürüst bir temel var... Ne de doğru dürüst bir demir kalıp var. Birkaç metrekaşe zemin üzerine, yalap, şap döşenen demirler, üzerine de dökülen bir beton... Her işleri yalan... Her işleri dolan... İşte size Recep Tayyip Erdoğan... Temel atacaklarına, temel fıkrasına imza atıyorlar. Ecdat yadigârı Süleyman Şah Türbesi'ni kendi topraklarımızdan kaçırap seyyar türbeye çevirenler, oradan oraya gezdirenler, şimdi de seyyar temel icat ettiler. Anlaşılan bu demirle çimento deprem bölgesinde oradan oraya gezdirecekler. Algı yöneteceğiz derken, milletin aklına, zekâsına hakaret ediyorlar. Milletin ferasetinden bihaberliğin, bu kadarına da pes doğrusu! Milleti 48 saat enkazın altında bir başına bıraktılar. Beceriksizlikleri, rant hırsları, rantiyecilikleri nedeniyle, on binlerce insanımız can verdi. Ama bundan zerre kadar hicap duymadılar. Nedamet getirmediler. İstifayı akıllarına bile getirmediler.

Bu Hükümetin Beyin Ölümü Gerçekleşti, Sıra Sandıkta Fişini Çıkmede

Bunlar utanma duygularını hepten kaybetmişler. Utanmadan, sıkılmadan, deprem bölgesinde seçim şovu yapmak için, milletin milyonlarını döküyorlar... Özel uçaklar, lüks araçlar, otobüsler, koruma konvoyları, gösteriş için seferber ediliyor... Bir tarafta, Erdoğan'ın atama İçişleri Bakanı, deprem bölgesine, çay gönderin, kahvaltılık malzeme gönderin, terlik gönderin, eşofman gönderin diye, milletten ricacı oluyor. Öbür tarafta Erdoğan binlerce insanımızın öldüğü enkazın arasında, lüks otobüsüyle gezip, milletin kafasına oyuncak fırlatıyor... Seçim şovu yapıyor. Hep söylüyoruz. Bu hükümetin beyin ölümü gerçekleşmiştir. Ama hala öldüklerinin farkında değiller. Milletimiz sandıkta fişlerini çekince, siyasi mevta olacaklar.

Yıkılan Konutların Yüzde 41'i, Yapılacak Konutların Sadece Yüzde 6'sı Hatay'da

Bunların azıcık akılları olsa, azıcık vicdanları olsa, milletimize azıcık sevgileri olsa, bari gitmeden deprem bölgesinde, geçici barınma sorununu, hal yoluna koyalım derlerdi. Ama nerede bunlarda o düşünce, o vicdan... Deprem bölgesinde hala, "Çadır, konteyner" diye bağırın, yurttaşlarımız var. Doğru düzgün tuvalet yok, duş yok, çamaşırhane yok, okul yok... Hala hesap kitap yok. Diyarbakır'da Dicle nehrinin kıyısına, çadır kent yapmışlar. Yağmur yağıp sel olunca, dereler, nehirler taşınca, 125 milyon liraya kurulan çadır kent, çöp olmuş... Aynısı Adıyaman'da da var. Yağmur suları sel olunca, çadırlar, çamur deryalarının arasında kalmış... Her işleri plansız, her işleri programsız, her işleri yalap, şap... Bir öncelik listesi yapın. Buna uygun bir yol haritası oluşturun... Plan yapın, program yapın... Deprem bölgesinde ilk öncelik, depremedeler için, güvenli, sağlıklı geçici barınma alanlarını oluşturmak. Buna uygun konteyner şehirler kurmak. Modüler okullar ve yaşam alanları oluşturmak. Bölgede üretimin devam edebilmesi için, insanlarımızı bölgede tutacak, barınma imkânlarını ve teşvikleri vermek... Ama bu rantiyecilerin tek derdi giderayak, bol bol ihale yapmak... Kazanın dibini iyice sıyırmak. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına göre, deprem bölgesinde, acil yıkılacak, ağır hasarlı veya hâlihazırda yıkık her 100 konuttan, 41'i Hatay'da. Hatay açık ara, depremde en ağır darbeyi yiyen ilimiz. Acil yıkılacak, ağır hasarlı veya yıkık konut sayısında, Hatay'ı yüzde 19'la Kahramanmaraş, yüzde 11'le Adıyaman, yüzde 6'yla da Gaziantep takip ediyor. TOKİ'nin deprem bölgesinde, 21 Şubat ile 14 Mart tarihleri arasında açtığı, toplam 29 bin 924 konutluk ihalenin, dağılımına bakıldığında; ihalesi yapılan her 100 konuttan; 33'ü Gaziantep'te, 29'u Kahramanmaraş'ta, 19'u Malatya'da, 6'sı ise Hatay'da...

Parti Devleti Son Bulacak

Şimdi bu hesap nasıl bir hesap? Yıkımın büyüğü Hatay'da, yıkılan evlerin yüzde 41'i Hatay'da, ama depremedelere yapılacak konutlar için, açılan ihalelerin sadece yüzde 6'sı Hatay'da. Bir daha tekrarlıyorum. Acil yıkılacak, ağır hasarlı konut sahipliğinde, birinci sırada olan Hatay, yapılan konut ihalelerinde dördüncü sırada... Depremde yıkılan binalar üzerinden bile siyaset yapıyorlar. Bu hangi vicdana sığar? Ne demişti Hatay'da Erdoğan? "Burası CHP'li demedik, bunlar da vatandaşımız dedik." Bu sözler bile bilinçaltında hangi kötü düşüncelerin olduğunu açık seçik gösteriyor. Halep oradaysa, arşın da burada... Devlet böyle yönetilmez. Devlet, akılla, bilimle, liyakatle, planla, programla yönetilir. Örnek mi? İşte bizim Beylikdüzü Belediyemiz, geçici barınma sorunu en öncelikli sorun diyerek, İskenderun'da altyapısı hazırlanmış, güzel bir Çadır kent kurdu. Ardından da,

o parti, bu parti demedi İskenderun Belediyesine ve İskenderun Kaymakamlığına bu çadır kenti işletilmek üzere teslim etti. Devlet işte böyle yönetilir. 13. Cumhurbaşkanımız Kemal Kılıçdaroğlu, 15 Mayıs sabahı devletin başına geçtiğinde, parti devleti son bulacak. Devlet, yeniden devlet olacak. Siyasi partiler, parti gibi olacak. Her şey yerli yerine oturacak.

Biz Kural Diyoruz, Onlar Kral Diyor

Biz Millet İttifakı olarak, dersimizi iyi çalıştık. Neyi yapacağımızı, nasıl yapacağımızı, ne zaman yapacağımızı, Ortak Politikalar Mutabakat Metniyle programladık. Hukuk, Adalet ve Yargıdan, Kamu Yönetimine, Yolsuzlukla Mücadeleden, Ekonomi, finans ve istihdama, Afet yönetimine, 9 ana başlıkta, 2.300'den fazla somut hedef, politika ve proje belirledik. Şimdi soruyorum; Cumhur İttifakı'nda böyle bir hazırlık, böyle bir plan gördünüz mü? Var mı böyle bir şey? Ne gezer... Biz "kural" diyoruz. Onlar "kral" diyor. Cumhur İttifakı'nın,

Hoş Geldin 94 Krizi

Yeniden Refah Partisiyle imzaladığı protokoldeki, şu ifadelere bir bakın: "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın, Hazine'yi fonlandırmasının, önündeki engellerin kaldırılması sağlanacaktır." Yani, Hazine para basacak. Yani Merkez Bankası para basacak. Hazine Kısa Vadeli Avansına benzer düzenlemelerle bunun önü açılacak ve karşılıksız para basmanın önünü bu maddeyle yeniden açacağız, diyorlar. O zaman hoş geldin 1994 krizi... Siz bunu söylediğiniz anda, bu ülkede yatırım yapılır mı? Yapılmaz. Kimse bu ülkeye güvenip, parasını getirir mi? Getirmez. Çünkü herkes, enflasyonun doludizgin şaha kalkacağını görür ve bilir. Hayat pahalılığının sebep olacağı huzursuzluğu görür. Peki, Ortak Politikalar Mutabakat Metninde biz ne diyoruz? Şimdi Mutabakat Metninin 78. Sayfasını açtığımızda; "TCMB'nin Hazine ile doğrudan veya dolaylı, finansman ilişkisi kurduğu kâr ve yedek akçe dağıtımı, açık piyasa işlemleri, Menkul Değerler Cüzdanı, Cari Hesap ilişkisini, TCMB Yasasında açıkça düzenleyecek, bu suretle Hazine'ye doğrudan kaynak aktarımı aracılığıyla, parasal genişlemeye yol açılmasını önleyeceğiz." Yani enflasyonu bitireceğiz. Fakiri, fukarayı enflasyon belasından kurtaracağız. Milleti hayat pahalılığına ezdirmeyeceğiz.

Aramızdaki Fark Gece İle Gündüz Gibi

Aramızdaki farka bir bakar mısınız? Aramızdaki fark gündüz ve gece gibi... Biz akıl, bilim, tarihsel tecrübeye dayanarak, politikalarımızı belirliyoruz. Onlar ise ideolojik taassupla, akıldan ve bilimden hiç nasiplenmeyerek, tarihten hiç ders almayarak politikalarını belirliyor. Bu arada imzaladıkları protokolde, yolsuzlukla mücadele konusunda, doğru dürüst tek bir kelam edilmemiş.

Kılıçdaroğlu Erbakan Hocanın Kemiklerinin Sızlamasına Müsaade Etmeyecek

Demek ki artık Yeniden Refah Partisi, yolsuzluklardan, kul hakkı yiyenlerden şikâyetçi değil. Oysa şunun şurası daha 5 ay önce Fatih Erbakan Konya'da Erdoğan'a ne diyordu? "20 senedir yolsuzlukla mücadele noktasında, yoksulluğun ortadan kalkması noktasında ne yaptınız? Kaç kişiyi bünyenizden söküp attınız? Kaç kişiyle ilgili soruşturma açılmasına müsaade ettiniz? Bunları insana sormazlar mı?" Sorarlar Sayın Erbakan. Peki, siz AK Parti ile koalisyon protokolüne imzayı atarken bu soruları sordunuz mu? Bu sözlerinizi hatırlayıp, gereğini yaptınız mı? Ama Oğul Erbakan hiç merak etmesin. Tüm bu soruların gereğini, 13. Cumhurbaşkanımız Kemal Kılıçdaroğlu yapacak. Babası Erbakan hocamızın kemiklerinin sızlamasına, müsaade etmeyecek.

Kıyma 300 Liranın Üstüdeyse Sebebi Burada Aranmalı

Bizim Ortak Politikalar Mutabakat Metnimizde, yolsuzlukla mücadele konusunda koca bir bölüm var. Biz yolsuzlukla mücadele için bu kitapta tamı tamına 64 maddelik, detaylı bir reçete verdik. Çünkü 21 yılın sonunda şu açıkça görüldü: Yolsuzluğun olduğu yerde, mutlaka yoksulluk da vardır. Yolsuzluğun olduğu yerde, milletin aşısı, ekmeği küçülür. Bugün dünyada gıda fiyatları düşerken bizde arşa çıkıyorsa, bir kilo kıyma 300 lirayı geçmişse, birkaç yıl önce fiyatı 5 liraya çıktı diye, depoları basılan soğan, bugün marketlerde 20 lirayı bulmuşsa, yumurtanın kartonu 90 liraya çıktıysa, bir karton sütün litresi 30 liraya dayandıysa, sebepleri işte burada aranmalıdır. Ne diyor Neyzen Tevfik; ekmeğe herkese yetecekti aslında. Tarlaya karga dadandı, ambara fare, fırına hırsız, memlekete harami.

2 Bin Doları Çarptı, Hamdolsun Diyor

Bugün ülkemizde, dört kişilik bir ailenin açlık sınırı 9 bin 425 lira. Diyanet İşleri Başkanlığı'na göre, tek kişinin karnını doyurması için gereken fitre, yani günlük yiyecek masrafı 70 lira. Diyanetin fitre hesabına göre, dört kişilik bir ailenin, açlık sınırı 8 bin 400 lira. Peki, emekliye verilen en düşük aylık ne kadar? Son zamlarla beraber 7 bin 500 lira... O da Genel Başkanımız, 13. Cumhurbaşkanı adayımız, Kemal Kılıçdaroğlu'nun zorlamasıyla... Tabi bunu bile doğru dürüst beceremediler. Emekliler arasında, adaleti bozdular. Çalışırken daha çok prim ödemiş

emeklilerimizi, mağdur ettiler. Onların maaşını artırmadılar yerinde saydı. Yine sebep oldukları başka bir mağduriyet daha var; Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu zorlayınca, emekliye bayram ikramiyesi 2018'in Mayıs ayında 1.000 lira olarak yasalaşmıştı. 5 yılın sonunda geldiği yer 2.000 lira. Oysa emeklinin bayram ikramiyesi bugün, TÜİK'in makyajlı enflasyonu dahi 3.564 lira olmalıydı. Tüm bu mağduriyetlere sebep olan Erdoğan, ardından deprem bölgesinde kürsüye çıkıyor, hamdolsun kişi başına gelirimiz, 10 bin 650 dolara çıktı, diyebiliyor. Oysa ucube başkanlık sistemi sevdası, Erdoğan'ın gönlüne düşmeden önce, kişi başına gelir bu ülkede 12 bin 582 dolardı. Erdoğan milletin cebinden 2000 doları çarptı. Şimdi kalkmış hamdolsun diyor. Dedik ya; yalan, dolan, Recep Tayyip Erdoğan.

Tüm Sorunları Biz Çözeceğiz

Neyse, artık 47 gün kaldı. Tüm bu sorunları biz çözeceğiz, tüm haksızlıkları biz gidereceğiz. 47 gün sonra milletimiz önce feraha, ardından da refaha kavuşacak. 14 Mayıs'ta Türkiye'nin 13. Cumhurbaşkanı, Kemal Kılıçdaroğlu olacak. Kemal Kılıçdaroğlu seçilecek. Mafyanın 10 bin dolar rüşvet verdiği Milletvekili, yargı önünde hesap verecek. Kemal Kılıçdaroğlu seçilecek. Beşli çetelerden hesap sorulacak. Kemal Kılıçdaroğlu seçilecek. Milletten çalınan 418 milyar dolar, söke söke çalanlardan geri alınacak. Millete, asıl sahibine verilecek. Kemal Kılıçdaroğlu seçilecek. Merkez Bankasının buharlaşan, 128 milyar dolarının hesabı sorulacak. Kemal Kılıçdaroğlu seçilecek. Yolsuz ve uğursuzlar kaçacak delik arayacak. Kemal Kılıçdaroğlu seçilecek. Sinan Ateş cinayeti aydınlatılacak. Gaffar Okkan'ın, Muhsin Yazıcıoğlu'nun ruhları huzur bulacak. Kemal Kılıçdaroğlu seçilecek. Memleket rahat bir nefes alacak. Kemal Kılıçdaroğlu seçilecek. İşçinin, memurun, emeklinin, dul ve yetimin yüzü gülecek. Kemal Kılıçdaroğlu seçilecek. Yurtta barış, bölgemizde barış, cihanda barış olacak. Artık şafak atarsa 47... Plaka Mardin'e düştü... Tüm Mardinlilere de, buradan selam olsun! 14 Mayıs'a artık sayılı günler kaldı. 14 Mayıs'ta kazanan demokrasimiz olacak! Kazanan Millet ittifakı olacak! Türkiye'nin 13. Cumhurbaşkanı, Kemal Kılıçdaroğlu olacak!

Gücün Zekâti, Tevazudur

Gücün zekâti, tevazudur. Bu zekât ödenmezse, güc kibire dönüşür. Hayatta her şey inceldiği yerden kopar. Kibir ise zırh gibi kalınlaştıkça, etrafını yakıp, yıkar. Büyük zararlar verir. 2018'den bu yana, 85 milyonluk koca Türkiye, bunu yaşayarak, tecrübe ediyor. Erdoğan'ın arşa ulaşan kibri, ülkemizin her bir ferdini mağdur ediyor. Ucube Şahsım Rejimi ve kibirlisinin elinde, ülkemizde çürümeyen, zarar görmeyen, çökmeyen tek bir şey kalmadı. Devletin adalet direği çöktü. Köklü kurumları çöktü. Eğitim çöktü. Dış politika çöktü. Ekonomi çöktü. Sağlık çöktü. Ve en sonunda, depremde binalarımız, yollarımız çöktü.

Afet Bu Kibir Abidesinin Elinde Felakete Dönüştü

Afetler bu kibir abidesinin elinde, felakete dönüştü. İlk iki gün enkazın başında devlet yoktu. Mehmetçiğe zamanında emir verilmediği için, askerimiz yoktu. Deprem enkazının altında, 50 binden fazla yurttaşımız, yardım çağırarak soğukta donarak can verdi. Enkazın başında bekleyen çaresiz analardan, babalardan, çocuklardan, dedelerden, ninelerden, "Nerede bu devlet" feryatları yükseldi. Sahra hastaneleri, sahra mutfakları, sahra çadırları bir türlü kurulamadı. Enkazdan çıkanlara, evini barkını kaybedenlere, Mehmetçimizin sıcak yardım eli hızla ulaştırılmadı. Oysa daha önceki felaketlerde, Mehmetçimizin bu sıcak yardım eli, muhtaçları vakit yitirmeden kucaklamıştı. Mehmetçimizin bir tas sıcak çorbası, üşüyen bedenleri, hızla ısıtmıştı. Ama arşa çıkmış kibirleri, beceriksizlikleri, kifayetsizlikleri, ideolojik önyargıları nedeniyle, bunlar yapılamadı. Bir yönetici her şeyden vazgeçebilir. Ama sorumluluklarından vazgeçemez. Bu ülkeyi 21 yıldır yönettiklerini iddia edenler, sebebi oldukları 50 bin can kaybının, sorumluluğundan asla kaçamaz... Ama Sarayın Kibirlisi, fütursuzca sorumluluktan kaçmaya çalışıyor.

Sorumluluk Saray'da Değil Ölenlerdeymiş

Yine çıkmış, çeşitli bahaneler uyduruyor. Neymiş? "Tabiatın kendi işleyişine saygılı bir hayat nizamı kurmazsanız, bir gün gelir tabiat hakkı olanı alır götürür. Atalarımız çok güzel söylemiş; 'Dere yatağında akar.' Depreme dayanıksız bina yaparsanız, ilk büyük sallantıda yıkılır. Dere yatağına bina inşa ederseniz, ilk büyük yağışta sele kapılır. Ormanları korumazsanız, ilk büyük yangında varınızı yoğunuzu kül eder. Yumuşak ve meyilli sırta ev kurarsanız, gün gelir toprak onu yutar." Yani, sellerde, depremlerde, yangınlarda, toprak kaymalarında ölenlerin sorumluluğu, ölenlerin kendisindeymiş... Buralara inşaat yapılmasına izin verenlerin, buna göz yumanların, bu binaları güçlendirmeyenlerin hiçbir sorumluluğu yokmuş. Ülkeyi 21 yıldır yöneten rantiyeci kibir abidesinin, bu can kayıplarında, bu büyük yıkımda, hiçbir sorumluluğu yokmuş. Yine her zaman yaptığını yapmış. Sadece yetkiler benim, sorumluluk ise milletin, iyi ne varsa benden, kötü ne varsa millettten, demiş.

Bunları Yapan Erdoğan

Hep diyoruz; arsızlık bunların siyasetinin en büyük sermayesi. Arsız arlanmayı hiç bilmez. Hiçbir şeyden utanmaz. Utancı gidenin kalbi de, zaten ölüdür.

İş başında olduğu 21 yılda, 9 kez imar affı çıkaran kim? Sarayın Kibirlisi Erdoğan...

Çıkardığı imar aflarıyla, depreme dayanıksız binaları affeden kim? Tabi ki Sarayın kibirlisi Erdoğan...

2018’de çıkardığı imar affıyla, seçim meydanlarında, “Hayırlı olsun” diye böbürlenen kim? Tabi ki Sarayın kibirlisi Erdoğan...

İmar afalarına reklam filmi çeken kim? Tabi ki Sarayın kibirlisi Erdoğan...

Dere yataklarına evler yapılırken, bunlara izin veren kim? Tabi ki Sarayın kibirlisi Erdoğan...

İstanbul’a, kadim şehrimizin tarihi silüetine ihanet eden kim? Tabi ki Sarayın kibirlisi Erdoğan...

Karadeniz’in yaylalarının, güzelim Ayder’in rant uğruna talanına seyirci kalan kim? Tabi ki Sarayın kibirlisi Erdoğan...

Derelerine, doğasına sahip çıkan yaşlı başlı köylülerimizi jandarmalara hırpalatan kim? Tabi ki Sarayın kibirlisi Erdoğan...

Kendisi uçan saraylarda oradan oraya gezerken, orman yangınlarını söndürmek için, uçak almayan kim? Tabi ki Sarayın kibirlisi Erdoğan...

Türk Hava Kurumu’nun mevcut yangın söndürme uçaklarını, çürümeye terk eden kim? Tabi ki yine Sarayın kibirlisi Erdoğan...

Yaşadığımız her afet bugün bir felakete dönüşüyorsa, bunun sebebi 21 yıldır ülkenin başındaki hükümet ve onun başı Erdoğan’dır, Erdoğan. Ama Erdoğan sorumluluklarından kaçmaya çalışsa da, sorumluluklarından kaçmanın sonuçlarından kaçamayacaktır. Sonuç apaçık ortada; 21 yıldır Erdoğan’ın kibirinin, kifayetsizliğinin, beceriksizliğinin bedelini, milletimiz ya canıyla, ya da malıyla ödüyor.

Beyin Cerrahı Titizliğiyle Planlanmalı

Kahramanmaraş depremlerinde de, 50 binden fazla yurttaşımızı kaybettik. Bizim hesaplamalarımıza göre, fiziki ve beşeri sermaye kayıplarımızın toplamı, 126 milyar dolar... En son Uluslararası Çalışma Örgütü, ILO, Kahramanmaraş depremlerinin, çalışma hayatına etkilerini araştırmış. ILO’ya göre, deprem, bölgedeki çalışma saatlerinde, yüzde 16’lık bir kayba neden olmuş. Bu 657 bin 147 tam zamanlı işçinin, işini kaybetmesi anlamına geliyor. Emekçilerimizin gelirinde yaşanan aylık kayıpsa, 150 milyon dolar. Her bir çalışanın aylık kaybı ise 4.351 lira. Yani ayda 231 dolar. Deprem bölgesinde 220 bin civarında iş yeri, ya yıkık, ya da ağır hasarlı. Yine deprem bölgesinde ekonomik aktivitedeki yavaşlama, çalışma saati bakımından, en az Adana’da, en çok da Malatya’da... Hep söylüyoruz. Deprem bölgesindeki her ilin, hatta her bir ilçenin ihtiyaçları birbirinden farklı. Adana’nın ihtiyaçları ile Malatya’nınki aynı değil. Diyarbakır ile Adıyaman’ın ihtiyaçları da aynı değil. Her yerleşim yerinin ihtiyaçlarına göre, adeta bir beyin cerrahı titizliğiyle bir planlama, programlama yapmak lazım... Ama ne Sarayın kibirlisininin, ne de şürekasının böyle bir kapasitesi yok. Onların tek derdi var, bol bol ihale yapmak, törenle, seyyar, müteharrik temeller atmak. Sosyete pazarı çığırkan edasıyla da beton pazarlamak...

Açık Açık Karşılıksız Para Basacağız Diyorlar

Ziya Paşa şu beytini yazarken, sanki bugün olanları görmüş de yazmış... “İdrâk-i maâlî bu küçük akla gerekmez, zira bu terazi o kadar sıkleti çekmez.” Gerçekten o kadar akıldan, bilimden, hikmetten, tarihten bihaberler ki... Cumhuriyet İttifakı, Yeniden Refah Partisi’yle bir protokol imzalıyor. Protokolle, “Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası’nın, Hazine’yi fonlamasının, önündeki engellerin kaldırılması”nı oturuyorlar birlikte hükme bağlıyorlar. Birde altına imza atıyorlar. Açık, açık “biz karşılıksız para basacağız” diyorlar. Nobel ekonomi ödülü sahibi, Paul Krugman: “Karşılıksız para basmak, çok fazla tatlı yemek gibidir. Yerken kendinizi iyi hissedersiniz. Sıkıntılarını ise sonradan ortaya çıkar” diyor. Tıpkı bugün olduğu gibi...

200 Lira Çıktığında 130 Dolar Alıyordu, Şimdi Ancak 10 Dolar

Şu elimde tuttuğum banknot 200 lira, ilk kez 2009 Ocak ayında tedavüle girdi. 2009 Ocak ayı başında, bu banknotla 130 dolar alınıyordu. Bugün ancak 10 dolar 50 sent alınabiliyor. Yine 2009 Ocak ayında, 200 lira ile doldurduğunuz pazar filesini, bugün doldurmaya kalksanız, ödemeniz gereken miktar: 500 lira değil, 1.000 lira değil, 1.500 lira değil, 2.000 lira değil. Tamı tamına 2 bin 209 lira... Bu 200 liranın yanına, 10 tane daha ayısından koysanız, 2009’un Ocak ayında aldığınız, meyveyi, sebze, eti, peyniri almanıza yetmiyor.

Asgari Ücretlinin Masasındaki Peyniri, Yumurtayı, Eti Alıp Götürdü

2011 yılında Erdoğan ne diyordu? “Eğer biz geldiğimizde asgari ücretle aldığın yumurtadan, aldığın süttten, aldığın peynirden, aldığın ekmekten bugün daha az alıyorsan, bize oy verme...” Madem öyle, Sarayın kibirlisinin, enflasyonla millete ödettiği hesabı da, önüne bir koyalım bakalım. Erdoğan’ın ucube şahsım rejiminin hayata geçtiği, 2018’in Haziran ayında, asgari ücretle 73 kilo beyaz peynir alınıyordu. Bugün 60 kilo alınabiliyor. Ucube Cumhurbaşkanlığı Hükümetinin başı Erdoğan 5 yılda, asgari ücretlinin sofrasından 13 kilo peyniri aldı götürdü. 5 yıl önce asgari ücretle, 3 bin 562 yumurta alınabiliyordu. Bugün 2 bin 933 tane alınabiliyor. Ucube Cumhurbaşkanlığı Hükümetinin başı Erdoğan asgari ücretlinin sofrasından 629 yumurtayı almış götürmüş. Bundan 5 yıl önce asgari ücretle sofrasına 162 kilo tavuk eti koyabilen vatandaşımız, bugün sofrasına 141 kilo tavuk eti koyabiliyor. Ucube Cumhurbaşkanlığı Hükümetinin başı Erdoğan asgari ücretlinin sofrasından 21 kilo tavuk etini kapıvermiş. Ucube Cumhurbaşkanlığı Hükümeti döneminde sofraya konan, pirincin 28 kilosunu, toz şekerin 41 kilosunu, Sarayın kibirlisi alıp götürmüş. Hangi birini söyleyelim. Bu liste uzayıp gidiyor. Peki, bunun sorumlusu kim? Tabii ki “Ekonominin sorumlusu benim, ben” diyen Erdoğan.

Dünyada Gıda Ucuzlarken Bizde Pahalaniyor

Bugün dünyada gıda fiyatları düşerken bizde arşa çıktıysa, bir kilo kıyma 300 lirayı aştıysa, bir kilo soğan bugün 20 lirayı bulduysa, yumurtanın kartonu 90 liraya, karton sütün litresi 30 liraya dayandıysa, bunun sorumlusu kim? Tabii ki “Ekonominin sorumlusu benim, ben” diyen Erdoğan. Bugün gerçek işsizlerimizin sayısı, 8 milyonu aştıysa, 1 milyon 79 bin üniversite mezunumuz bugün işsizse, 3 milyon gencimiz, ne bir işte çalışıyor, ne okuyor, evde oturuyorsa, anasının, babasının yanında ev genci olmuşsa, bunun sorumlusu kim? Tabii ki “Ekonominin sorumlusu benim, ben” diyen Erdoğan.

Bunların Gözünde Millet Yok

Milletimiz bunların ne yaptığını görmüştür, notlarını da vermiştir. Şimdi, masasından çalınan peynirin, yumurtanın, pirincin, şekerin, işsiz evlatlarımızın çalınan geleceklerinin hesabını, sandıkta sormaya hazırlanmaktadır. Milletimiz kendini unutan, halini görmeyen, “Benim için varsa yoksa sarayımın beslemeleri, Sarayımın yanaşmaları, Sarayımın beşli çeteleri” diyen, Erdoğan’dan bunun hesabını sormak için, sandığı sabırsızlıkla beklemektedir. Milletimiz bunların gözünde de yoktur, gönlünde de yoktur. Giderayak yaptıkları her iş, bunu açıkça göstermektedir.

Kesinleşmeyen Matrahı Artırma Düzenlemesi

İşte son yaptıkları bir yasal düzenleme... Depremde 9 Mart 2023’te, kaybettiğimiz 50 bin yurttaşımızın, daha kırkı çıkmamış. Bunlar Türkiye Büyük Millet Meclisinden, adrese teslim bir yasa çıkarıyorlar. Değişikliği de Plan Bütçe Komisyonunda yapmıyorlar. Genel Kurulda yapıyorlar. Adeta milletin gözünden kaçırmaya çalışıyorlar. Şimdi çıkarttıkları bu 7440 sayılı kanunla, daha 2022’nin beyanname dönemi bitmeden, şirketler henüz 2022 yılı vergi matrahını kesinleştirmeden, henüz belli olmayan bir matrahın, artırımına imkân getiriliyor. Türk Vergi Sisteminde, beyanname dönemi henüz bitmemişken, matrah artırımına imkân veren bir düzenlemeyle maliye tarihinde ilk defa karşılaşılıyor. Daha önce eşine rastlanmayan böyle bir uygulamaya, neden ihtiyaç duyuldu? Bunu kim veya kimler istedi? Biraz daha açalım. Şeytan aslında ayrıntı da gizli... Beyanname dönemi bitmeden, matrah artırımına imkân veren bu düzenlemeyle şirketler matrah artırımına giderse, 2022 ve öncesinde ödedikleri vergilerle ilgili olarak, vergi incelemesi yapılamayacak. Vergi incelemesi yapılamadığı için de, yolsuzluklar, usulsüzlükler denetçilerden gizlenecek. Tekrar soruyoruz: Adrese teslim bu düzenleme kim veya kimler için yapıldı? Beşli çetelerinizden, hangi şirketleri giderayak kurtarmak için bunu yaptınız?

Hırsız Evden Olursa Mandayı Bacadan Aşırır

“Hırsız evden olursa, mandayı bacadan aşırır” demişler. Bunların durumu da tam bu... Ama ne yaparlarsa yapsınlar, milletin kasasından buharlaştırılan, 128 milyar doları da, hazinesinden uçurulan 418 milyar doları da, söke söke alacağız, asıl sahibi olan milletimize geri vereceğiz. Yine TBMM’de KİT Komisyonundaki görüşmelerde, bir başka skandal daha patladı. Ziraat Bankası 2018’de, “Havuz medyasına amiral gemisi alınsın” diye, Saray beslemesi bir iş insanına, 800 milyon dolarlık bir kredi açmıştı. Bu kredinin ödemeleriye, sözleşme hükümlerine uygun yapılmadı. Kredi borcu tam yasal takibe düşecekken, Ziraat Bankası 21 Nisan 2022 tarihinde, bu borcu yeniden yapılandırdı. Şimdi öğreniyoruz ki, Saray beslemesi bu şirket, yapılandırmanın olduğu tarihten bu yana, borcunun sadece 586 milyon liralık kısmını ödemiş. Yani bugünkü dolar kuruyla hesaplırsanız 30 milyon 700 bin dolar yapar. Kalan 770 milyon dolara ise yanaşmalar çökmüş.

Ziraat Bankası Çiftçinin Bankası Olacak

Şimdi biz de soruyoruz; bu ülkede hangi çiftçimiz, Ziraat Bankası'ndan böylesine avantajlı krediler alabiliyor? Borcunu ödemesi de, borcu böyle uygun koşullarla yapılandırılıyor? Bunu gerçekten merak ediyoruz. Milletimiz adına soruyoruz. Ortak politikalar mutabakat metnimizde, "Ziraat Bankası'nı çiftçinin, Halk Bankası'nı esnaf ve KOBİ'lerin bankası yapacağız" diye, bu nedenle açıkça yazdık. Ama nedense bu yazdıklarımız AK Parti'nin Ekonomi İşlerinden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısını rahatsız etmiş. Beyefendi Ortak Politikalar Mutabakat Metnimizi değerlendirirken, "Burada hedef, Ziraat Bankası'nın bankacılık faaliyetlerini, sadece tarımla ve çiftçilerle sınırlandırmaktır. Bu durumda Ziraat Bankası, tarım dışındaki bir alana ve çiftçilerin dışındaki hiçbir gerçek ve tüzel kişiye, kredi ve finansman imkânı sunamayacak, yatırım yapamayacaktır" ifadelerini kullanmış. Tam da öyle... Doğru anlamış. Bizim yönetimimizde Ziraat Bankası, çiftçinin Bankası olacak. Bir telefonla, Sarayın yandaşlarına ballı kredi vermeyecek. Çiftçinin parası yandaşa, yanaşmaya peşkeş çekilmeyecek. Ahbap-Çavuş ilişkileriyle eşe, dosta, yandaşa kredi vermeyecek. Bu şekilde verilmiş kredi varsa derhal gözden geçirilecek. Ekşi yiyenlerden de hesabı sorulacak. Bu, sizleri rahatsız ettiyse, verdiğimiz rahatsızlıktan dolayı sadece mutlu oluruz.

Tahkime Göre Kim Ne Kadar Tazminat Ödeyecek Açıklayın

Ama dedik ya, hırsız içeriden olunca, kapı kilit tutmazmış... Yani hangi yolsuzluğu, hangi usulsüzlüğü anlatalım. Yediler, içtiler... Şimdi hesabı millete yıkıp, kaçıp, gitmeye uğraşıyorlar... Birkaç gündür hem uluslararası basında, hem de yerel basında ciddi iddialar yer alıyor. Türkiye, Kuzey Irak Yönetiminin çıkardığı petrolü, Kerkük-Yumurtalık-Ceyhan Boru Hattı üzerinden, uluslararası piyasalara sattığı için, Paris'teki Uluslararası Tahkim Heyeti tarafından, 1 milyar 400 milyon dolar tazminata mahkûm olmuş. Sebep, Kerkük-Yumurtalık-Ceyhan boru hattından, 2014-2018 arasında yapılan petrol ticaretinin, Irak Merkezi Yönetimi'nin onayı olmadan yapılması. Enerji Bakanlığı da bunun ardından bir açıklama yapmış; "Hakem heyeti, Irak'ın beş talebinden dördünü reddetti. Ülkemizin taleplerinin büyük çoğunluğunu kabul etti. Bu ihlaller sebebiyle, Irak Türkiye'ye tazminat ödeyecek" deyip top çeviriyor. Şimdi lafı eveleyip gevelemeyi bırakacaksınız. Türkiye Irak'a ne kadar tazminat ödemeye mahkûm oldu, Irak'tan ne kadar tazminat alacak bunu açıklayacaksınız. Enerji Bakanlığı'nın yaptığı açıklamadan, Irak'ın taleplerinden birinin, tahkim heyeti tarafından, kabul edildiği anlaşılıyor. Bu durumda Irak'ın kabul edilen talebi nedeniyle, Türkiye, Irak'a tazminat ödeyecek mi? Ödemeyecek mi? Ödeyecekse ne kadar tazminat ödeyecek? Irak yönetimi, Türkiye'ye tazminat ödeyecekse, bu tazminatın tutarı ne kadardır? Bir daha soruyorum. Enerji Bakanlığı bu rakamları milletten niçin saklıyor? Neyi korumaya, gizlemeye çalışıyor? Kuzey Irak petrolünün, Irak Anayasasına aykırı şekilde, uluslararası pazarlara ulaştırılmasına, izin veren kim? Bu ticaretten Türkiye'de kimler nemalandı? Kimler köşeyi birkaç kez döndü? Erdoğan ailesi bu işin neresinde? Damat bu işin neresinde? Bu konular er ya da geç aydınlanır. Hep söyledik gerçeklerin ortaya çıkmak gibi, güzel bir huyu var... Milletimizin sırtına yüklenen bu olağanüstü faturanın sorumlularını ortaya çıkarmak da, Merkez Bankası'nın arka kapısından buharlaştırılan 128 milyar doların hesabını sormak da, milletimizden çalınan 418 milyar doları da söke söke alıp, milletimize vermek de bizim boynumuzun borcudur.

Türkiye'nin Avantajı Çoktur, Yeter Ki İyi Yönetilsin

Bu güzel ülkemiz, bereketli topraklar üzerinde 4,5 saatlik uçuş mesafesinde 1,5 milyarlık nüfusa, 58 ülkeye ve 21 trilyon 500 milyar dolarlık bir pazara erişim imkânına sahip. Bu özellikle son Covid-19 krizinden sonra dağılan arz zincirleri çerçevesinde değerlendirildiğinde çok büyük bir avantaj. Yine taşı sıkırsa, suyunu çıkaracak gençlerimizle, dünyanın her yerinde iş yapabilecek, ter döken, ihracatçılarımız ve iş insanlarımızla, aslında ülkemiz çok önemli üstünlüklere sahip. Ülkemizin çok büyük bir potansiyeli var. Geleceği parlak. Yeter ki kral değil, kural ile yönetilsin. Yeter ki kibir değil, tevazu ile yönetilsin. Yeter ki kutuplaştırarak değil, kucaklaştırarak yönetilsin. Yeter ki "Her şeyi bir tek ben bilirim" diyerek değil, istişareyle yönetilsin.

Çiçekleri Kopararak Baharı Engellemezsiniz

14 Mayıs'ta Türkiye seçimini yapacak. 15 Mayıs sabahı, Türkiye'nin 13. Cumhurbaşkanı, Kemal Kılıçdaroğlu olacak. 15 Mayıs sabahında, Cumhurbaşkanımız Kemal Kılıçdaroğlu'nun yönetiminde, milletimiz huzur içinde uyanacak, sokağına, okuluna, işine, komşusuna huzurla, güvenle gidecek. Cumhurbaşkanımız Kemal Kılıçdaroğlu olacak, sofralarımıza Halil İbrahim bereketi gelecek. Cumhurbaşkanımız Kemal Kılıçdaroğlu olacak, ülkeye hak, hukuk, adalet gelecek. Cumhurbaşkanımız Kemal Kılıçdaroğlu olacak, milletimizin çalınan neşesi geri gelecek. Cumhurbaşkanımız Kemal Kılıçdaroğlu olacak, yurtdışına giden gençlerimiz, ülkesine geri dönecek. Ne diyor Pablo Neruda? "Tüm çiçekleri koparabilirsiniz, ama baharın gelişini engelleyemezsiniz." 15 Mayıs sabahı, Kemal Kılıçdaroğlu gelecek, ülkemize bahar gelecek.